

BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

*SITUAȚIA
SOCIAL-ECONOMICĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
în ianuarie-iunie 2015*

CUPRINS

I. INFORMAȚIE SUCCINTĂ PRIVIND SITUAȚIA SOCIAL-ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA în ianuarie-iunie 2015.....	3
1.1. Principalii indicatori macroeconomici ai Republicii Moldova în ianuarie-iunie 2015.....	5
II. PRODUSUL INTERN BRUT.....	6
III. PRODUCȚIA BUNURILOR ȘI SERVICIILOR	9
3.1. Industrie.....	9
3.2. Agricultură	13
3.3. Investiții în active materiale pe termen lung	16
3.4. Transporturi	20
3.5. Comunicații.....	22
3.6. Turism.....	23
3.7. Cifra de afaceri în comerț și servicii	26
3.8. Comerț exterior.....	29
IV. PREȚURI.....	42
V. FINANȚE	
5.1. Executarea bugetului public național.....	45
5.2. Credite, depozite și rulajul de casă	47
5.3. Asigurări	48
5.4. Piața valorilor mobiliare	49
VI. SITUAȚIA SOCIALĂ	
6.1. Nivelul de trai al populației	50
6.2. Situația demografică.....	56
6.3. Ocrotirea sănătății	58
6.4. Infracțiuni.....	59
PRECIZĂRI METODOLOGICE	61

I. INFORMAȚIE SUCCINTĂ PRIVIND SITUAȚIA SOCIAL-ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA în ianuarie-iunie 2015¹

Rezultatele activității economiei naționale se prezintă astfel:

- Produsul intern brut în ianuarie-martie 2015 a constituit 24423 milioane lei, prețuri curente de piață, fiind în creștere, în termeni reali, cu 4,8% față de trimestrul I 2014.

- **Indicele volumului producției industriale** în ianuarie-iunie 2015 în raport cu ianuarie-iunie 2014 a constituit 105,9%. Majorarea volumului producției industriale a fost determinată de creșterea volumului producției în industria prelucrătoare cu 6,6% și sectorul energetic cu 8,2%.

- **Producția globală agricolă** obținută în gospodăriile de toate categoriile în ianuarie-iunie 2015, conform estimărilor preliminare, a însumat 4769 milioane lei (în prețuri curente), constituind 102,8% (în prețuri comparabile) față de ianuarie-iunie 2014. Majorarea producției globale agricole a fost determinată de creșterea producției animaliere (căreia i-a revenit circa 88% din total producția agricolă) cu 6,0%, producția vegetală marcând o descreștere cu 15,6%.

- **Investițiile în active materiale pe termen lung** din contul tuturor surselor de finanțare realizate în economia națională în ianuarie-iunie 2015 au fost însușite în valoare de 6371,7 milioane lei (în prețuri curente), din care lucrările de construcții-montaj au constituit 2918,6 milioane lei sau respectiv 97,5% și 96,3% (în prețuri comparabile) în raport cu ianuarie-iunie 2014. Darea în folosință a caselor de locuit s-a majorat cu 62,9% față de perioada similară din anul 2014.

- **Întreprinderile de transport feroviar, auto, fluvial și aerian** au transportat în ianuarie-iunie 2015 mărfuri în volum de 5347,1 mii tone, cu 5,8% mai puțin față de perioada corespunzătoare din anul 2014. Parcursul mărfurilor a totalizat 1760,0 mil. tone-km, cu 6,6% mai puțin față de cel realizat în ianuarie-iunie 2014.

- **Volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) în ianuarie-iunie 2015 a scăzut cu 4,5% (în prețuri comparabile) comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2014.

- **Volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației** în ianuarie-iunie 2015 s-a redus cu 0,6% (în prețuri comparabile) față de aceeași perioadă din anul 2014.

- **Valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor** în ianuarie-iunie 2015 s-a micșorat cu 13,4% (în prețuri curente) în raport cu perioada similară din anul 2014.

- **Valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) în ianuarie-iunie 2015 s-a majorat cu 12,9% (în prețuri curente) comparativ cu ianuarie-iunie 2014.

- **Valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate întreprinderilor** în ianuarie-iunie 2015 a crescut cu 4,4% (în prețuri curente) față de perioada corespunzătoare din anul 2014.

¹ Indicatorii economico-sociali sînt prezentați fără datele întreprinderilor și organizațiilor din partea stîngă a Nistrului și municipiul Bender

- **Exporturile** de mărfuri realizate în ianuarie-iunie 2015 au totalizat 992,9 milioane dolari SUA, nivel inferior celui înregistrat în perioada similară din anul 2014 cu 15,3%. **Importurile** de mărfuri au totalizat 1984,9 milioane dolari SUA, diminuându-se cu 22,1% comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2014. **Balanța comercială** s-a soldat cu un **deficit** de 992,0 milioane dolari SUA, cu 382,8 milioane dolari SUA (-27,8%) mai mic față de cel înregistrat în ianuarie-iunie 2014.

- **Cîștigul salarial mediu** al unui salariat din economia națională în luna iunie 2015 a constituit 4732,7 lei sau cu 12,6% mai mult față de luna iunie 2014 și cu 4,6% față de luna mai 2015. În sfera bugetară cîștigul salarial mediu a constituit în luna iunie curent 4469,7 lei (+17,1% față de luna iunie 2014), iar în sectorul economic (real) – 4841,0 lei (+11,0%).

- **Numărul șomerilor oficial înregistrați**, conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 1 iulie 2015 a fost de 21,8 mii persoane. Numărul șomerilor, determinat *conform definiției Biroului Internațional al Muncii*, în trimestrul I 2015 a fost de aproximativ 98 mii persoane.

- **Indicele prețurilor de consum (IPC)** în luna iunie 2015 față de luna mai 2015 a constituit 100,1 la sută, iar față de luna iunie 2014 – 108,3 la sută (IPC în luna iunie 2014 față de luna mai 2014 a constituit 99,9%, iar față de luna iunie 2013 – 105,0%).

1.1. Principalii indicatori macroeconomici ai Republicii Moldova în ianuarie-iunie 2015*

	Valoarea în prețuri curente	În % față de ianuarie- iunie 2014	Iunie 2015 în % față de:		Ianuarie- iunie 2014 în % față de ianuarie-iunie 2013
			iunie 2014	mai 2015	
Indicele volumului producției industriale, %	x	105,9	107,4	106,3	105,6
Producția agricolă, mil. lei	4769	102,8	x	x	107,7
Investiții în active materiale pe termen lung					
din contul tuturor surselor de finanțare, mil. lei	6371,7	97,5	x	x	104,5
inclusiv lucrări de construcții-montaj	2918,6	96,3	x	x	104,6
Darea în folosință a caselor de locuit (suprafața totală) din contul tuturor surselor de finanțare, mii m ²	235,3	162,9	x	x	90,9
Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport – total, mil. tone-km	1760,0	93,4	91,9	95,6	98,7
din care:					
feroviar	513,0	96,8	83,8	76,1	105,4
auto ¹	1246,5	92,1	94,4	102,8	96,4
Mărfuri transportate de întreprinderile de transport – total, mii tone	5347,1	94,2	76,4	92,3	113,3
din care:					
feroviar	2106,4	93,1	88,5	88,3	107,4
auto ¹	3183,3	95,4	71,9	94,1	117,4
Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete), mil. lei	18253,9	95,5 ²	93,1 ²	98,0 ²	103,5 ²
Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației, mil. lei	6182,5	99,4 ²	98,4 ²	127,5 ²	108,6 ²
Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor, mil. lei	2419,4	86,6 ³	79,4 ³	108,2 ³	122,8 ³
Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete), mil. lei	35015,5	112,9 ³	108,3 ³	92,8 ³	119,5 ³
Cifra de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate întreprinderilor, mil. lei	16017,4	104,4 ³	105,5 ³	109,7 ³	112,6 ³
Export, mil. dolari SUA	992,9	84,7	88,9	104,5	103,2
Import, mil. dolari SUA	1984,9	77,9	77,7	107,1	98,2
Balanța comercială, mil. dolari SUA	-992,0	72,2	68,5	110,0	94,3
Cîștigul salarial mediu lunar al unui salariat din economia națională, lei	4448,3	112,8	112,6	104,6	108,4
Cîștigul salarial real al unui salariat, %	x	105,3	104,0	104,5	102,9
Numărul șomerilor oficial înregistrați (la 1 iulie 2015), mii persoane	21,8	120,2	120,2	91,8	91,1
Indicele prețurilor de consum	x	107,1	108,3	100,1	105,3
mărfuri alimentare	x	107,3	109,2	99,4	107,4
mărfuri nealimentare	x	110,2	111,4	100,7	105,0
servicii	x	102,3	102,7	100,2	102,7

* Date preliminare

¹ Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

² În prețuri comparabile

³ În prețuri curente

II. PRODUSUL INTERN BRUT

În ianuarie-martie 2015, produsul intern brut **pe serie brută**, a însumat 24423 mil. lei prețuri curente de piață, în creștere – în termeni reali – cu 4,8% față de trimestrul I 2014. Pe **seria ajustată sezonier**, produsul intern brut s-a majorat cu 0,7% față de trimestrul IV 2014 și cu 4,7% față de trimestrul I 2014.

Evoluția produsului intern brut trimestrial

		Trim.I	Trim.II	Trim.III	Trim. IV	Anul
- în % față de perioada respectivă din anul precedent						
Serie brută	2012	101,0	100,7	98,4	97,6	99,3
	2013	103,8	106,5	113,5	111,9	109,4
	2014	103,7	104,3	105,8	104,2	104,6
	2015	104,8	–	–	–	–
Serie ajustată sezonier	2012	101,5	101,2	97,0	98,5	99,5
	2013	105,0	106,5	111,9	111,4	108,7
	2014	105,9	105,8	104,9	103,7	105,0
	2015	104,7	–	–	–	–
- în % față de trimestrul precedent						
Serie ajustată sezonier	2012	98,3	100,3	98,0	101,8	–
	2013	104,9	101,7	103,0	101,4	–
	2014	99,7	101,6	102,2	100,2	–
	2015	100,7	–	–	–	–

Contribuția categoriilor de resurse și de utilizări la modificarea produsului intern brut (PIB):

Resurse

Valoarea adăugată brută pe economie s-a majorat, în ianuarie-martie curent, cu 5,2% în raport cu perioada respectivă a anului anterior, contribuind la formarea și creșterea PIB cu 83,8% și 4,3% respectiv.

La creșterea PIB, în trimestrul I 2015 față de trimestrul I 2014 au contribuit, practic, toate ramurile economiei, contribuții pozitive mai **importante** având următoarele ramuri:

- Intermedierii financiari și asigurările (+2,1%), cu o pondere de 9,4% la formarea PIB și o majorare a valorii adăugate brute (VAB) cu 36,9%;
- Industria extractivă și industria prelucrătoare (+1,1%) cu o pondere de 12,1% la formarea PIB și o majorare a VAB cu 9,1%;
- Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (+0,7%), cu o pondere de 18,4% la formarea PIB și o creștere a VAB cu 3,9%;
- Tranzacțiile imobiliare; activitățile profesionale, științifice și tehnice, activitățile de servicii administrative și activitățile de servicii suport (+0,5%), cu o pondere de 9,7% la formarea PIB și o creștere a VAB cu 4,7%.

Cu câte 0,2% au influențat creșterea PIB agricultura, silvicultura, pescuitul și construcțiile, contribuția cărora la formarea PIB fiind de 3,7% și 2,9% respectiv. Valoarea adăugată brută în agricultură, silvicultură, pescuit și construcții s-a majorat cu 4,4% și 6,2% respectiv.

Administrația publică și apărare; asigurările sociale obligatorii; învățământul; sănătatea și asistența socială au fost activitățile care au influențat negativ (-0,2%) indicele volumului fizic al PIB, înregistrând o diminuare a VAB cu 1,3%.

Volumul impozitelor pe produse colectat la Bugetul Public Național s-a majorat cu 3,6% în raport cu perioada similară a anului anterior, contribuind la creșterea și formarea PIB cu 0,6% și 16,5% respectiv.

Utilizări

Din punct de vedere al utilizării PIB creșterea s-a datorat în principal:

- Formării brute de capital fix, cu o contribuție de +1,8%, consecință a creșterii cu 7,8% a volumului său;
- Consumului final al gospodăriilor populației, al cărui volum s-a majorat cu 0,7%, contribuind cu 0,6% la creșterea PIB.

O contribuție pozitivă la creșterea PIB a avut-o și exportul net (+2,1%), consecință a creșterii cu 6,3% a exporturilor de bunuri și servicii corelată cu o creștere mai mică a volumului importurilor de bunuri și servicii, cu 1,1%. Este de remarcat, însă, soldul negativ al balanței de plăți.

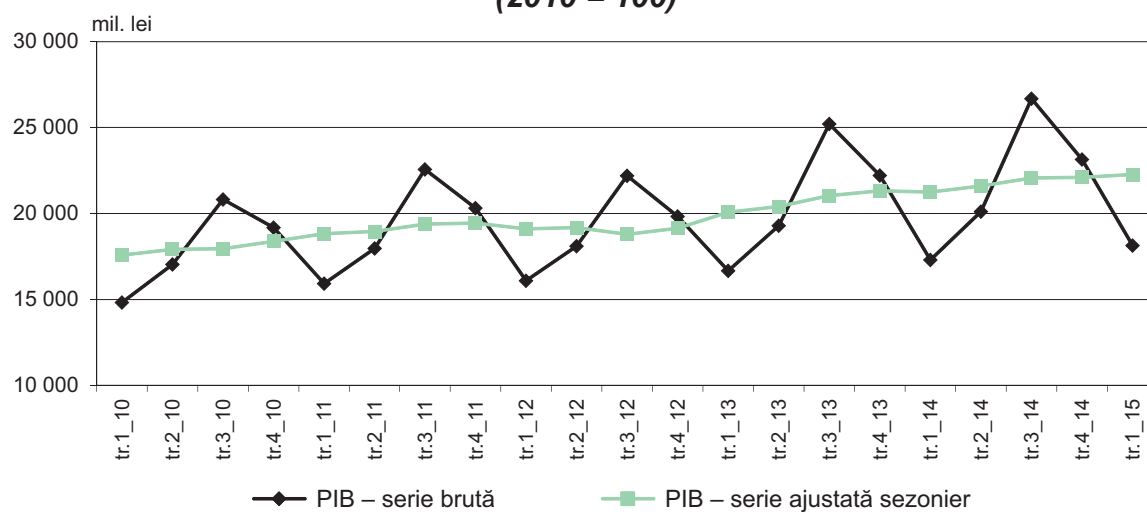
Ca urmare a scăderii volumului consumului final al administrației publice și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (cu 1,1%) acestea au avut o contribuție negativă la creșterea PIB (-0,3%).

Resursele și utilizările produsului intern brut în ianuarie-martie 2015

	Prețuri curente, mil. lei	Indicii volumului fizic în % față de trimestrul I 2014	Contribuția la formarea PIB, %	Contribuția la creșterea/ descreșterea PIB (+/-), %
RESURSE				
Valoarea adăugată brută – total	20 474	105,2	83,8	4,3
Agricultură, silvicultură și pescuit	915	104,4	3,7	0,2
Industria extractivă; industria prelucrătoare	2 945	109,1	12,1	1,1
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1 056	104,7	4,3	0,2
Construcții	709	106,2	2,9	0,2
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	4 482	103,9	18,4	0,7
Informații și comunicații	1 806	101,6	7,4	0,1
Intermedieri financiare și asigurări	2 304	136,9	9,4	2,1
Tranzacții imobiliare; activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2 367	104,7	9,7	0,5
Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii; învățământ; sănătate și asistență socială	4 122	98,7	16,9	-0,2
Activități culturale și de agrement; alte activități de servicii; activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor private de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu	682	103,7	2,8	0,1
Serviciile intermediarilor financiari indirect măsurate	-915	x	-3,7	-0,6
Impozite nete pe produse (impozite minus subvenții)	3 949	103,1	16,2	0,5
din care: impozite pe produse	4 024	103,6	16,5	0,6
PRODUSUL INTERN BRUT	24 423	104,8	100,0	4,8
UTILIZĂRI				
Consumul final – total	27 245	100,3	111,6	0,3
Consumul final al gospodăriilor populației	21 511	100,7	88,1	0,6
Consumul final al administrației publice și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	5 734	98,9	23,5	-0,3
Formarea brută de capital	5 899	x	24,2	2,4
Formarea brută de capital fix	5 973	107,8	24,5	1,8
Variația stocurilor	-74	x	-0,3	0,6
Exportul net de bunuri și servicii	-8 720	x	-35,7	2,1
Exportul de bunuri și servicii	12 215	106,3	50,0	3,0
Importul de bunuri și servicii (-)	20 936	101,1	85,7	0,9

Notă: În unele cazuri pot apărea decalaje neînsemnate între totalurile indicate și sumele componente incluse, fapt ce se explică prin rotunjirea datelor.

Dinamica Produsului Intern Brut trimestrial 2010-2015
(2010 = 100)

III. PRODUCȚIA BUNURILOR ȘI SERVICIILOR

3.1. Industrie

În **ianuarie-iunie 2015** indicele volumului producției industriale în raport cu ianuarie-iunie 2014 a constituit 105,9%. În luna iunie în raport cu iunie 2014 acest indice a marcat 107,4%.

Nivelul veniturilor din vânzări, producției fabricate și livrate ale întreprinderilor industriale, cuprinse în cercetare statistică lunară, după tipuri de activități se prezintă în tabelul ce urmează:

	Ianuarie-iunie 2015				
	Venituri din vânzări, mil. lei	Valoarea producției fabricate		Valoarea producției livrate, mil. lei	
		mil. lei (prețuri curente)	în % față de ianuarie- iunie 2014	total	inclusiv pe piața externă
Industrie, total	24215,9	17420,6	105,9	18236,7	6127,7
Industria extractivă	342,5	302,2	97,3	288,5	–
Industria prelucrătoare	17549,6	14100,0	106,6	14931,8	5926,2
din care:					
Industria alimentară	6603,4	5049,8	105,4	5854,5	1477,0
producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne	1114,9	1221,4	96,9	1186,0	29,3
prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor	126,6	83,4	71,2	83,8	–
prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor	993,5	686,2	116,3	937,1	792,3
fabricarea uleiurilor și a grăsimilor vegetale și animale	713,6	546,1	117,2	583,5	47,6
fabricarea produselor lactate	1355,8	1050,6	106,1	1008,2	56,8
fabricarea produselor de morărit, a amidonului și a produselor din amidon	207,4	106,4	107,1	105,2	11,4
fabricarea produselor de brutărie și a produselor făinoase	862,7	803,3	106,8	801,1	101,8
fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	675,7	640,7	107,2	635,8	32,7
fabricarea altor produse alimentare	1203,7	427,4	117,5	1088,2	437,7
fabricarea produselor din cacao, a ciocolatei și a produselor zaharoase	269,0	320,9	105,9	286,8	26,6
fabricarea băuturilor	2113,3	1722,8	97,0	1801,1	935,3
distilarea, rafinarea și mixarea băuturilor alcoolice	328,3	290,2	55,5	284,8	186,4
fabricarea vinurilor din struguri	1132,3	821,3	102,8	942,8	724,3
producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliolate	308,8	245,3	115,7	236,2	0,1
Fabricarea produselor din tutun	78,3	62,0	26,2	70,0	14,8
Fabricarea produselor textile	857,7	852,0	102,6	847,5	777,4
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	862,7	842,9	110,4	815,2	654,9
Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțăminte;					
prepararea și vopsirea blănurilor	198,3	170,5	110,7	177,0	124,2
fabricarea încălțăminte	146,3	119,3	116,1	125,8	75,2
Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	75,6	57,5	100,1	60,3	35,8
Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	272,6	163,9	90,5	165,7	18,3
Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	614,2	401,7	112,5	411,8	32,1

	Ianuarie-iunie 2015				
	Venituri din vânzări, mil. lei	Valoarea producției fabricate		Valoarea producției livrate, mil. lei	
		mil. lei (prețuri curente)	în % față de ianuarie- iunie 2014	total	inclusiv pe piața externă
Fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice	302,6	285,9	121,4	287,0	120,1
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	759,3	613,4	113,7	617,2	278,3
Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	1684,5	1405,1	100,9	1359,6	224,9
Industria metalurgică	45,2	34,7	91,5	35,1	0,8
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	594,2	331,3	105,3	340,3	56,2
Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice	285,8	266,0	110,7	266,7	244,3
Fabricarea echipamentelor electrice	893,4	850,9	154,5	870,8	588,1
Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	210,2	208,1	116,2	190,5	120,3
Fabricarea de mobilă	375,4	320,7	105,5	308,4	94,5
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	5671,4	2366,2	108,2	2364,3	–
Producția, transportul și distribuția energiei electrice	5496,2	2191,1	107,9	2188,7	–
Furnizarea de abur și aer condiționat	175,2	175,1	109,1	175,6	–
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	652,4	652,2	84,5	652,1	201,5

Veniturile din vânzări, realizate de către întreprinderile industriale, cuprinse în cercetare statistică lunară, în ianuarie-iunie 2015 s-au cifrat la 24215,9 mil. lei (în ianuarie-iunie 2014 – 21925,5 mil. lei).

Ponderea **producției livrate** pe piața externă de către întreprinderile nominalizate în perioada de raport a constituit 33,6% din totalul producției livrate (în ianuarie-iunie 2014 – 34,9%) și respectiv pe piața internă – 66,4% (în ianuarie-iunie 2014 – 65,1%).

Întreprinderile din *industria extractivă* au obținut producție cu 2,7% mai puțin, decât în ianuarie-iunie 2014.

Situația din sectorul industrial al economiei este determinată preponderent de activitatea întreprinderilor din *industria prelucrătoare*, cărora în ianuarie-iunie 2015 le-au revenit 80,9% din valoarea totală a producției, obținute la întreprinderile cu activități principale de industrie cuprinse în cercetare statistică lunară. Volumul producției fabricate de către aceste întreprinderi a crescut cu 6,6% față de ianuarie-iunie 2014.

Industria alimentară în ansamblu a înregistrat o creștere a volumului de producție cu 5,4%, în special la următoarele activități: fabricarea uleiurilor și a grăsimilor vegetale și animale – cu 17,2%; prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor – cu 16,3%; producția de băuturi răcoritoare nealcoolice; producția de ape minerale și alte ape îmbuteliate – cu 15,7%; fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie – cu 7,2%; fabricarea produselor de morărit, a amidonului și a produselor din amidon – cu 7,1%; fabricarea produselor lactate – cu 6,1%; fabricarea produselor din cacao, a ciocolatei și a produselor zaharoase – cu 5,9%; fabricarea vinurilor din struguri – cu 2,8% ș.a.

Majorarea volumului producției industriale a fost motivată de creșteri și în alte activități ale industriei prelucrătoare, cum ar fi: fabricarea echipamentelor electrice – cu 54,5%; fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice – cu 21,4%; fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a. – cu 16,2%; fabricarea încălțăminte – cu 16,1%; fabricarea produselor din cauciuc și mase plastic – cu 13,7%; fabricarea substanțelor și a produselor chimice – cu 12,5%; fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice – cu 10,7%; fabricarea articolelor de îmbrăcăminte – 10,4%; fabricarea de mobilă – cu 5,5%; industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații – cu 5,3% etc.

În același timp, a avut loc reducerea volumului de producție la alte activități, cum ar fi: fabricarea produselor de tutun – cu 73,8%; distilarea, rafinarea și mixarea băuturilor alcoolice – cu 44,5%; prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor – cu 28,8%; fabricarea hîrtiei și a produselor din hîrtie – cu 9,5%; industria metalurgică – cu 8,5%; etc.

Sectorul energetic în perioada de raport a marcat o creștere cu 8,2%, inclusiv la: producția, transportul și distribuția energiei electrice – cu 7,9%; furnizarea de abur și aer condiționat – cu 9,1%.

Producția principalelor produse industriale în întreprinderile, cuprinse în cercetare statistică lunară, se prezintă în următorul tabel:

	Unitatea de măsură	Iunie 2015		Ianuarie-iunie 2015	
		cantitatea	în % față de iunie 2014	cantitatea	în % față de ianuarie-iunie 2014
Industria extractivă					
ecausin și alte pietre calcareoase pentru cioplit sau pentru construcții cu greutatea specifică ≥ 2,5	mii tone	25,0	111,8	121,6	106,6
alte pietre pentru cioplit sau pentru construcții, exclusiv granit sau gresie	- " -	61,8	97,1	237,2	81,1
pietriș, prundiș, bolovani și silex	- " -	261,2	89,8	1097,7	116,2
Industria alimentară					
carne, inclusiv subproduse de categoria I	tone	849,1	55,8	3929,0	78,3
carne de pasăre	- " -	2166,0	126,4	12006,1	113,2
mezeluri	- " -	1471,1	144,7	7965,8	114,9
conserve din carne	- " -	35,3	81,9	236,0	62,7
pește uscat, nesărat; uscat și sărat, în saramură, exclusiv afumat și fileu	- " -	119,9	87,6	985,6	81,8
pește afumat, inclusiv fileuri	- " -	132,5	102,8	585,9	87,9
sucuri de legume și fructe	mii litri	1787,5	94,0	9316,6	84,3
conserve de legume și fructe	tone	2311,4	18,9	3288,5	25,2
fructe prelucrate și conservate	- " -	645,5	103,2	2046,4	de 2,8 ori
lapte și frișcă cu grăsime de pînă la 6%, neconcentrate, neîndulcite	- " -	8999,7	102,7	40951,0	107,3
unt	- " -	547,6	96,6	2249,3	97,4
cașcaval și brînză grase	- " -	246,3	80,8	1256,3	114,0
lapte prins, cremă de lapte prins, iaurt, chefir, smîntînă, lapte acru, lapte acidulat și lapte covăsit	- " -	2860,6	109,3	16621,2	107,6
înghețată și alte forme de gheață comestibilă, cu sau fără cacao	mii litri	2751,9	109,9	8849,9	98,5
făină	tone	4900,1	112,4	29282,1	114,1
crupe, grișuri și aglomerate	- " -	181,5	96,0	1479,6	114,5
produse de cofetărie făinoase	- " -	2464,1	110,2	14264,5	102,1
pîine proaspătă fără adaos de miere, ouă, cașcaval, fructe	- " -	8019,0	96,3	48056,4	98,7
paste făinoase, fără umplutură	- " -	430,3	94,4	2517,0	96,8
produse de cofetărie zaharoase	- " -	1198,7	103,1	6773,2	105,1
rachiuri și lichioruri	mii litri				
divin	100% alcool	185,7	59,5	1521,0	81,2
vinuri spumante	- " -	187,1	107,2	791,7	92,8
vinuri naturale de struguri	mii dal	37,3	193,3	132,1	149,8
vinuri de Porto, Madeira, Sheary, Tokay și alte vinuri speciale avînd o concentrație alcoolică mai mare de 15% vol.	- " -	843,4	106,4	4710,0	112,4
ape minerale și gazoase	- " -	21,8	101,4	162,1	80,1
băuturi nealcoolice	- " -	1387,4	136,4	5581,9	118,5
	- " -	799,6	104,4	3155,9	104,1
Fabricarea produselor textile					
articole tricotate	mii buc.	1525,3	102,6	7784,0	85,4
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte					
articole de îmbrăcăminte pentru lucru	mii buc.	298,6	97,1	1826,4	107,8
paltoane, impermeabile, canadiene, pelerine și articole similare	- " -	29,1	126,4	85,9	85,8
sacouri, jachete și blazere	- " -	68,2	83,0	300,2	87,5
pantaloni lungi și scurți, salopete și șorturi	- " -	106,0	81,8	537,3	84,6
fuste și fuste-pantaloni	- " -	31,4	de 2,6 ori	130,1	81,9
bluze și cămăși pentru femei și fete	- " -	183,5	116,1	797,7	90,6

	Unitatea de măsură	Iunie 2015		Ianuarie-iunie 2015	
		cantitatea	în % față de iunie 2014	cantitatea	în % față de ianuarie-iunie 2014
Fabricarea încălțămintei					
încălțămintă	mii per.	153,5	80,3	995,8	78,0
Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite					
uși plane și ramele lor, pervaze și praguri, din lemn	buc.	770	70,0	3633	70,0
Fabricarea articolelor din hârtie și carton					
cutii și lăzi din hârtie sau cartoane ondulate	tone	834,2	104,0	4322,3	92,8
hârtie și articole din hârtie, de uz gospodăresc	- " -	123,1	103,9	626,5	90,3
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice					
tuburi și țevi din materiale plastice	tone	274,0	133,9	1457,3	144,8
ferestre, uși, vitralii și cadrele acestora din material plastic	mii buc.	4,7	83,3	20,5	81,1
Producția altor produse din minerale nemetalifere					
sticlă izolantă cu straturi multiple	mii m²	37,6	86,9	162,7	97,1
sticle și flacoane din sticlă	mil. buc.	20,4	100,1	104,6	83,0
amestecuri uscate de ghips	mii tone	20,6	107,4	81,0	98,8
elemente prefabricate pentru construcții din ciment, beton sau piatră artificială	- " -	29,1	123,9	99,7	107,5
Industria metalurgică					
piese turnate din fontă cenușie	tone	70,7	95,7	311,4	79,4
Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații					
uși, ferestre și cadrele lor, praguri, pervazuri, din metale feroase	buc.	74	17,3	722	63,8
uși, ferestre și cadrele lor, praguri, pervazuri, din aluminiu	- " -	1963	100,8	6001	84,5
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat					
energie electrică	mil. kWh	41,2	97,4	553,5	110,6
energie termică	mii Gcal	15,4	49,1	1003,4	100,1

Producția industrială, fabricată de către întreprinderile cu genul principal de activitate de industrie, cuprinse în cercetare statistică lunară, pe regiuni de dezvoltare în ianuarie-iunie 2015 a evoluat în felul următor:

	Valoarea producției fabricate în prețuri curente, mil. lei	Ponderea în total industrie, %	Valoarea producției livrate în prețuri curente, total mil. lei	din care, pe piața externă	
				mil. lei	ponderea în total livrări, %
Industria – total	17420,6	100,0	18236,7	6127,7	33,6
Mun. Chișinău	10602,0	60,8	10594,3	2744,9	25,9
Nord	3164,8	18,2	3885,6	1479,1	38,1
Centru	2754,1	15,8	2721,8	1240,5	45,6
Sud	519,3	3,0	586,2	353,1	60,2
UTA Găgăuzia	380,4	2,2	448,8	310,1	69,1

Datele în profil pe regiuni de dezvoltare atestă faptul concentrării activităților industriale în proporție de 60,8% în municipiul Chișinău, 18,2% – în regiunea Nord și 15,8% – în regiunea Centru. Regiunea Sud și UTA Găgăuzia dețin cele mai mici ponderi în totalul producției pe țară, respectiv, 3,0% și 2,2%.

În cadrul regiunilor de dezvoltare cea mai mare pondere a producției livrate pe piața externă o dețin întreprinderile situate pe teritoriul UTA Găgăuzia cu 69,1% și cele din regiunea de dezvoltare Sud – cu 60,2%, urmate de regiunea de dezvoltare Centru – cu 45,6%.

3.2. Agricultură

Producția globală agricolă obținută în gospodăriile de toate categoriile în ianuarie-iunie 2015, conform estimărilor preliminare, a însumat 4769 milioane lei (în prețuri curente), constituind 102,8% (în prețuri comparabile) față de ianuarie-iunie 2014. Majorarea producției globale agricole a fost determinată de creșterea producției animaliere (căreia i-a revenit circa 88% din total producția agricolă) cu 6,0%, producția vegetală marcând o descreștere cu 15,6%.

Fitotehnie. Conform datelor preliminare, pentru roada anului 2015 în gospodăriile de toate categoriile s-au semănat 1500,7 mii ha, sau cu circa 2 mii ha (cu 0,1%) mai mult față de anul 2014.

Suprafețele însămînțate și structura lor în gospodăriile de toate categoriile se prezintă prin următoarele date:

	2015		Structura, %	
	mii ha	în % față de 2014	2014	2015
Suprafața însămînțată – total	1500,7	100,1	100	100
din care:				
Cereale și leguminoase pentru boabe – total	950,9	101,1	62,7	63,4
din acestea:				
grâu de toamnă și primăvară	345,3	99,2	23,2	23,0
orz de toamnă și primăvară	84,6	87,4	6,5	5,6
porumb pentru boabe	494,2	105,8	31,2	32,9
leguminoase pentru boabe	23,8	108,7	1,5	1,6
Culturi tehnice – total	433,7	99,8	29,0	28,9
din acestea:				
sfeclă de zahăr	21,9	78,9	1,8	1,5
floarea-soarelui	329,0	103,5	21,2	21,9
tutun	0,8	93,9	0,1	0,1
soia	67,8	124,7	3,6	4,5
rașiță de toamnă	8,0	27,9	1,9	0,5
Cartofi, legume și bostănoase – total	57,3	91,0	4,2	3,8
din acestea:				
cartofi	22,1	97,5	1,5	1,5
legume de câmp	27,6	86,6	2,1	1,8
bostănoase	6,3	89,2	0,5	0,4
Culturi pentru nutreț – total	58,8	96,4	4,1	3,9
din acestea:				
porumb pentru siloz și masă verde	5,4	94,9	0,4	0,4
ierburi perene	47,6	94,9	3,3	3,2
ierburi anuale	3,1	100,6	0,2	0,2

Situația în profil pe categorii de gospodării indică, că în întreprinderile agricole continuă să fie concentrată cea mai mare parte a suprafețelor însămînțate cu grâu (72% din suprafața totală a semănăturilor culturii date), orz (64%), sfeclă de zahăr (91%), floarea soarelui (68%), tutun (77%), soia (74%), rașiță de toamnă (91%). În gospodăriile țărănești (de fermier) sunt concentrate 56% din semănăturile cu culturi pentru nutreț și 54% – cu culturi bostănoase, iar în gospodăriile populației – 78% din suprafețele sădite cu cartofi, 80% – din suprafețele plantate cu legume de câmp și 56% - din suprafețele însămînțate cu culturi leguminoase pentru boabe.

Structura suprafețelor însămînțate cu culturi agricole după deținătorii terenurilor indică, că cea mai mare pondere o au întreprinderile agricole cărora le revin 760 mii ha sau 50,7% din toată suprafața însămînțată a țării, gospodăriilor țărănești (de fermier)¹ le revin 470 mii ha sau 31,3%, iar gospodăriilor populației – 271 mii ha sau 18,0%.

Analiza datelor privind suprafețele însămînțate cu culturi agricole în întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor de 10 ha și peste în profil teritorial denotă că suprafețele însămînțate cu culturi cerealiere și leguminoase pentru boabe – total s-au majorat în municipiul Chișinău – cu 10%, în regiunile de dezvoltare: Centru – cu 6%, Sud – cu 5% și Nord – cu 2%, iar în UTA Găgăuzia aceste suprafețe s-au micșorat față de anul precedent cu circa 1%.

Suprafețele semănăturilor cu culturi tehnice s-au majorat în regiunea de dezvoltare Nord - cu circa 2%, UTA Găgăuzia - cu 1%. Totodată, în regiunea de dezvoltare Centru și municipiul Chișinău suprafețele însămînțate cu culturi tehnice s-au micșorat respectiv cu 11% și cu 8%, iar în regiunea de dezvoltare Sud aceste suprafețe au rămas aproape la nivelul anului trecut.

¹ Gospodăriile țărănești (de fermier) înregistrate și persoanele, care au primit sectoare de teren, atribuite în contul cotelor de teren echivalent, dar nu și-au înregistrat gospodăria în modul stabilit

Suprafețele ocupate cu cartofi, legume și culturi bostănoase s-au micșorat în toate regiunile de dezvoltare a țării și se prezintă astfel: Nord – cu 27%, Centru – cu 21%, municipiul Chișinău – cu 20%, Sud – cu 3% și UTA Găgăuzia – cu 2%.

Suprafețele însămânțate cu culturi pentru nutreț au crescut în UTA Găgăuzia – cu 16% și în regiunea de dezvoltare Centru – cu 4%. În același timp, în celelalte regiuni de dezvoltare aceste suprafețe au diminuat: municipiul Chișinău cu 39%, Nord – cu 13% și Sud – cu 11%.

Zootehnie. Producția animalieră pe principalele tipuri, conform estimărilor, se caracterizează prin următoarele date:

	Ianuarie-iunie 2015		
	total	în % față de ianuarie-iunie 2014 ¹	ponderea (în % față de total)
Producția (creșterea) vitelor și păsărilor (în masă vie) – total, mii tone	82,8	110,5	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	34,0	119,1	41,0
gospodăriile populației	48,8	105,2	59,0
Lapte – total, mii tone	237,2	102,0	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	12,1	115,5	5,1
gospodăriile populației	225,1	101,4	94,9
Ouă – total, mil. buc.	285,6	92,4	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	106,2	81,7	37,2
gospodăriile populației	179,4	100,2	62,8

Producția (creșterea) vitelor și păsărilor a crescut cu 10,5%, din care: în întreprinderile agricole – cu 19,1%, în gospodăriile populației – cu 5,2%. Această majorare a fost determinată de mărirea productivității vitelor și creșterii efectivului mediu de animale.

Producția de lapte s-a majorat cu 2,0%, în rezultatul creșterii volumului producției laptelui atât în întreprinderile agricole, cât și în gospodăriile populației.

Producția de ouă în gospodăriile de toate categoriile a scăzut cu 7,6%, în rezultatul micșorării volumului de ouă în întreprinderile agricole – cu 18,3%.

Efectivul de animale pe principalele specii se prezintă astfel:

	La 1 iulie 2015		Ponderea (în % față de total)
	mii capete	în % față de 1 iulie 2014	
Bovine – total	196,2	100,6	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	15,7	115,1	8,0
gospodăriile populației	180,5	99,5	92,0
din ele vaci – total	131,4	98,6	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	5,9	106,6	4,5
gospodăriile populației	125,5	98,2	95,5
Porcine – total	498,4	106,7	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	202,3	109,3	40,6
gospodăriile populației	296,1	104,9	59,4
Ovine și caprine – total	932,0	103,8	100
din care:			
întreprinderile agricole ²	29,8	111,2	3,2
gospodăriile populației	902,2	103,6	96,8
Păsări (întreprinderile agricole)²	4733,1	110,1	x

¹ Reieșind din volumul producției în expresie naturală

² Întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) care au la bilanț animale (ferme)

La 1 iulie 2015 față de dată respectivă a anului trecut în gospodăriile de toate categoriile a fost marcată majorarea efectivelor de animale de toate speciile (cu excepția efectivului de bovine în gospodăriile populației).

În ianuarie-iunie 2015 volumul de creștere a vitelor și păsărilor s-a majorat față de perioada respectivă a anului precedent în întreprinderile agricole din regiunile de dezvoltare: Sud – cu 29%, municipiul Chișinău – cu 24%, Centru – cu 20%, Nord – cu 14%. Totodată, volumul creșterii vitelor și păsărilor s-a micșorat în regiunea de dezvoltare UTA Găgăuzia – cu 3%.

Volumul de vânzare a vitelor și păsărilor pentru sacrificare în întreprinderile agricole a crescut în regiunile de dezvoltare ale țării: municipiul Chișinău – de 2,2 ori, Centru – cu 39%, Sud – cu 22%, Nord – cu 9%. Totodată, volumul de vânzare a vitelor și păsărilor a scăzut în UTA Găgăuzia cu 14%.

În întreprinderile agricole în semestrul I 2015 față de semestrul I 2014 s-a ameliorat păstrarea efectivului de bovine și porcine. Nivelul mortalității bovinelor a constituit 1,2% (în semestrul I al anului 2014 – 1,6%), porcinelor, corespunzător, 8,8% (în semestrul I al anului 2014 – 9,2%). Totodată, nivelul mortalității ovinelor și aprinelor a constituit 3,5% (în semestrul I al anului 2014 – 2,3%).

Volumul producției de lapte în întreprinderile agricole s-a majorat cu 15,5%. Majorarea producției de lapte s-a înregistrat în întreprinderile agricole din regiunile de dezvoltare: Nord – cu 30%, UTA Găgăuzia – cu 24%. Totodată, volumul producției de lapte s-a micșorat în regiunile de dezvoltare: municipiul Chișinău – cu 9%, Sud – cu 6%, Centru – cu 0,3%.

Volumul producției de ouă de găină în întreprinderile agricole a scăzut cu 18,3% din cauza micșorării șeptelului de găini ouătoare și productivității lor.

3.3. Investiții în active materiale pe termen lung

În ianuarie-iunie 2015 investițiile realizate în economia națională au constituit 6371,7 mil. lei (în prețuri curente). Comparativ cu perioada respectivă a anului 2014, acest volum s-a micșorat cu 2,5% (în prețuri comparabile).

Investițiile realizate în economia națională pe elemente de structură tehnologică se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie 2014			Informativ: ianuarie-iunie 2014 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie-iunie 2014	total	
Investiții în active materiale pe termen lung – total	6371,7	97,5	100,0	100,0
din care:				
lucrări de construcții-montaj	2918,6	96,3	45,8	46,7
utilaje și mașini, mijloace de transport	3104,8	99,3	48,7	47,4
alte cheltuieli	348,3	90,7	5,5	5,9

În ianuarie-iunie 2015 investițiile concentrate în lucrările de construcții-montaj au însumat 2918,6 mil. lei, constituind 96,3% față de perioada respectivă a anului precedent. Investițiile în utilaje, mașini și mijloace de transport au însumat 3104,8 mil. lei (reprezentând 48,7% din total), fiind în descreștere cu 0,7% față de ianuarie-iunie 2014.

În ianuarie-iunie 2015 se constată micșorarea ponderii la lucrările de construcții-montaj și la alte cheltuieli în total investiții cu 0,9 puncte procentuale, respectiv 0,4 puncte procentuale față de perioada respectivă a anului precedent. Cota-parte a investițiilor în utilaje, mașini și mijloace de transport s-a majorat cu 1,3 puncte procentuale.

Analiza structurii investiționale pe forme de proprietate a arătat că agenții economici și persoanele fizice ai sectorului privat au valorificat 3010,6 mil. lei investiții, ceea ce constituie 47,3% din volumul total al investițiilor realizate. Comparativ cu ianuarie-iunie 2014 acest volum s-a micșorat cu 4,1% (în prețuri comparabile).

Întreprinderilor din sectorul public le-au revenit 33,1% din investițiile utilizate în total pe țară, sau 2108,5 mil. lei, fiind în descreștere cu 2,4% față de realizările perioadei respective a anului precedent.

Întreprinderilor mixte și celor cu proprietate străină le-au revenit 18,5% din investițiile utilizate în total pe țară, sau cu 0,4 puncte procentuale mai puțin față de realizările pentru ianuarie-iunie 2014.

Structura investițiilor pe forme de proprietate se prezintă după cum urmează:

	Ianuarie-iunie 2015			Informativ: ianuarie-iunie 2014 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie-iunie 2014	total	
Investiții în active materiale pe termen lung – total	6371,7	97,5	100,0	100,0
din care pe forme de proprietate:				
Publică	2108,5	97,6	33,1	33,1
Privată	3010,6	95,9	47,3	48,1
Mixtă (publică și privată), fără participare străină	72,6	138,6	1,1	0,8
Străină	515,0	103,6	8,1	7,6
A întreprinderilor mixte	664,9	97,2	10,4	10,5

Pentru realizarea procesului investițional în ianuarie-iunie 2015 au fost însușite preponderent mijloacele proprii ale agenților economici și populației, constituind 4054,5 mil. lei investiții, cota-parte a cărora a constituit 63,6% din volumul total al mijloacelor utilizate în total pe țară.

În ianuarie-iunie 2015, pentru asigurarea necesităților investiționale din contul surselor bugetare au fost utilizate 767,3 mil. lei, sau 12,1% din total investiții, fiind în creștere față de perioada similară a anului 2014 cu 3,0% (în prețuri comparabile).

Ponderea mijloacelor investitorilor străini s-a majorat cu 2,3 puncte procentuale față de realizările din ianuarie-iunie 2014, constituind 6,4% în volumul total al investițiilor utilizate.

Structura investițiilor în active materiale pe surse de finanțare se caracterizează prin următoarele date:

	Ianuarie-iunie 2015			Informativ: ianuarie-iunie 2014 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie-iunie 2014	total	
Investiții în active materiale pe termen lung – total	6371,7	97,5	100,0	100,0
din care, finanțate din contul:				
bugetului de stat	483,3	93,9	7,6	7,9
bugetelor unităților administrativ-teritoriale	284,0	123,3	4,5	3,5
mijloacelor proprii ale agenților economici și populației	4054,5	95,8	63,6	64,8
mijloacelor investitorilor străini	409,2	151,6	6,4	4,1
altor surse	1140,7	88,6	17,9	19,7

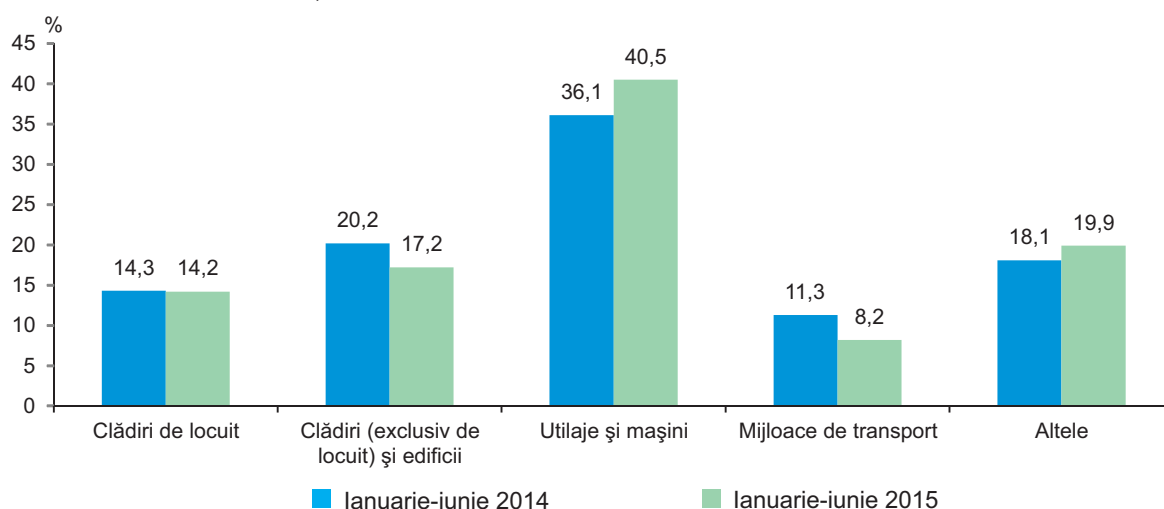
Analiza structurii investițiilor pe tipuri de mijloace fixe arată, că volumul considerabil al investițiilor a revenit valorii utilajelor, mașinilor și mijloacelor de transport, cota-parte a cărora în totalul investițiilor realizate a constituit 48,7% (comparativ cu 47,4% în ianuarie-iunie 2014).

Ponderea investițiilor utilizate la construcția clădirilor și edificiilor a constituit 31,4% din volumul total al investițiilor însușite (din care 14,2% – clădirilor de locuit și 17,2% – altor clădiri și edificii). Cota-parte a investițiilor la construcția clădirilor de locuit și a altor clădiri și edificii s-a micșorat cu 0,1 puncte procentuale, respectiv 3,0 puncte procentuale față de ianuarie-iunie 2014.

Structura investițiilor în active materiale pe tipuri de mijloace fixe se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie 2015			Informativ: ianuarie-iunie 2014 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie-iunie 2014	total	
Investiții în active materiale pe termen lung – total	6371,7	97,5	100,0	100,0
din care:				
clădiri de locuit	903,9	96,9	14,2	14,3
clădiri (exclusiv de locuit) și edificii	1093,5	82,9	17,2	20,2
utilaje, mașini și mijloace de transport	3104,8	99,3	48,7	47,4
altele	1269,5	107,1	19,9	18,1

Structura investițiilor în active materiale pe termen lung pe tipuri de mijloace fixe

În ianuarie-iunie 2015 din volumul total al investițiilor în construcția locativă au fost însușite 903,9 mil. lei sau 14,2% din totalul investițiilor în active materiale și fiind în descreștere cu 3,1% față de perioada respectivă a anului precedent.

Construcția de locuințe. În ianuarie-iunie 2015 au fost date în folosință 2551 apartamente noi cu suprafața totală de 235,3 mii m², ceea ce a constituit 162,9% față de ianuarie-iunie 2014.

Darea în folosință a clădirilor de locuit se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie 2015				Informativ: ianuarie-iunie 2014 în % față de total
	Apartamente construite, unități	suprafața totală			
		mii m ²	în % față de:		
			ianuarie-iunie 2014	total	
Total	2551	235,3	162,9	100,0	100,0
din care, pe forme de proprietate:					
privată	2551	235,3	167,9	100,0	97,0
din aceasta, de beneficiari individuali	676	102,0	106,8	43,4	66,1
a întreprinderilor mixte	—	—	—	—	3,0
din total în:					
mediul urban	2286	199,9	187,2	85,0	73,9
mediul rural	265	35,4	94,0	15,0	26,1

Din contul mijloacelor proprii ale populației în ianuarie-iunie 2015 au fost date în folosință 676 case de locuit individuale cu suprafața totală de 102,0 mii m², constituind 43,4% din volumul total al locuințelor date în folosință în total pe țară, fiind în creștere cu 6,8% față de perioada similară a anului 2014.

Distribuția după mediul de rezidență arată, că din volumul total al locuințelor în mediul urban au fost date în folosință 2286 apartamente cu suprafața totală de 199,9 mii m² sau 85,0% din total sau 187,2% față de nivelul înregistrat în ianuarie-iunie 2014. Comparativ cu ianuarie-iunie 2014 cota-parte a locuințelor date în folosință în mediul rural s-a micșorat cu 11,1 puncte procentuale.

Autorizațiile de construire eliberate pentru clădiri. În ianuarie-iunie 2015, s-au eliberat 2143 autorizații de construire pentru clădiri rezidențiale și nerezidențiale, în scădere cu 6,3% față de ianuarie-iunie 2014.

Autorizații de construire eliberate pentru clădiri se prezintă după cum urmează:

	Autorizații de construire eliberate pentru clădiri :					
	rezidențiale			nerezidențiale		
	ianuarie-iunie 2015			ianuarie-iunie 2015		
	Total, număr	În % față de:		Total, număr	În % față de:	
		ianuarie-iunie 2014	total		ianuarie-iunie 2014	total
Total	1271	95,1	100,0	872	91,6	100,0
din care:						
pentru case de locuit individuale	1230	100,8	96,8	x	x	x
din total, în :						
mediul urban	558	90,6	43,9	622	92,0	71,3
mediul rural	713	99,0	56,1	250	90,6	28,7

Din volumul total al autorizațiilor de construire a clădirilor, 1271 le-au revenit clădirilor rezidențiale (sau 59,3% din total), din care 56,1% sunt pentru zona rurală (comparativ cu 53,9% în ianuarie-iunie 2014).

Activitatea în antrepriză. În ianuarie-iunie 2015 volumul lucrărilor executate de organizațiile cu genul principal de activitate „Construcții” a constituit 2632,5 mil. lei și a constituit 97,4% (în prețuri comparabile) față de nivelul înregistrat în perioada respectivă a anului 2014.

Analiza volumului lucrărilor de construcții executate pe forme de proprietate a arătat că, volumul considerabil de lucrări a fost realizat de către agenții economici cu forma de proprietate privată, care au executat lucrări de construcții în sumă de 2090,3 mil. lei sau 79,4% din volumul total al lucrărilor executate, și 105,5% față de ianuarie-iunie 2014.

Evoluția și structura lucrărilor de construcții, realizate în antrepriză pe forme de proprietate ale organizațiilor-executante în ianuarie-iunie 2015 se prezintă astfel:

	Realizări, mil. lei	În % față de:		Informativ: ianuarie-iunie 2014 în % față de total
		ianuarie-iunie 2014	total	
Total	2632,5	97,4	100,0	100,0
din care pe forme de proprietate:				
Publică	33,6	58,7	1,3	2,1
Privată	2090,3	105,5	79,4	73,3
Mixtă (publică și privată)	213,4	100,4	8,1	7,9
Străină	224,3	58,7	8,5	14,1
A întreprinderilor mixte (cu participare străină)	70,9	101,4	2,7	2,6

Datele privind lucrările de construcții pe elemente de structură și obiecte de construcții în ianuarie-iunie 2015 se prezintă după cum urmează:

	Ianuarie-iunie 2015			Informativ: ianuarie-iunie 2014 în % față de total
	Realizări, mil. lei	În % față de:		
		ianuarie-iunie 2014	total	
Volumul lucrărilor de construcții executate – total	2632,5	97,4	100,0	100,0
din care:				
Pe elemente de structură				
construcții noi	1557,8	94,5	59,2	61,0
reparații capitale	481,5	95,5	18,3	18,7
lucrări de întreținere și reparații curente	498,4	104,4	18,9	17,7
alte lucrări	94,8	128,7	3,6	2,7
Pe obiecte de construcții				
clădiri rezidențiale	743,3	109,3	28,2	25,2
clădiri nerezidențiale	634,1	111,2	24,1	21,1
construcții ingineresti	1160,3	84,1	44,1	51,0

Pe elemente de structură a lucrărilor executate, predomină efectuarea lucrărilor de construcții noi, realizate în volum de 1557,8 mil. lei, ponderea cărora a constituit 59,2% din volumul total al lucrărilor de construcții executate, înregistrând o descreștere cu 5,5% față de realizările perioadei respective a anului precedent. Lucrărilor de reparații capitale și curente le-au revenit 979,9 mil. lei. Comparativ cu ianuarie-iunie 2014 acest volum s-a micșorat cu 0,2% (în prețuri comparabile).

Pe obiecte de construcții, volumul lucrărilor de construcții s-a majorat la clădirile rezidențiale și nerezidențiale cu 9,3%, respectiv 11,2% față de realizările pentru ianuarie-iunie 2014. La construcții ingineresti volumul lucrărilor de construcții a scăzut cu 15,9% față de perioada similară a anului 2014.

3.4. Transporturi

În ianuarie-iunie 2015 **întreprinderile de transport feroviar, auto, fluvial și aerian au transportat mărfuri** în volum de 5347,1 mii tone, sau cu 5,8% mai puțin față de perioada similară din anul 2014. Reducerea volumelor de mărfuri transportate a fost înregistrată la întreprinderile de transport fluvial (-25,3%), aerian (-19,1%), feroviar (-6,9%) și auto (-4,6%).

Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport în ianuarie-iunie 2015 a totalizat 1760,0 mil. tone-km, cu 6,6% mai puțin comparativ cu cel înregistrat în perioada corespunzătoare din anul 2014. Micșorarea parcursului mărfurilor s-a marcat la întreprinderile de transport fluvial (-42,6%), aerian (-11,0%), auto (-7,9%) și feroviar (-3,2%).

Volumul de mărfuri transportate și parcursul mărfurilor în ianuarie-iunie 2015, pe moduri de transport se prezintă astfel:

	Mărfuri transportate		Parcursul mărfurilor	
	mii tone	în % față de ianuarie-iunie 2014	mil. tone-km	în % față de ianuarie-iunie 2014
Întreprinderi de transport – total	5347,1	94,2	1760,0	93,4
din care:				
feroviar	2106,4	93,1	513,0	96,8
auto ¹	3183,3	95,4	1246,5	92,1
fluvial	57,1	74,7	0,1	57,4
aerian	0,3	80,9	0,4	89,0

În ianuarie-iunie 2015 întreprinderile de transport auto au transportat 3183,3 mii tone de mărfuri, cu 4,6% mai puțin față de aceeași perioadă a anului 2014.

Volumul de mărfuri transportate cu transportul auto și parcursul mărfurilor în ianuarie-iunie 2015, pe regiuni de dezvoltare se prezintă astfel:

	Mărfuri transportate		Parcursul mărfurilor	
	mii tone	în % față de ianuarie-iunie 2014	mil. tone-km	în % față de ianuarie-iunie 2014
Întreprinderi de transport auto¹ – total	3183,3	95,4	1246,5	92,1
din care:				
mun. Chișinău	1726,3	90,7	725,8	92,9
Nord	710,6	121,4	196,7	106,8
Centru	616,7	89,5	221,4	83,7
Sud	108,9	88,3	87,8	79,4
UTA Găgăuzia	20,8	57,1	14,8	115,9

Ponderi considerabile în volumul total de mărfuri transportate cu transportul auto revin întreprinderilor din municipiul Chișinău (54,2%), regiunile Nord (22,3%) și Centru (19,4%).

Cu mijloacele de transport feroviar în ianuarie-iunie 2015 au fost transportate 2106,4 mii tone de mărfuri, volum inferior celui înregistrat în perioada corespunzătoare din anul 2014 cu 6,9%. În structura mărfurilor încărcate în vagoane la stațiile de cale ferată din țară ponderi mai mari s-au înregistrat la următoarele grupe de mărfuri: cereale și produse de panificație – 41,1% (în ianuarie-iunie 2014 – 41,6%), metale feroase și fier vechi – 9,2% (în ianuarie-iunie 2014 – 16,2%), materiale de construcție și ciment – 8,7% (în ianuarie-iunie 2014 – 6,9%).

În transportul feroviar s-a redus durata medie de staționare în stațiile tehnice a vagoanelor de marfă în tranzit, de la 44,31 ore în ianuarie-iunie 2014 la 41,06 ore în ianuarie-iunie 2015, durata medie de rotație a vagoanelor de marfă de la 9,08 zile la 8,58 zile. Durata medie de staționare a vagoanelor de marfă la operațiile de încărcare-descărcare a crescut de la 46,55 ore în ianuarie-iunie 2014 la 50,05 ore în ianuarie-iunie 2015.

În ianuarie-iunie 2015, comparativ cu perioada similară din anul 2014 s-au majorat numărul de **pasageri transportați** cu transportul public (+6,8%) și **parcursul acestora** (+11,4%).

¹ Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

Numărul de pasageri transportați și parcursul pasagerilor în ianuarie-iunie 2015, pe moduri de transport public se prezintă astfel:

	Pasageri transportați		Parcursul pasagerilor	
	mii pasageri	în % față de ianuarie-iunie 2014	mil. pasageri-km	în % față de ianuarie-iunie 2014
Total	121828,4	106,8	2291,4	111,4
din care :				
transportul feroviar	1750,8	93,4	97,8	74,9
autobuze și microbuze	48885,2	87,6	1295,6	101,7
transportul fluvial	56,4	97,6	0,11	97,6
transportul aerian	464,4	137,3	656,9	144,0
taximetre	1556,5	105,3	31,8	104,2
troleibuze	69115,1	126,9	209,2	126,2

Cu autobuze și microbuze în ianuarie-iunie 2015 au fost transportați 48,9 mil. pasageri, cu 12,4% mai puțin decât în perioada corespunzătoare din anul 2014.

Numărul de pasageri transportați cu autobuze și microbuze și parcursul pasagerilor în ianuarie-iunie 2015, pe regiuni de dezvoltare se prezintă astfel:

	Pasageri transportați		Parcursul pasagerilor	
	mii pasageri	în % față de ianuarie-iunie 2014	mil. pasageri-km	în % față de ianuarie-iunie 2014
Total	48885,2	87,6	1295,6	101,7
din care:				
Mun. Chișinău	28411,2	81,2	753,7	99,2
Nord	6245,1	96,0	166,7	107,2
Centru	8973,8	99,9	257,7	103,3
Sud	4287,1	97,5	90,6	103,2
UTA Găgăuzia	968,0	101,0	27,1	128,7

Ponderi semnificative în numărul total de pasageri transportați cu autobuze și microbuze dețin agenții transportatori din municipiul Chișinău (58,1%), regiunile Centru (18,4%), Nord (12,8%) și Sud (8,8%).

3.5. Comunicații

Servicii de comunicații. În ianuarie-iunie 2015, comparativ cu perioadă similară din anul 2014, s-a majorat numărul de expediții poștale a telegramelor (+22,7%), pensiilor, subvențiilor și indemnizațiilor (+7,1%), corespondenței (+1,7%). Totodată, s-a diminuat numărul de expediții poștale a ziarelor și revistelor (-18,5%), coletelor (-1,4%).

Evoluția volumului de servicii pe tipuri de comunicații se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie 2015		Informativ: Ianuarie-iunie 2014 în % față de ianuarie-iunie 2013
	mii unități	în % față de ianuarie-iunie 2014	
Expedieri poștale (trafic de ieșire):			
ziare și reviste (abonamente și vânzare cu bucata)	8692,3	81,5	106,8
corespondență	25558,3	101,7	100,1
colete	106,0	98,6	112,2
mandate bănești poștale și telegrafice	48,1	98,4	99,2
telegrame	15,7	122,7	95,9
Pensii, subvenții și indemnizații plătite	4673,2	107,1	91,1
Convorbiri telefonice prin rețeaua telefonică fixă:	68670,0	60,3	104,4
interurbane (naționale)	63413,0	59,0	91,5
internaționale	5257,0	81,7	76,9
Conectări telefonice prin rețeaua telefonică fixă, mii ore:	2296,0	63,3	94,5
interurbane (naționale)	2034,2	62,1	96,7
internaționale	261,8	74,7	78,4

Mijloace de telefonie fixă. La 30 iunie 2015 în rețeaua publică au fost în funcțiune 1085,1 mii posturi telefonice principale, din care 987,6 mii - la domiciliu.

Numărul posturilor telefonice principale în rețeaua publică se prezintă după cum urmează:

	Existent la 30.06.2015	În % față de 30.06.2014	Informativ: 30.06.2014 în % față de 30.06.2013
Posturi telefonice principale în rețeaua publică – total, mii unități	1085094	98,0	98,6
din care în:			
rețeaua urbană	571445	97,0	97,8
inclusiv la domiciliu	490911	97,0	98,0
rețeaua rurală	513649	99,0	99,6
inclusiv la domiciliu	496652	99,0	99,5

3.6. Turism

3.6.1. FRECVENTAREA STRUCTURILOR DE PRIMIRE TURISTICĂ COLECTIVĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE

În ianuarie-iunie 2015 structurile de primire turistică colectivă cu funcțiuni de cazare au fost frecventate de 113,7 mii de turiști, din care 72,4 mii de turiști moldoveni (63,7% din total) și 41,3 mii de turiști străini (36,3%). Comparativ cu ianuarie-iunie 2014 s-a majorat numărul de turiști cazați la structurile de primire turistică colectivă (+2,6%), pe seama creșterii acestuia la vile turistice, sate de vacanță și alte structuri de odihnă (+34,8%), pensiuni turistice și agroturistice (+13,4%), tabere de vacanță pentru elevi (+10,5%) și structuri de întremare (+0,1%). Totodată, la cămine pentru vizitatori, hoteluri și moteluri numărul acestora s-a diminuat, respectiv cu 12,2% și 5,1%.

Numărul de turiști cazați la structurile de primire turistică colectivă, se prezintă astfel:

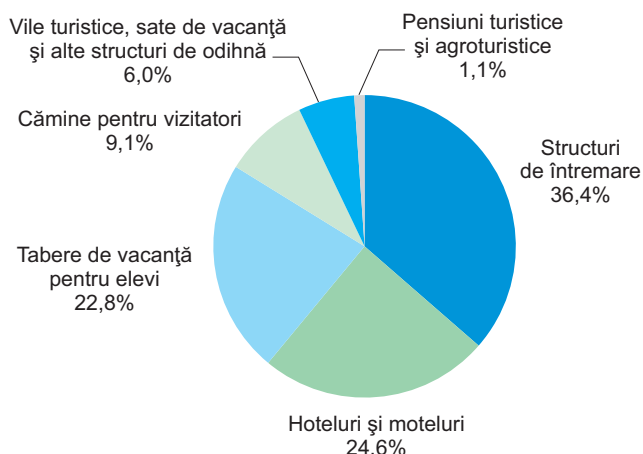
	Ianuarie-iunie 2015		Ianuarie-iunie 2015 în % față de ianuarie-iunie 2014	
	turiști	din care, nerezidenți	turiști	din care, nerezidenți
TOTAL	113658	41277	102,6	99,5
din care				
Hoteluri și moteluri	58166	37927	94,9	98,6
Pensiuni turistice și agroturistice	3497	740	113,4	142,0
Cămine pentru vizitatori	3945	101	87,8	17,5
Structuri de întremare	14474	213	100,1	69,8
Tabere de vacanță pentru elevi	15672	–	110,5	–
Vile turistice, sate de vacanță și alte structuri de odihnă	17904	2296	134,8	141,9

Ponderi mai însemnate în numărul total de turiști străini cazați la structurile de primire turistică colectivă le-au revenit turiștilor din România (25,6%), Ucraina (15,0%), Federația Rusă (9,5%), Italia (4,9%), Turcia (4,8%), Germania (4,6%), Statele Unite ale Americii (3,8%), Regatul Unit al Marii Britanii Irlandei de Nord (2,4%), Polonia (2,2%), Franța (2,1%), Suedia (2,0%), Bulgaria, Olanda și Israel (cîte 1,6%), Austria (1,2%) și Belarus (1,1%).

La structurile de primire turistică colectivă în ianuarie-iunie 2015 au fost înregistrate 590,2 mii de înnoptări, cu 7,9% mai mult comparativ cu perioada corespunzătoare din anul 2014. Majorarea numărului de înnoptări ale turiștilor este condiționată de creșterea acestora la hoteluri și moteluri (+19,4%), tabere de vacanță pentru elevi (+8,9%) și structuri de întremare (+6,9%). Din numărul total de înnoptări 80,1% le revine înnoptărilor turiștilor rezidenți și 19,9% - înnoptărilor turiștilor nerezidenți.

Durata medie de ședere a unui turist în ianuarie-iunie 2015 a constituit 6,2 zile, din care 7,5 zile - la turiștii moldoveni și 3,9 zile - la turiștii nerezidenți.

Numărul de înnoptări înregistrate la structurile de primire turistică colectivă cu funcțiuni de cazare, pe tipuri de structuri, în ianuarie-iunie 2015 (în % față de total înnoptări)

În ianuarie-iunie 2015 indicele de utilizare netă al capacității de cazare turistică în funcțiune pe total structuri de primire turistică colective a constituit 31,3%, inclusiv la structuri de întremare – 65,3%, cămine pentru vizitatori – 57,6%, tabere de vacanță pentru elevi – 43,9%, hoteluri și moteluri – 18,6%, vile turistice, sate de vacanță și alte structuri de odihnă – 13,7%, pensiuni turistice și agroturistice – 5,8%.

3.6.2. TURISMUL ORGANIZAT DE AGENȚIILE DE TURISM ȘI TUROPERATORI

Agențiile de turism și turoperatorii au acordat în ianuarie-iunie 2015 servicii turistice la 95,4 mii de turiști și excursioniști, cu 1,3% mai mult decât în perioada corespunzătoare din anul 2014.

Numărul de turiști și excursioniști după scopul vizitelor se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie 2015		Ianuarie-iunie 2015 în % față de ianuarie-iunie 2014	
	turiști și excursioniști	turiști-zile	turiști și excursioniști	turiști-zile
Total	95416	656277	101,3	103,5
Turism receptor				
<i>(primirea cetățenilor străini în țară) – total</i>	6741	20490	127,8	137,8
din care, în scopuri de:				
odihnă, recreare și agrement	3834	10417	133,6	de 2,3 ori
afaceri și profesionale	2328	6315	139,1	118,9
tratament	172	2327	54,1	55,2
alte scopuri	407	1431	98,8	163,4
Turism emițător (deplasarea rezidenților Republicii Moldova în străinătate) – total	72545	512820	105,7	104,0
din care, în scopuri de:				
odihnă, recreare și agrement	71750	506868	106,2	104,4
afaceri și profesionale	353	1698	74,2	72,6
tratament	390	3948	70,4	78,1
alte scopuri	52	306	66,7	133,6
Turism intern (deplasarea rezidenților Republicii Moldova în interiorul țării, în scop turistic)	16130	122967	79,5	97,4

În ianuarie-iunie 2015, comparativ cu aceeași perioadă din anul 2014 s-a majorat numărul de turiști și excursioniști participanți la turismul receptor (+27,8%) și emițător (+5,7%), pe când la turismul intern numărul acestora s-a redus cu 20,5%.

Din cei 6,7 mii de turiști și excursioniști străini, care au vizitat Republica Moldova în ianuarie-iunie 2015 și au beneficiat de serviciile agențiilor de turism și turoperatorilor 56,9% au sosit în scopuri de odihnă, recreare și agrement, 34,5% – de afaceri și profesionale și 2,6% - de tratament.

Prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor în ianuarie-iunie 2015 au plecat în străinătate 72,5 mii de turiști și excursioniști, cu 5,7% mai mult comparativ cu perioada similară din anul 2014. Majoritatea cetățenilor moldoveni au plecat în străinătate în scopuri de odihnă, recreare și agrement (98,9%).

Numărul de turiști și excursioniști străini, care au vizitat Republica Moldova, turiști și excursioniști moldoveni, care au plecat în străinătate prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor în ianuarie-iunie 2015, se prezintă astfel:

	Turiști și excursioniști străini sosiți în țară		Turiști și excursioniști moldoveni plecați în străinătate	
	total	în % față de total	total	în % față de total
TOTAL	6741	100,0	72545	100,0
din care:				
România	1058	15,7	10864	15,0
Ucraina	936	13,9	693	1,0
Federația Rusă	697	10,3	312	0,4
Turcia	583	8,6	25270	34,8
Statele Unite ale Americii	318	4,7	29	0,0
Suedia	300	4,5	10	0,0
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	268	4,0	54	0,1
Italia	246	3,6	1093	1,5

	Turiști și excursioniști străini sosiți în țară		Turiști și excursioniști moldoveni plecați în străinătate	
	total	în % față de total	total	în % față de total
Germania	229	3,4	235	0,3
Olanda	158	2,3	28	0,0
Polonia	154	2,3	47	0,1
Israel	153	2,3	265	0,4
Franța	142	2,1	423	0,6
Bulgaria	107	1,6	18606	25,6
Japonia	103	1,5	4	0,0
Norvegia	103	1,5	2	0,0
Lituania	100	1,5	44	0,1
Austria	77	1,1	745	1,0
Grecia	37	0,5	7892	10,9
Egipt	3	0,0	1646	2,3
Emiratele Arabe Unite	11	0,2	801	1,1
Alte țări	958	14,4	3482	4,8

3.6.3. SOSIRILE VIZITATORILOR STRĂINI ÎN REPUBLICA MOLDOVA ȘI PLECĂRILE VIZITATORILOR MOLDOVENI ÎN STRĂINĂTATE, ÎNREGISTRATE LA PUNCTELE DE TRECERE ALE FRONTIEREI DE STAT

În ianuarie-iunie 2015 **numărul de sosiri ale vizitatorilor străini în Republica Moldova***, înregistrat la punctele de trecere ale frontierei de stat, a fost de 1071,2 mii, în creștere cu 13,6% față de perioada similară din anul 2014. Din numărul total de sosiri ale vizitatorilor străini în Republica Moldova cele mai multe au fost înregistrate din Ucraina (41,5%), România (36,7%), Federația Rusă (10,9%), Bulgaria (1,7%), Italia (1,2%), Turcia (0,9%), Germania și Israel (cîte 0,8%), Statele Unite ale Americii (0,7%). Vizitatorii străini au preferat să călătorească cu mijloace de transport auto (77,9% din numărul total de sosiri), aerian (19,6%) și feroviar (2,6%).

Numărul de plecări ale vizitatorilor moldoveni în străinătate*, înregistrat la punctele de trecere ale frontierei de stat, a fost de 2575,9 mii, cu 14,8% mai mult decît în ianuarie-iunie 2014. Mijloacele de transport auto au fost cele mai utilizate pentru plecările în străinătate a vizitatorilor moldoveni, reprezentînd 85,5% din numărul total de plecări.

Sosirile vizitatorilor străini în Republica Moldova și plecările vizitatorilor moldoveni în străinătate, înregistrate la punctele de trecere ale frontierei de stat, în ianuarie-iunie 2015, pe mijloace de transport se prezintă astfel:

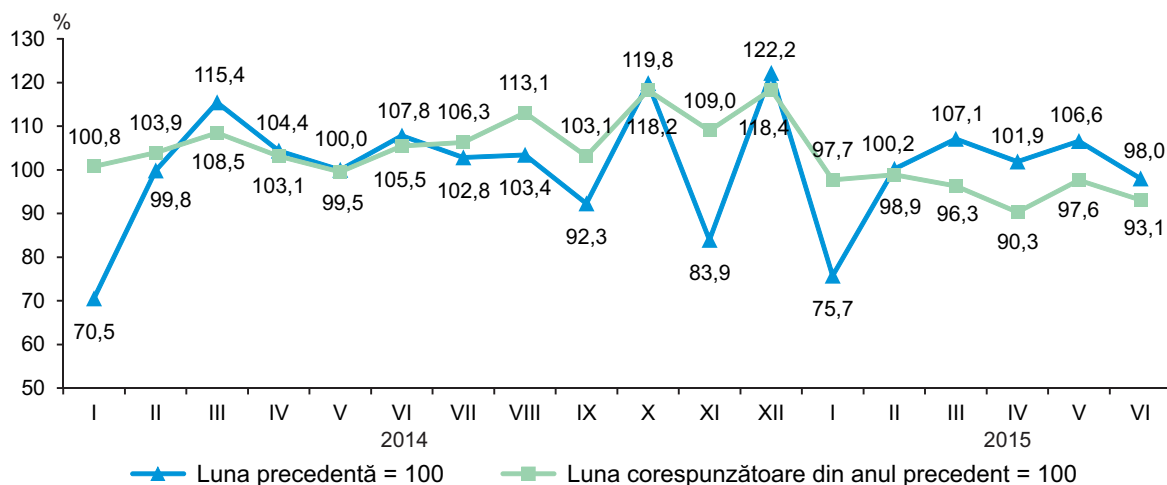
	Total	din care cu mijloacele de transport:			
		auto	aerian	feroviar	fluvial
Sosirile vizitatorilor străini în Republica Moldova*	1071202	834268	209513	27337	84
din care:					
Ucraina	444769	418134	11299	15321	15
România	393664	354560	35524	3555	25
Federația Rusă	116883	11067	99701	6108	7
Bulgaria	18390	16777	1565	42	6
Italia	13084	2965	10085	34	–
Germania	8209	3286	4848	75	–
Israel	8147	3108	5006	33	–
SUA	7664	2029	5496	139	–
Belarus	4087	1829	919	1339	–
Polonia	3581	2252	1314	15	–
Alte țări	52724	18261	33756	676	31
Plecările vizitatorilor moldoveni în străinătate*	2575887	2202565	272659	100661	2

* „**Sosiri**” reprezintă numărul de traversări ale frontierei de stat de către cetățenii străini la intrarea în Republica Moldova.
„**Plecări**” reprezintă numărul de traversări ale frontierei de stat de către cetățenii Republicii Moldova la ieșirea din țară.

3.7. Cifra de afaceri în comerț și servicii

În luna iunie 2015 **volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) s-a redus cu 2,0% (în prețuri comparabile), față de luna precedentă și cu 6,9 % – comparativ cu luna iunie 2014.

Evoluția lunară a indicilor de volum ai cifrei de afaceri pentru comerțul cu amănuntul

În semestrul I 2015 **volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) s-a micșorat cu 4,5 % (în prețuri comparabile), față de aceeași perioadă din anul 2014.

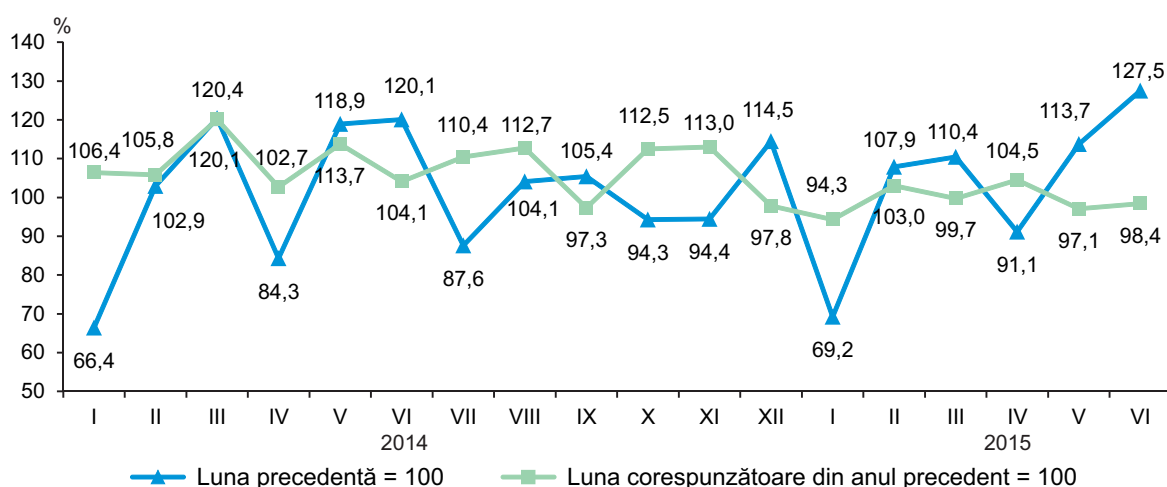
Indicii de volum ai cifrei de afaceri pentru comerțul cu amănuntul (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) și serviciile de piață prestate populației, conform CAEM Rev.2

Activitate economică	Iunie 2015 în % față de:		Semestrul I 2015 în % față de semestrul I 2014 ¹
	mai 2015 ¹	iunie 2014 ¹	
Comerț cu amănuntul (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete)	98,0	93,1	95,5
Servicii de piață prestate populației	127,5	98,4	99,4

¹ În prețuri comparabile

În luna iunie 2015 **volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației** a fost în creștere cu 27,5% (în prețuri comparabile), față de luna precedentă și în scădere cu 1,6%, comparativ cu luna iunie 2014.

Evoluția lunară a indicilor de volum ai cifrei de afaceri pentru serviciile de piață prestate populației

În semestrul I 2015 **volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației** s-a redus cu 0,6% (în prețuri comparabile), față de perioada corespunzătoare din anul 2014.

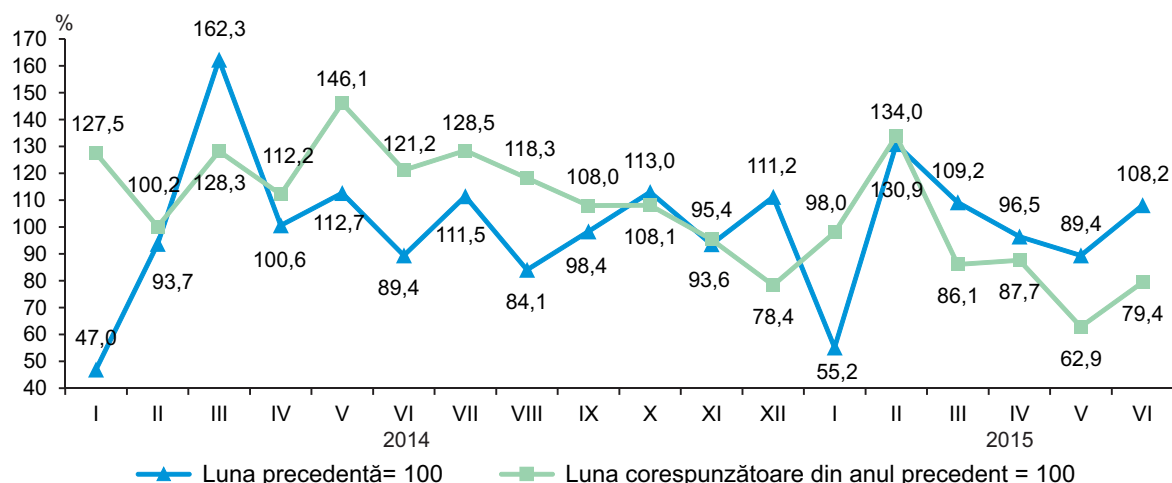
Indicii valorici ai cifrei de afaceri pentru comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor, comerțul cu ridicata (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) și serviciile de piață prestate întreprinderilor, conform CAEM Rev.2

Activitate economică	Iunie 2015 în % față de:		Semestrul I 2015 în % față de semestrul I 2014 ²
	mai 2015 ²	iunie 2014 ²	
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	108,2	79,4	86,6
Comerț cu ridicata (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete)	92,8	108,3	112,9
Servicii de piață prestate întreprinderilor	109,7	105,5	104,4

² În prețuri curente

În luna iunie 2015 **valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor** a crescut cu 8,2% (în prețuri curente), față de luna precedentă și s-a redus cu 20,6%, comparativ cu luna iunie 2014.

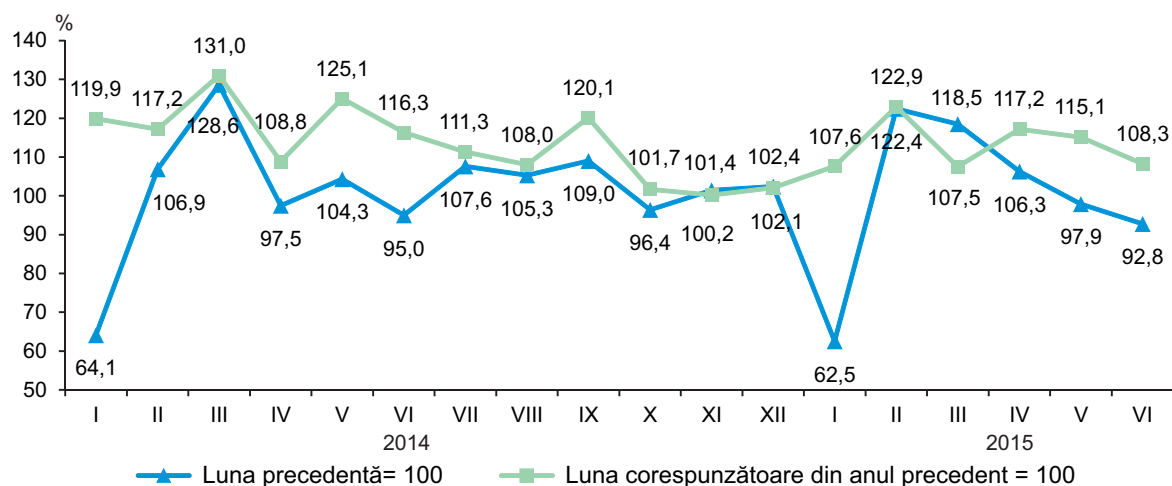
Evoluția lunară a indicilor valorici ai cifrei de afaceri pentru comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor

În semestrul I 2015 **valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor** a scăzut cu 13,4% (în prețuri curente), față de aceeași perioadă din anul 2014.

În luna iunie 2015 **valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) s-a diminuat cu 7,2 % (în prețuri curente), față de luna precedentă și s-a majorat cu 8,3%, comparativ cu luna iunie 2014.

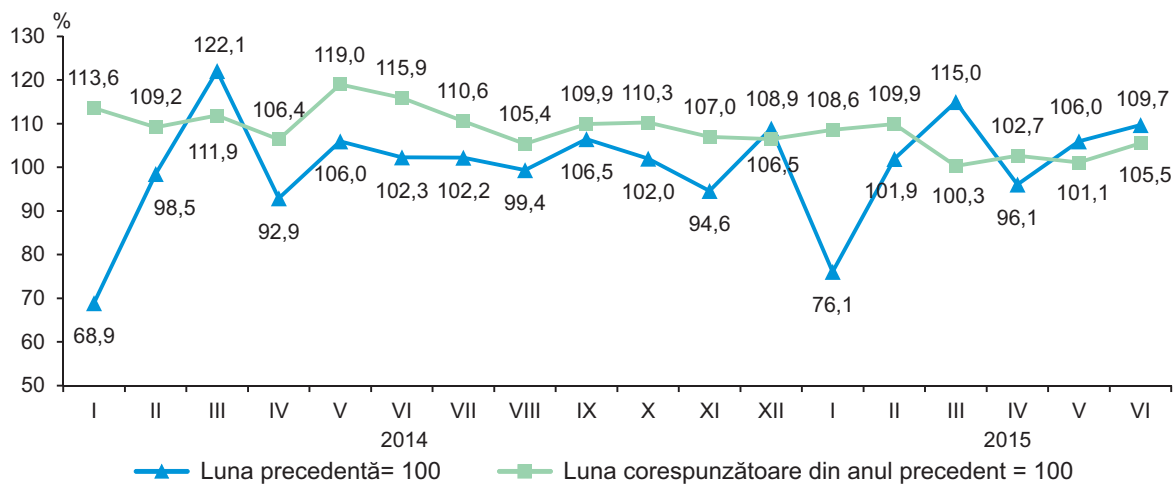
Evoluția lunară a indicilor valorici ai cifrei de afaceri pentru comerțul cu ridicata

În semestrul I 2015 **valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata** (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete) a crescut cu 12,9% (în prețuri curente), comparativ cu perioada similară din anul 2014.

În luna iunie 2015 **valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate întreprinderilor** s-a majorat cu 9,7% (în prețuri curente), comparativ cu luna precedentă și cu 5,5% - față de luna iunie 2014.

Evoluția lunară a indicilor valorici ai cifrei de afaceri pentru serviciile de piață prestate întreprinderilor

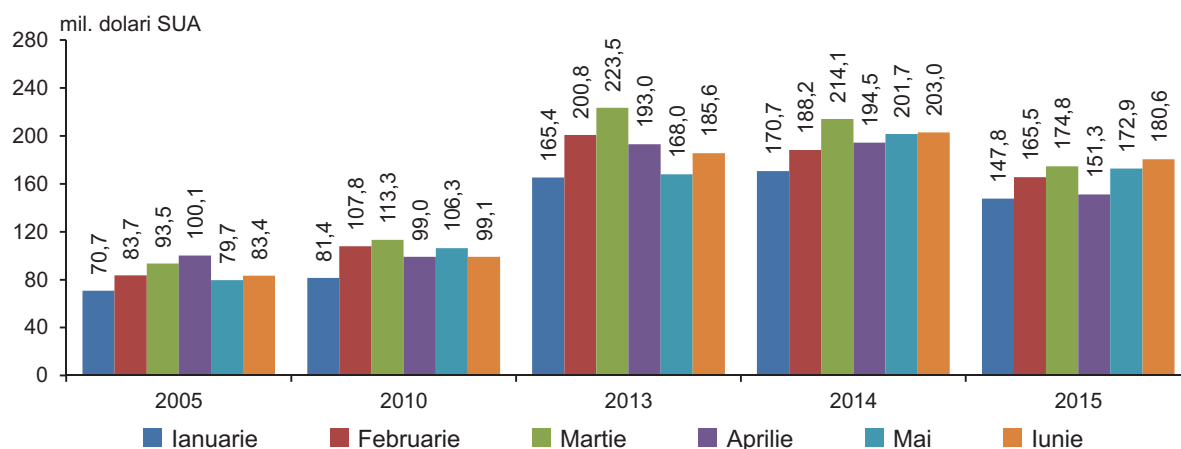

În semestrul I 2015 **valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate întreprinderilor** a fost în creștere cu 4,4% (în prețuri curente), față de perioada corespunzătoare din anul 2014.

3.8. Comerț exterior

Exporturile de mărfuri realizate în luna iunie 2015 s-au cifrat la 180,6 mil. dolari SUA, cu 4,5% mai mult față de luna precedentă și cu 11,1% mai puțin comparativ cu luna iunie 2014.

Evoluția lunară a exporturilor

În ianuarie-iunie 2015 **exporturile de mărfuri** au totalizat 992,9 mil. dolari SUA, volum inferior celui realizat în perioada similară din anul 2014 cu 15,3%.

Exporturile de mărfuri autohtone au constituit 659,1 mil. dolari SUA (66,4% din total exporturi), cu 9,4% mai puțin față de ianuarie-iunie 2014.

Reexporturile de mărfuri au avut o valoare de 333,8 mil. dolari SUA, care echivalează cu o cotă de 33,6% în total exporturi. Comparativ cu ianuarie-iunie 2014 reexporturile de mărfuri s-au micșorat cu 24,9%.

Exporturile Republicii Moldova structurate pe principalele țări de destinație și grupe de țări

	Ianuarie-iunie 2015		Ponderea, %		Gradul de influență a țărilor, grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2014	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2014	2015	2014	2015
EXPORT – total	992,9	84,7	100,0	100,0	3,2	-15,3
din care:						
Țările Uniunii Europene (UE-28)	626,1	100,9	53,0	63,1	9,6	0,5
România	222,0	110,4	17,2	22,4	1,1	1,8
Italia	109,5	78,0	12,0	11,0	5,6	-2,6
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	81,2	163,1	4,3	8,2	0,3	2,7
Germania	58,4	87,6	5,7	5,9	1,6	-0,7
Polonia	26,9	87,0	2,6	2,7	-0,8	-0,3
Franța	22,3	116,4	1,6	2,3	0,3	0,3
Olanda	16,1	157,3	0,9	1,6	0,2	0,5
Republica Cehă	14,4	113,1	1,1	1,5	-0,2	0,1
Grecia	12,9	79,1	1,4	1,3	0,1	-0,3
Bulgaria	12,8	60,3	1,8	1,3	0,5	-0,7
Austria	7,8	73,2	0,9	0,8	0,4	-0,2
Letonia	7,5	de 2,2 ori	0,3	0,8	0,1	0,3
Spania	7,4	92,8	0,7	0,8	0,4	0,0
Belgia	5,0	78,6	0,6	0,5	0,3	-0,1
Lituania	4,8	54,6	0,8	0,5	0,1	-0,3
Cipru	4,4	193,7	0,2	0,5	0,1	0,2
Slovacia	3,9	99,1	0,3	0,4	0,0	0,0
Ungaria	2,9	74,0	0,3	0,3	-0,5	-0,1
Estonia	2,0	83,0	0,2	0,2	0,0	0,0
Suedia	1,5	de 2,4 ori	0,1	0,2	0,0	0,1

	Ianuarie-iunie 2015		Ponderea, %		Gradul de influență a țărilor, grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2014	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2014	2015	2014	2015
Țările CSI	241,5	62,7	32,9	24,3	-6,1	-12,3
Federația Rusă	114,1	46,4	21,0	11,5	-6,7	-11,2
Belarus	71,4	124,9	4,9	7,2	1,3	1,2
Kazahstan	29,6	184,2	1,4	3,0	0,2	1,2
Ucraina	19,1	35,1	4,7	1,9	-1,0	-3,0
Uzbekistan	3,5	77,0	0,4	0,4	0,1	-0,1
Azerbaidjan	1,5	50,7	0,3	0,2	0,0	-0,1
Alte țări	125,3	75,4	14,1	12,6	-0,3	-3,5
Turcia	33,8	53,3	5,4	3,4	-2,1	-2,5
Elveția	21,0	131,3	1,4	2,1	1,0	0,4
Statele Unite ale Americii	12,6	103,9	1,0	1,3	-0,2	0,0
Georgia	9,4	89,7	0,9	1,0	0,0	-0,1
Irak	6,4	120,9	0,5	0,6	-0,1	0,1
Liban	4,9	147,6	0,3	0,5	0,2	0,1
Indonezia	3,7	de 5,6 ori	0,1	0,4	0,0	0,3
China	3,4	106,7	0,3	0,3	0,1	0,0
Canada	1,6	de 4,4 ori	0,0	0,2	0,0	0,1
Siria	1,5	146,9	0,1	0,2	-	0,0
Serbia	1,2	146,6	0,1	0,1	0,0	0,0

În ianuarie-iunie 2015 exporturile de mărfuri destinate **țărilor Uniunii Europene (UE-28)** au însumat 626,1 mil. dolari SUA (cu 0,9% mai mult față de aceeași perioadă din anul 2014), deținând o cotă de 63,1% în total exporturi (53,0% – în ianuarie-iunie 2014).

Țările CSI au fost prezente în exporturile Moldovei cu o pondere de 24,3% (în ianuarie-iunie 2014 – 32,9%), ce corespunde unei valori de 241,5 mil. dolari SUA. Exporturile de mărfuri către aceste țări s-au micșorat cu 37,3%, comparativ cu ianuarie-iunie 2014.

Analiza evoluției exporturilor pe țări în ianuarie-iunie 2015, comparativ cu perioada similară din anul 2014, relevă reducerea livrărilor către Federația Rusă (-53,6%), Ucraina (-64,9%), Italia (-22,0%), Turcia (-46,7%), Germania (-12,4%), Bulgaria (-39,7%), Polonia (-13,0%), Grecia (-20,9%), Lituania (-45,4%), Austria (-26,8%), Georgia (-10,3%), Belgia (-21,4%), Uzbekistan (-23,0%), Ungaria (-26,0%), Estonia (-17,0%) și Azerbaidjan (-49,3%), care a influențat la diminuarea pe total exporturi cu 22,3%.

În același timp, s-au majorat exporturile către Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (+63,1%), România (+10,4%), Belarus (+24,9%), Kazahstan (+84,2%), Olanda (+57,3%), Elveția (+31,3%), Franța (+16,4%), Letonia (de 2,2 ori), Indonezia (de 5,6 ori), Cipru (+93,7%), Republica Cehă (+13,1%), Irak (+20,9%), Liban (+47,6%), Canada (de 4,4 ori), Suedia (de 2,4 ori), Siria (+46,9%) și Serbia (+46,6%), atenuând astfel scăderea pe total exporturi cu 9,4%.

Exporturile structurate pe grupe de mărfuri, conform Clasificării Standard de Comerț Internațional se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie 2015		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2014	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2014	2015	2014	2015
EXPORT - total	992,9	84,7	100,0	100,0	3,2	-15,3
din care:						
Produse alimentare și animale vii	251,5	89,6	23,9	25,3	8,2	-2,5
Animale vii	1,7	46,9	0,3	0,2	0,0	-0,2
Carne și preparate din carne	1,9	17,3	0,9	0,2	0,3	-0,8
Produse lactate și ouă de păsări	6,2	75,8	0,7	0,6	0,2	-0,2
Cereale și preparate pe bază de cereale	67,6	79,7	7,2	6,8	5,2	-1,5

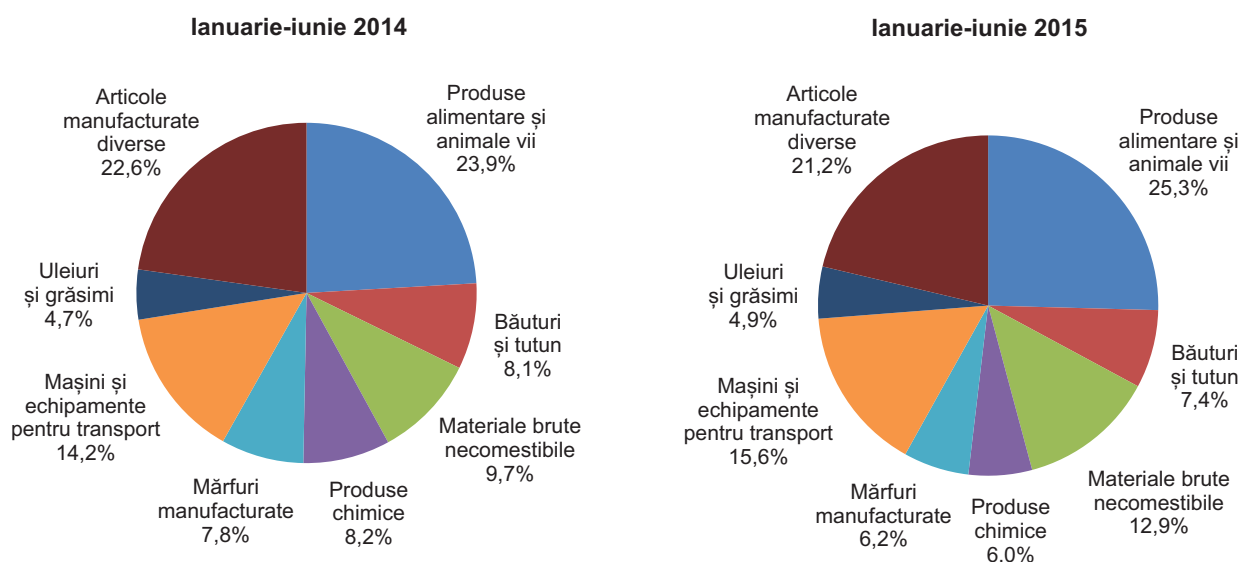
	Ianuarie-iunie 2015		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2014	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2014	2015	2014	2015
Legume și fructe	130,6	105,2	10,6	13,2	0,2	0,6
Zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere	29,0	95,2	2,6	2,9	1,2	-0,1
Cafea, ceai, cacao, condimente și înlocuitori ai acestora	3,4	104,3	0,3	0,3	0,0	0,0
Hrană destinată animalelor (exclusiv cereale nemăcinată)	10,0	71,3	1,2	1,0	1,1	-0,3
Produse și preparate alimentare diverse	1,1	107,2	0,1	0,1	0,0	0,0
Băuturi și tutun	73,6	77,1	8,1	7,4	-4,6	-1,9
Băuturi (alcoolice și nealcoolice)	68,1	77,7	7,5	6,9	-3,8	-1,7
Tutun brut și prelucrat	5,5	71,0	0,6	0,5	-0,8	-0,2
Materiale brute necomestibile, exclusiv combustibili	127,6	112,4	9,7	12,9	-2,2	1,2
Piei crude, piei tăbăcite și blănuri brute	2,0	67,3	0,3	0,2	0,0	-0,1
Semințe și fructe oleaginoase	103,4	122,9	7,2	10,4	0,3	1,6
Cauciuc brut (inclusiv cauciuc sintetic și regenerat)	1,3	49,3	0,2	0,1	0,0	-0,1
Lemn și plută	1,3	170,0	0,1	0,2	0,0	0,1
Pastă de hîrtie și deșeuri de hîrtie	0,8	99,7	0,1	0,1	0,0	0,0
Fibre textile (cu excepția lînii în fuior și a lînii pieptănate) și deșeurile lor (neprelucrate în fire sau țesături)	2,3	de 4,0 ori	0,0	0,2	0,0	0,1
Îngrășăminte naturale și minerale naturale (exclusiv cărbune, petrol și pietre prețioase)	3,7	62,9	0,5	0,4	0,0	-0,2
Minereuri metalifere și deșeuri de metale	10,5	72,3	1,2	1,1	-2,4	-0,3
Alte materii brute de origine animală sau vegetală	2,3	193,7	0,1	0,2	-0,1	0,1
Combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate	4,7	52,4	0,8	0,5	-0,2	-0,4
Petrol, produse petroliere și produse înrudite	4,6	55,7	0,7	0,5	0,2	-0,3
Gaz și produse industriale obținute din gaz	0,1	9,2	0,1	0,0	-0,4	-0,1
Uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală sau vegetală	48,4	88,6	4,7	4,9	3,4	-0,5
Grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate	48,4	89,4	4,6	4,9	3,4	-0,5
Produse chimice și produse derivate nespecificate în altă parte	59,8	62,1	8,2	6,0	1,2	-3,1
Produse chimice organice	1,1	76,5	0,1	0,1	0,1	0,0
Produse tanante și colorante	0,6	96,3	0,1	0,0	-0,1	0,0
Produse medicinale și farmaceutice	34,8	49,0	6,0	3,5	2,0	-3,1
Uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare	19,0	103,6	1,6	1,9	-0,6	0,1
Materiale plastice sub forme primare	2,6	de 2,1 ori	0,1	0,3	-0,1	0,1
Materiale plastice prelucrate	0,7	23,3	0,3	0,1	-0,1	-0,2
Alte materiale și produse chimice	0,8	157,6	0,0	0,1	0,0	0,0

	Ianuarie-iunie 2015		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) exporturilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2014	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2014	2015	2014	2015
Mărfuri manufacturate, clasificate mai ales după materia primă	61,9	68,0	7,8	6,2	-3,2	-2,5
Piele, altă piele și blană prelucrate	0,6	50,2	0,1	0,1	0,0	-0,1
Cauciuc prelucrat	4,3	75,0	0,5	0,5	-0,1	-0,1
Articole din lemn (exclusiv mobilă)	3,2	92,4	0,3	0,3	-0,1	0,0
Hârtie, carton și articole din pastă de celuloză, din hârtie sau din carton	3,4	44,3	0,7	0,3	-0,3	-0,4
Fire, țesături, articole textile necuprinse în altă parte și produse conexe	23,1	72,2	2,7	2,3	-0,5	-0,8
Articole din minerale nemetalice	15,6	58,5	2,3	1,6	0,4	-0,9
Fier și oțel	1,4	55,6	0,2	0,1	-0,2	-0,1
Metale neferoase	2,1	de 2,0 ori	0,1	0,2	0,0	0,1
Articole prelucrate din metal	8,2	75,5	0,9	0,8	-2,4	-0,2
Mașini și echipamente pentru transport	154,8	93,0	14,2	15,6	-1,6	-1,0
Mașini generatoare de putere și echipamentele lor	2,2	70,6	0,3	0,2	-0,2	-0,1
Mașini și aparate specializate pentru industriile specifice	5,0	86,1	0,5	0,5	-0,2	-0,1
Mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor	1,4	121,5	0,1	0,1	-0,1	0,0
Mașini și aparate industriale cu aplicații generale; părți și piese detașate ale acestor mașini	15,3	78,5	1,7	1,6	-0,3	-0,3
Mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor	0,4	100,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii	2,3	125,7	0,2	0,2	0,1	0,0
Mașini și aparate electrice și părți ale acestora (inclusiv echivalente neelectrice ale mașinilor și aparatelor de uz casnic)	119,8	96,9	10,5	12,1	0,4	-0,3
Vehicule rutiere (inclusiv vehicule cu pernă de aer)	5,8	53,3	0,9	0,6	-1,2	-0,4
Alte echipamente de transport	2,6	de 8,2 ori	0,0	0,3	-0,1	0,2
Articole manufacturate diverse	210,2	79,5	22,6	21,2	2,2	-4,6
Construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzire și de iluminat	1,7	85,4	0,2	0,2	-0,1	0,0
Mobilă și părțile ei	45,3	84,4	4,6	4,6	0,4	-0,7
Articole de voiaj; sacoșe și similare	7,5	71,6	0,9	0,7	0,1	-0,3
Îmbrăcăminte și accesorii	112,8	77,5	12,4	11,4	1,9	-2,8
Încălțăminte	12,2	72,0	1,4	1,2	-0,1	-0,4
Instrumente și aparate profesionale, științifice și de control	13,5	82,1	1,4	1,4	0,3	-0,2
Aparate fotografice, echipamente și furnituri de optică; ceasuri și orologii	0,5	90,4	0,1	0,0	0,0	0,0
Alte articole diverse	16,7	88,8	1,6	1,7	-0,3	-0,2

În ianuarie-iunie 2015, comparativ cu aceeași perioadă din anul 2014 s-au micșorat exporturile de produse medicinale și farmaceutice (-51,0%), îmbrăcăminte și accesorii (-22,5%), băuturi alcoolice și nealcoolice (-22,3%), cereale și preparate pe bază de cereale (-20,3%), articole din minerale nemetalice (-41,5%), fire, țesături și articole textile (-27,8%), carne și preparate din carne (-82,7%), mobilă și părțile ei (-15,6%), grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate (-10,6%), încălțăminte (-28,0%), vehicule rutiere (-46,7%), hârtie, carton și articole din pastă de celuloză, din hârtie sau din carton (-55,7%), mașini și aparate electrice (-3,1%), mașini și aparate industriale cu aplicații generale (-21,5%), minereuri metalifere și deșeuri de metale (-27,7%), hrană destinată animalelor (-28,7%), articole de voiaj; sacoșe și similare (-28,4%), petrol, produse petroliere și produse înrudite (-44,3%), instrumente și aparate profesionale, științifice și de control (-17,9%), articole prelucrate din metal (-24,5%), produse lactate și ouă de păsări (-24,2%), tutun brut și prelucrat (-29,0%), îngrășăminte naturale și minerale naturale (-37,1%), animale vii (-53,1%), materiale plastice prelucrate (-76,7%), zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere (-4,8%), mașini și aparate specializate pentru industriile specifice (-13,9%), cauciuc prelucrat (-25,0%), mașini generatoare de putere și echipamentele lor (-29,4%), piei crude, piei tăbăcite și blănuri brute (-32,7%), fier și oțel (-44,4%), cauciuc brut (-50,7%), piele și blană prelucrată (-49,8%), gaz și produse industriale obținute din gaz (-90,8%), influențând astfel la diminuarea pe total exporturi cu 18,1%.

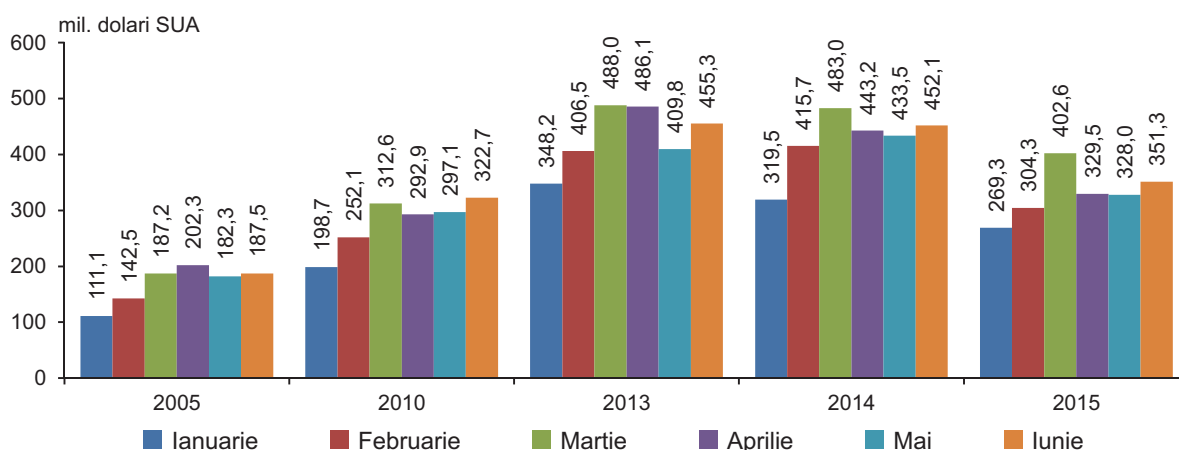
Totodată, s-au marcat creșteri la exporturile de semințe și fructe oleaginoase (+22,9%), legume și fructe (+5,2%), uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare (+3,6%), materiale plastice sub forme primare (de 2,1 ori), fibre textile și deșeurile lor (de 4,0 ori), metale neferoase (de 2,0 ori), lemn și plută (+70,0%), care au atenuat reducerea pe total exporturi cu 2,7%.

Structura exporturilor pe grupe de mărfuri, %

Importurile de mărfuri realizate în luna iunie 2015 au însumat 351,3 mil. dolari SUA, cu 7,1% mai mult față de luna anterioară și cu 22,3% mai puțin comparativ cu luna iunie 2014.

Evoluția lunară a importurilor

În ianuarie-iunie 2015 **importurile** au totalizat 1984,9 mil. dolari SUA, volum inferior celui realizat în perioada corespunzătoare din anul 2014 cu 22,1%.

Importurile Republicii Moldova structurate pe principalele țări de origine și grupe de țări

	Ianuarie-iunie 2015		Ponderea, %		Gradul de influență a țărilor, grupelor de țări la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2014	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2014	2015	2014	2015
IMPORT – total	1984,9	77,9	100,0	100,0	-1,8	-22,1
din care:						
Țările Uniunii Europene (UE-28)	962,2	77,4	48,8	48,5	3,8	-11,0
România	279,2	77,5	14,1	14,1	1,8	-3,2
Germania	161,3	76,4	8,3	8,1	1,0	-2,0
Italia	135,0	74,3	7,1	6,8	1,0	-1,8
Polonia	54,3	79,6	2,7	2,7	0,2	-0,5
Franța	45,5	86,8	2,1	2,3	-0,1	-0,3
Austria	44,7	74,1	2,4	2,3	-0,1	-0,6
Bulgaria	34,2	92,1	1,5	1,7	-0,2	-0,1
Ungaria	33,4	72,3	1,8	1,7	-0,2	-0,5
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	26,0	72,3	1,4	1,3	0,3	-0,4
Olanda	22,4	82,8	1,1	1,1	0,1	-0,2
Republica Cehă	22,1	69,0	1,3	1,1	0,0	-0,4
Spania	21,9	90,3	1,0	1,1	0,1	-0,1
Belgia	17,5	89,1	0,8	0,9	0,0	-0,1
Grecia	10,5	49,0	0,8	0,5	0,0	-0,4
Slovenia	8,6	92,8	0,4	0,4	0,0	0,0
Danemarca	7,4	94,3	0,3	0,4	0,0	0,0
Suedia	7,4	81,4	0,4	0,4	-0,1	-0,1
Slovacia	7,0	70,5	0,4	0,4	0,0	-0,1
Finlanda	5,6	95,5	0,2	0,3	0,0	0,0
Țările CSI	507,1	72,1	27,6	25,5	-4,1	-7,7
Federația Rusă	289,9	82,0	13,9	14,6	-1,3	-2,5
Ucraina	168,6	65,4	10,1	8,5	-1,8	-3,5
Belarus	34,3	47,6	2,8	1,7	-0,9	-1,5
Uzbekistan	7,6	119,9	0,3	0,4	0,0	0,1
Kazahstan	5,0	38,3	0,5	0,3	0,0	-0,3
Alte țări	515,6	85,8	23,6	26,0	-1,5	-3,4
China	178,3	82,1	8,5	9,0	-0,2	-1,5
Turcia	147,6	99,7	5,8	7,4	-1,6	0,0
Japonia	31,1	de 2,0 ori	0,6	1,6	-0,1	0,6
Statele Unite ale Americii	26,8	66,9	1,6	1,4	0,1	-0,5
Elveția	17,2	72,6	0,9	0,9	0,3	-0,3
India	14,1	67,0	0,8	0,7	0,2	-0,3
Coreea de Sud	12,7	70,3	0,7	0,6	0,2	-0,2
Israel	12,6	103,1	0,5	0,6	-0,3	0,0
Serbia	6,6	72,9	0,4	0,3	0,1	-0,1
Taiwan, provincie a Chinei	5,5	63,1	0,3	0,3	0,0	-0,1
Vietnam	4,8	67,3	0,3	0,2	-0,0	-0,1

Importurile din **țările Uniunii Europene** (UE-28) s-au cifrat la 962,2 mil. dolari SUA (cu 22,6% mai puțin decât în ianuarie-iunie 2014), deținând o pondere de 48,5% în total importuri (48,8% - în ianuarie-iunie 2014).

Importurile de mărfuri provenite din **țările CSI** au avut o valoare de 507,1 mil. dolari SUA (cu 27,9% mai puțin decât în ianuarie-iunie 2014), care echivalează cu o cotă de 25,5% în total importuri (27,6% – în ianuarie-

iunie 2014).

Analiza evoluției importurilor pe țări în ianuarie-iunie 2015, comparativ cu perioada similară din anul 2014 relevă micșorarea livrărilor din Ucraina (-34,6%), România (-22,5%), Federația Rusă (-18,0%), Germania (-23,6%), Italia (-25,7%), China (-17,9%), Belarus (-52,4%), Austria (-25,9%), Polonia (-20,4%), Ungaria (-27,7%), Statele Unite ale Americii (-33,1%), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (-27,7%), Republica Cehă (-31,0%), Grecia (-51,0%), Franța (-13,2%), Elveția (-27,4%), India (-33,0%), Kazahstan (-61,7%), Olanda (-17,2%), Coreea de Sud (-29,7%), Bulgaria (-7,9%), Spania (-9,7%), Belgia (-10,9%), Suedia (-18,6%), Slovacia (-29,5%), Serbia (-27,1%), Taiwan, provincie a Chinei (-36,9%) și Vietnam (-32,7%), care a condus la diminuarea pe total importuri cu 21,7%.

Totodată, au fost înregistrate creșteri la importurile din Japonia (de 2,0 ori), Israel (+3,1%) și Uzbekistan (+19,9%).

Importurile structurate pe grupe de mărfuri, conform Clasificării Standard de Comerț Internațional se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie 2015		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2014	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2014	2015	2014	2015
IMPORT – total	1984,9	77,9	100,0	100,0	-1,8	-22,1
din care:						
Produse alimentare și animale vii	208,3	75,4	10,8	10,5	-0,1	-2,7
Animale vii	4,3	45,7	0,3	0,2	0,3	-0,2
Carne și preparate din carne	10,6	47,6	0,9	0,5	0,1	-0,5
Produse lactate și ouă de păsări	15,8	71,4	0,9	0,8	0,0	-0,3
Pește, crustacee, moluște	15,8	67,3	0,9	0,8	0,0	-0,3
Cereale și preparate pe bază de cereale	29,7	72,3	1,6	1,5	-0,1	-0,4
Legume și fructe	67,2	92,7	2,8	3,4	-0,2	-0,2
Zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere	5,1	62,7	0,3	0,2	-0,4	-0,1
Cafea, ceai, cacao, condimente și înlocuitori ai acestora	19,8	79,6	1,0	1,0	0,0	-0,2
Hrană destinată animalelor (exclusiv cereale nemăcinate)	11,2	76,4	0,6	0,6	0,1	-0,1
Produse și preparate alimentare diverse	28,8	76,2	1,5	1,5	0,1	-0,4
Băuturi și tutun	42,2	84,1	2,0	2,1	-0,6	-0,3
Băuturi (alcoolice și nealcoolice)	16,5	61,8	1,1	0,8	-0,4	-0,4
Tutun brut și prelucrat	25,7	109,3	0,9	1,3	-0,2	0,1
Materiale brute necomestibile, exclusiv combustibili	57,8	92,0	2,5	2,9	-0,1	-0,2
Semințe și fructe oleaginoase	16,6	105,2	0,6	0,9	0,1	0,0
Cauciuc brut (inclusiv cauciuc sintetic și regenerat)	1,7	60,4	0,1	0,1	-0,1	0,0
Lemn și plută	12,2	96,8	0,5	0,6	0,1	0,0
Fibre textile (cu excepția lînii în fuior și a lînii pieptănate) și deșeurile lor (neprelucrate în fire sau țesături)	6,0	97,1	0,3	0,3	0,0	0,0
Îngrășăminte naturale și minerale naturale (exclusiv cărbune, petrol și pietre prețioase)	4,6	70,5	0,3	0,2	-0,1	-0,1
Minereuri metalifere și deșeuri de metale	0,3	60,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Alte materii brute de origine animală sau vegetală	16,3	90,8	0,7	0,8	-0,1	-0,1
Combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate	397,9	73,2	21,3	20,1	-1,9	-5,7

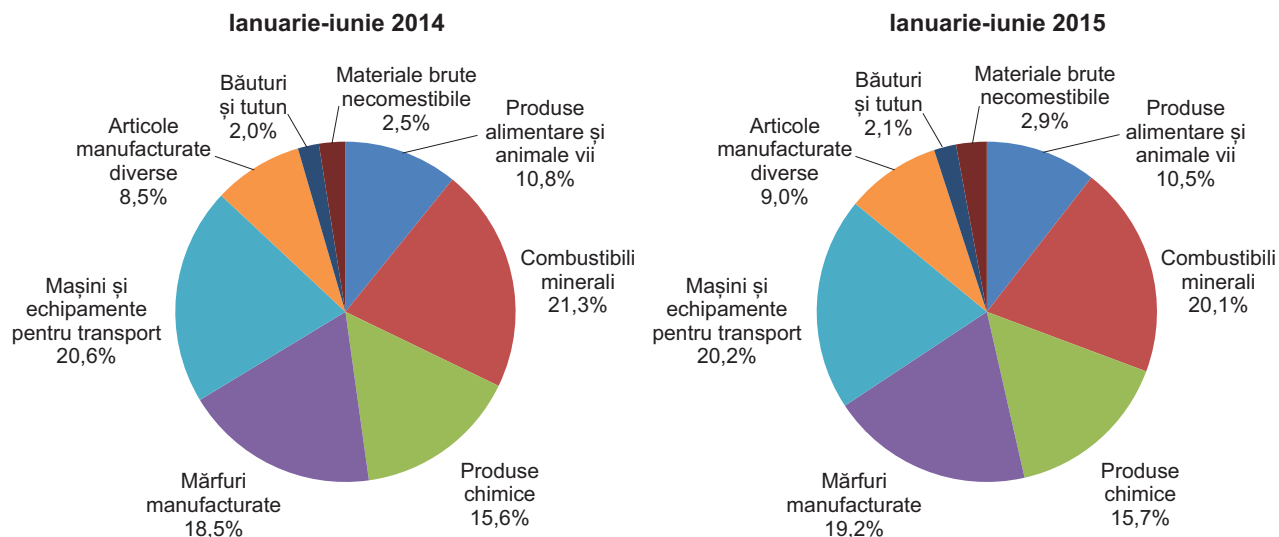
	Ianuarie-iunie 2015		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2014	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2014	2015	2014	2015
Cărbune, cocs și brichete	6,7	124,2	0,2	0,4	-0,1	0,0
Petrol, produse petroliere și produse înrudite	200,9	72,8	10,8	10,1	0,1	-2,9
Gaz și produse industriale obținute din gaz	189,9	81,4	9,2	9,6	-0,9	-1,7
Energie electrică	0,4	1,3	1,1	0,0	-1,0	-1,1
Uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală sau vegetală	4,3	71,3	0,2	0,2	-0,1	-0,1
Uleiuri și grăsimi de origine animală	0,3	29,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate	3,1	72,8	0,2	0,2	-0,1	-0,1
Alte uleiuri și grăsimi animale sau vegetale prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală, amestecuri sau preparate necomestibile din uleiuri animale sau vegetale	0,9	111,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Produse chimice și produse derivate nespecificate în altă parte	311,9	78,7	15,6	15,7	0,5	-3,3
Produse chimice organice	6,5	87,7	0,3	0,3	0,0	0,0
Produse chimice anorganice	5,1	66,4	0,3	0,3	0,0	-0,1
Produse tanante și colorante	12,1	77,0	0,6	0,6	0,0	-0,1
Produse medicinale și farmaceutice	88,2	67,1	5,2	4,4	0,6	-1,7
Uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare	53,1	86,3	2,4	2,7	-0,2	-0,3
Îngrășăminte minerale sau chimice	23,3	94,0	1,0	1,2	-0,2	-0,1
Materiale plastice sub forme primare	23,9	85,1	1,1	1,2	0,0	-0,2
Materiale plastice prelucrate	38,6	74,3	2,0	1,9	0,4	-0,5
Alte materiale și produse chimice	61,1	90,4	2,7	3,1	-0,1	-0,3
Mărfuri manufacturate, clasificate mai ales după materia primă	381,6	81,1	18,5	19,2	0,7	-3,5
Piele, altă piele și blană prelucrate	15,0	82,8	0,7	0,8	0,2	-0,1
Cauciuc prelucrat	22,6	71,1	1,3	1,1	0,1	-0,4
Articole din lemn (exclusiv mobilă)	24,1	78,0	1,2	1,2	0,2	-0,3
Hârtie, carton și articole din pastă de celuloză, din hârtie sau din carton	37,8	77,0	1,9	1,9	-0,1	-0,4
Fire, țesături, articole textile necuprinse în altă parte și produse conexe	101,6	76,6	5,2	5,1	0,0	-1,2
Articole din minerale nemetalice	45,0	75,1	2,4	2,3	-0,1	-0,6
Fier și oțel	50,0	86,3	2,3	2,5	-0,2	-0,3
Metale neferoase	33,8	120,8	1,1	1,7	0,7	0,2
Articole prelucrate din metal	51,7	83,5	2,4	2,6	-0,1	-0,4
Mașini și echipamente pentru transport	401,7	76,5	20,6	20,2	0,1	-4,9
Mașini generatoare de putere și echipamentele lor	5,6	90,4	0,2	0,3	-0,1	0,0
Mașini și aparate specializate pentru industriile specifice	61,5	65,3	3,7	3,1	0,9	-1,3
Mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor	4,5	141,0	0,1	0,2	0,0	0,0
Mașini și aparate industriale cu aplicații generale; părți și piese detașate ale acestor mașini	61,9	81,8	3,0	3,1	0,0	-0,5

	Ianuarie-iunie 2015		Structura, %		Gradul de influență a grupelor de mărfuri la creșterea (+), scăderea (-) importurilor, %	
	mil. dolari SUA	în % față de ianuarie-iunie 2014	ianuarie-iunie		ianuarie-iunie	
			2014	2015	2014	2015
Mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor	10,8	54,7	0,8	0,5	-0,1	-0,4
Aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii	37,1	82,9	1,7	1,9	-0,3	-0,3
Mașini și aparate electrice și părți ale acestora (inclusiv echivalente neelectrice ale mașinilor și aparatelor de uz casnic)	131,1	87,8	5,9	6,6	-0,6	-0,7
Vehicule rutiere (inclusiv vehicule cu pernă de aer)	86,7	68,3	5,0	4,4	0,2	-1,6
Alte echipamente de transport	2,5	48,3	0,2	0,1	0,1	-0,1
Articole manufacturate diverse	177,5	81,9	8,5	9,0	-0,3	-1,5
Construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzire și de iluminat	14,7	90,2	0,6	0,7	0,0	-0,1
Mobilă și părțile ei	18,9	63,9	1,2	1,0	0,0	-0,4
Articole de voiaj; sacoșe și similare	2,0	58,8	0,1	0,1	0,0	0,0
Îmbrăcăminte și accesorii	37,6	76,1	1,9	1,9	0,0	-0,5
Încălțăminte	8,9	61,4	0,6	0,5	0,0	-0,2
Instrumente și aparate, profesionale, științifice și de control	31,5	137,6	0,9	1,6	-0,3	0,3
Aparate fotografice, echipamente și furnituri de optică; ceasuri și orologii	3,6	74,0	0,2	0,2	0,0	0,0
Alte articole diverse	60,3	79,6	3,0	3,0	0,0	-0,6

În ianuarie-iunie 2015, comparativ cu aceeași perioadă din anul 2014 au scăzut importurile de petrol, produse petroliere și produse înrudite (-27,2%), gaz și produse industriale obținute din gaz (-18,6%), produse medicinale și farmaceutice (-32,9%), vehicule rutiere (-31,7%), mașini și aparate specializate pentru industriile specifice (-34,7%), fire, țesături și articole textile (-23,4%), energie electrică (-98,7%), mașini și aparate electrice (-12,2%), articole din minerale nemetalice (-24,9%), mașini și aparate industriale cu aplicații generale (-18,2%), materiale plastice prelucrate (-25,7%), îmbrăcăminte și accesorii (-23,9%), carne și preparate din carne (-52,4%), articole prelucrate din metal (-16,5%), hârtie, carton și articole din pastă de celuloză, din hârtie sau din carton (-23,0%), cereale și preparate pe bază de cereale (-27,7%), cauciuc prelucrat (-28,9%), mobilă și părțile ei (-36,1%), băuturi alcoolice și nealcoolice (-38,2%), mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor (-45,3%), uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare (-13,7%), fier și oțel (-13,7%), aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii (-17,1%), articole din lemn, exclusiv mobilă (-22,0%), produse lactate și ouă de păsări (-28,6%), pește, crustacee, moluște (-32,7%), legume și fructe (-7,3%), materiale plastice sub forme primare (-14,9%), cafea, ceai, cacao, condimente și înlocuitori ai acestora (-20,4%), încălțăminte (-38,6%), animale vii (-54,3%), îngrășăminte minerale sau chimice (-6,0%), piele, altă piele și blană prelucrate (-17,2%), construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzit și de iluminat (-9,8%), produse tanante și colorante (-23,0%), hrană destinată animalelor (-23,6%), zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere (-37,3%), produse chimice anorganice (-33,6%), îngrășăminte naturale și minerale (-29,5%), grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate (-27,2%), articole de voiaj; sacoșe și similare (-31,2%), influențând astfel la diminuarea pe total importuri cu 21,3%.

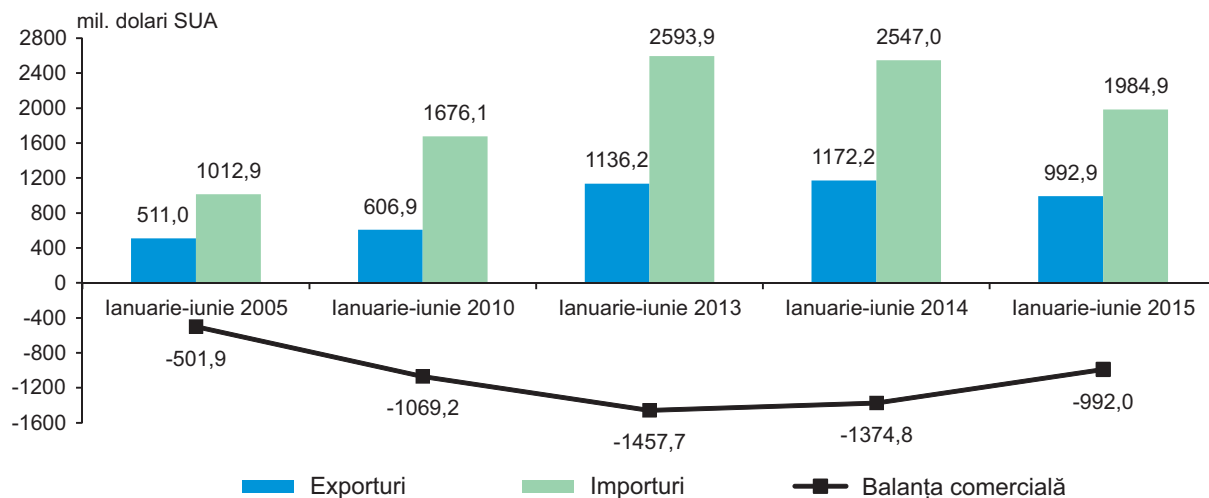
Totodată, au sporit importurile de instrumente și aparate, profesionale, științifice și de control (+37,6%), metale neferoase (+20,8%), tutun brut și prelucrat (+9,3%), semințe și fructe oleaginoase (+5,2%), cărbune, cocs și brichete (+24,2%), mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor (+41,0%).

Structura importurilor pe grupe de mărfuri, %

Decalajul considerabil în evoluția exporturilor și importurilor a determinat acumularea în ianuarie-iunie 2015 a unui **deficit al balanței comerciale** în valoare de 992,0 mil. dolari SUA, cu 382,8 mil. dolari SUA (-27,8%) mai mic față de cel înregistrat în perioada corespunzătoare din anul 2014. Cu țările Uniunii Europene (UE-28) balanța comercială s-a încheiat cu un deficit de 336,1 mil. dolari SUA (în ianuarie-iunie 2014 – 622,1 mil. dolari SUA), iar cu țările CSI - de 265,6 mil. dolari SUA (în ianuarie-iunie 2014 – 317,7 mil. dolari SUA).

Tendențele comerțului exterior

Balanța comercială cu principalele țări și grupe de țări se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie		Ianuarie-iunie 2015 în % față de ianuarie-iunie 2014
	2014	2015	
BALANȚA COMERCIALĂ – total, mil. dolari SUA	-1374,8	-992,0	72,2
din care:			
Țările Uniunii Europene (UE-28)	-622,1	-336,1	54,0
Germania	-144,4	-102,9	71,2
România	-159,1	-57,2	35,9
Austria	-49,7	-36,9	74,3
Ungaria	-42,4	-30,5	72,2
Polonia	-37,3	-27,4	73,4
Italia	-41,3	-25,5	61,8
Franța	-33,2	-23,2	69,7
Bulgaria	-16,0	-21,4	134,0
Spania	-16,3	-14,5	89,0
Belgia	-13,3	-12,5	94,2
Slovenia	-8,7	-8,4	96,4

	Ianuarie-iunie		ianuarie-iunie 2015 în % față de ianuarie-iunie 2014
	2014	2015	
Republica Cehă	-19,4	-7,7	39,9
Olanda	-16,8	-6,3	37,3
Danemarca	-7,0	-6,2	88,2
Suedia	-8,4	-5,9	69,7
Finlanda	-5,6	-5,5	98,4
Slovacia	-6,0	-3,1	51,8
Estonia	-1,3	-1,3	99,6
Lituania	3,8	1,2	31,9
Grecia	-5,0	2,4	x
Cipru	1,7	4,0	de 2,3 ori
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	13,9	55,2	de 4,0 ori
Țările CSI	-317,7	-265,6	83,6
Federația Rusă	-107,5	-175,8	163,6
Ucraina	-203,4	-149,5	73,5
Uzbekistan	-1,7	-4,1	de 2,3 ori
Azerbaidjan	3,0	1,5	50,7
Kazahstan	3,0	24,6	de 8,1 ori
Belarus	-14,8	37,1	x
Alte țări	-435,0	-390,3	89,7
China	-214,0	-174,9	81,7
Turcia	-84,7	-113,8	134,4
Japonia	-15,3	-30,6	de 2,0 ori
Statele Unite ale Americii	-28,0	-14,2	50,9
India	-20,9	-14,1	67,4
Coreea de Sud	-18,1	-12,6	69,9
Israel	-11,2	-11,7	104,5
Serbia	-8,2	-5,4	65,8
Taiwan, provincie a Chinei	-8,0	-4,9	61,0
Vietnam	-4,6	-4,5	96,9
Canada	-3,1	0,1	x
Indonezia	-2,8	1,3	x
Siria	1,0	1,5	145,8
Elveția	-7,6	3,8	x
Liban	3,0	4,6	152,0
Irak	5,3	6,4	120,9
Georgia	9,5	8,3	87,4

Balanța comercială pe principalele grupe de mărfuri, conform Clasificării Standard de Comerț Internațional, se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie		ianuarie-iunie 2015 în % față de ianuarie-iunie 2014
	2014	2015	
BALANȚA COMERCIALĂ – total, mil. dolari SUA	-1374,8	-992,0	72,2
din care:			
Produse alimentare și animale vii	4,5	43,2	de 9,7 ori
Animale vii	-5,6	-2,6	45,0
Carne și preparate din carne	-11,3	-8,7	77,4
Produse lactate și ouă de păsări	-14,0	-9,6	68,7
Pește, crustacee, moluște	-23,3	-15,8	67,5
Cereale și preparate pe bază de cereale	43,7	37,9	86,7
Legume și fructe	51,8	63,4	122,6
Zahăr, preparate pe bază de zahăr; miere	22,3	23,9	107,2
Cafea, ceai, cacao, condimente și înlocuitori ai acestora	-21,6	-16,4	75,9
Hrană destinată animalelor (exclusiv cereale nemăcinate)	-0,7	-1,2	184,9

	Ianuarie-iunie		Ianuarie-iunie 2015 în % față de ianuarie-iunie 2014
	2014	2015	
Produse și preparate alimentare diverse	-36,8	-27,7	75,4
Băuturi și tutun	45,3	31,4	69,4
Băuturi (alcoolice și nealcoolice)	61,1	51,6	84,6
Tutun brut și prelucrat	-15,8	-20,2	128,0
Materiale brute necomestibile, exclusiv combustibili	50,8	69,8	137,5
Piei crude, piei tăbăcite și blănuri brute	2,8	2,0	71,4
Semințe și fructe oleaginoase	68,3	86,8	127,0
Cauciuc brut (inclusiv cauciuc sintetic și regenerat)	-0,1	-0,4	de 4,0 ori
Lemn și plută	-11,8	-10,9	91,8
Pastă de hîrtie și deșeuri de hîrtie	0,6	0,7	127,7
Fibre textile (cu excepția lînii în fuior și a lînii pieptănate) și deșeurile lor (neprelucrate în fire sau țesături)	-5,6	-3,7	66,6
Îngrășăminte naturale și minerale naturale (exclusiv cărbune, petrol și pietre prețioase)	-0,6	-0,9	144,6
Minereuri metalifere și deșeuri de metale	13,9	10,2	72,8
Alte materii brute de origine animală sau vegetală	-16,7	-14,0	83,6
Combustibili minerali, lubrifianți și materiale derivate	-534,3	-393,2	73,6
Cărbune, cocs și brichete	-5,4	-6,7	124,3
Petrol, produse petroliere și produse înrudite	-267,6	-196,3	73,4
Gaz și produse industriale obținute din gaz	-232,8	-189,8	81,6
Energie electrică	-28,5	-0,4	1,2
Uleiuri, grăsimi și ceruri de origine animală sau vegetală	48,6	44,1	90,7
Uleiuri și grăsimi de origine animală	-0,5	-0,3	54,1
Grăsimi și uleiuri vegetale fixate, brute, rafinate sau fracționate	49,8	45,3	90,8
Alte uleiuri și grăsimi animale sau vegetale prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală	-0,7	-0,9	125,5
Produse chimice și produse derivate nespecificate în altă parte	-299,9	-252,1	84,1
Produse chimice organice	-6,0	-5,4	90,4
Produse chimice anorganice	-7,5	-5,0	65,9
Produse tanante și colorante	-15,0	-11,4	76,1
Produse medicinale și farmaceutice	-60,6	-53,4	88,2
Uleiuri esențiale, rezinoide și substanțe parfumate, preparate pentru toaletă, produse pentru înfrumusețare	-43,2	-34,1	78,9
Îngrășăminte minerale sau chimice	-24,8	-23,3	94,0
Materiale plastice sub forme primare	-26,9	-21,3	79,4
Materiale plastice prelucrate	-48,8	-37,9	77,6
Alte materiale și produse chimice	-67,1	-60,3	89,9
Mărfuri manufacturate, clasificate mai ales după materia primă	-379,3	-319,7	84,3
Piele, altă piele și blană prelucrate	-16,9	-14,4	85,1
Cauciuc prelucrat	-26,0	-18,3	70,2
Articole din lemn (exclusiv mobilă)	-27,5	-20,9	76,2
Hîrtie, carton și articole din pastă de celuloză, din hîrtie sau din carton	-41,6	-34,4	82,9
Fire, țesături, articole textile necuprinse în altă parte și produse conexe	-100,7	-78,5	78,0
Articole din minerale nemetalice	-33,3	-29,4	88,4
Fier și oțel	-55,5	-48,6	87,7
Metale neferoase	-26,9	-31,7	117,6
Articole prelucrate din metal	-50,9	-43,5	85,2
Mașini și echipamente pentru transport	-358,7	-246,9	68,8
Mașini generatoare de putere și echipamentele lor	-3,2	-3,4	109,7

	Ianuarie-iunie		Ianuarie-iunie 2015 în % față de ianuarie-iunie 2014
	2014	2015	
Mașini și aparate specializate pentru industriile specifice	-88,3	-56,5	64,0
Mașini și aparate pentru prelucrarea metalelor	-2,1	-3,1	151,6
Mașini și aparate industriale cu aplicații generale; părți și piese detașate ale acestor mașini	-56,2	-46,6	82,9
Mașini și aparate de birou sau pentru prelucrarea automată a datelor	-19,4	-10,4	53,8
Aparate și echipamente de telecomunicații și pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și imaginii	-42,9	-34,8	81,1
Mașini și aparate electrice și părți ale acestora (inclusiv echivalente neelectrice ale mașinilor și aparatelor de uz casnic)	-25,7	-11,3	43,8
Vehicule rutiere (inclusiv vehicule cu pernă de aer)	-116,1	-80,9	69,7
Alte echipamente de transport	-4,8	0,1	x
Articole manufacturate diverse	47,9	32,7	68,4
Construcții prefabricate; alte instalații și accesorii pentru instalații sanitare, de încălzire și de iluminat	-14,4	-13,0	90,9
Mobilă și părțile ei	24,2	26,4	109,5
Articole de voiaj; sacoșe și similare	7,1	5,5	77,6
Îmbrăcăminte și accesorii	96,3	75,2	78,2
Încălțăminte	2,4	3,3	136,6
Instrumente și aparate, profesionale, științifice și de control	-6,5	-18,0	de 2,8 ori
Aparate fotografice, echipamente și furnituri de optică; ceasuri și orologii	-4,3	-3,1	71,8
Alte articole diverse	-56,9	-43,6	76,5

Gradul de acoperire a importurilor cu exporturi în ianuarie-iunie 2015 a fost de 50,0% față de 46,0% în perioada corespunzătoare din anul 2014.

Persoanele fizice au importat în ianuarie-iunie 2015 mărfuri și produse în valoare de 36,0 mil. dolari SUA, cu 42,7% mai puțin decât în aceeași perioadă din anul 2014. Diminuarea importurilor a fost condiționată de reducerea livrărilor de autoturisme și autovehicule (-41,1%), cărora le-au revenit 89,8% din importurile realizate de persoanele fizice.

IV. PREȚURI

Evoluția prețurilor în economia națională în ianuarie-iunie 2015 în comparație cu perioadele corespunzătoare ale anilor precedenți se prezintă astfel:

	Ianuarie-iunie în % față de aceeași perioadă a anului precedent				
	2011	2012	2013	2014	2015
Indicele prețurilor de consum	106,6	105,1	104,8	105,3	107,1
Indicele prețurilor producătorului producției industriale	105,5	102,9	103,1	105,8	105,0
Indicele prețurilor de vânzare a produselor agricole	119,8	97,7	106,8	91,5	100,4
Indicele prețurilor la lucrările de construcții-montaj ¹	109,4	110,6	108,0	107,4	107,9

¹ Trimestrul II în % față de trimestrul II al anului precedent

Prețurile de consum în luna iunie 2015 față de decembrie 2014 au crescut cu 5,7 la sută (în iunie 2014 față de decembrie 2013 a fost o creștere a prețurilor de 2,2 la sută).

Pe parcursul semestrului I al anului 2015 prețurile la produsele alimentare s-au majorat în medie cu 6,6 la sută, inclusiv la: cartofi – cu 54,4%, fructe proaspete – cu 37,8% (în special: fructe de livadă sămânțoase – cu 92,5%, struguri proaspeți – cu 60,3%, citrice – cu 31,6%, fructe exotice – cu 22,5%), legume proaspete – cu 24,7% (în special: morcovi – de 2,6 ori, sfeclă roșie – cu 69,9%, usturoi – cu 41,9%, ceapă uscată – cu 25,2%, varză – cu 22,5%), cafea solubilă – cu 13,9%, ceai – cu 13,8%, ciocolată și bomboane de ciocolată – cu 10,6%, pește și conserve din pește – cu 10,2%, băuturi răcoritoare – cu 7,6%, zahăr – cu 7,5%, produse de morărit și panificație – cu 4,9% (în special: paste făinoase – cu 10,0%, orez – cu 9,8%, făină de grâu – cu 8,1%, crupe – cu 6,6%), ulei vegetal – cu 4,7%.

Totodată, în perioada de raport au scăzut prețurile la: dovlecei – cu 41,6%, ouă de găină – cu 40,1%, castraveți proaspeți – cu 39,6%, fructe de livadă simburtoase – cu 19,7%, roșii – cu 19,2%, pomușoare de livadă – cu 15,9%, carne de porc – cu 8,8%, subproduse – cu 5,8%, brânză din lapte de vacă – cu 4,1%, carne de vită – cu 1,3%, lapte integral – cu 1,2%.

La mărfurile nealimentare prețurile au crescut cu 7,4 la sută, inclusiv plite electrice – cu 20,8%, instrumente pentru igiena personală și mașini de cusut – cu câte 19,8%, aparate de aer condiționat – cu 18,8%, aspiratoare – cu 16,1%, telefoane mobile – cu 16,0%, frigider și congelatoare – cu 14,7%, detergenți – cu 14,6%, aparate foto și pentru prelucrarea informației – cu câte 14,0%, mașini de spălat rufe și veselă – cu 13,8%, mărfuri chimice de uz casnic – cu 13,7%, aragazuri – cu 12,3%, medicamente – cu 12,2%, țesături – cu 11,2%, haine pentru nou născuți – cu 10,1%, mijloace de transport – cu 9,1%, articole de menaj din țesături – cu 8,9%, mobilă și mărfuri sportive – cu câte 8,8%, televizoare – cu 8,3%, covoare și preșuri – cu 7,9%, materiale de construcții necesare pentru repararea cosmetică a locuinței – cu 7,6%, utilaj mecanic de uz casnic – cu 6,9%, unelte de muncă electrice – cu 6,7%, încălțăminte – cu 6,3%, cărbune de pământ și îmbrăcăminte – cu câte 5,8%.

Concomitent, în iunie a.c. față de decembrie 2014 au scăzut prețurile la țigări – cu 7,6%, gaz lichefiat ambalat în butelii – cu 3,6%, carburanți pentru automobile – cu 1,5%.

În perioada de raport prețurile și tarifele la serviciile prestate populației s-au majorat cu 2,0 la sută. Majorare mai semnificativă a tarifelor medii a fost înregistrată la: serviciile poștale – cu 54,8%, serviciile transportului feroviar internațional – cu 48,9%, serviciile birourilor de avocați – cu 32,1%, turism peste hotarele țării – cu 20,4%, plata pentru chiria în cămine studențești – cu 11,9%, repararea apartamentelor – cu 10,1%, confecționarea mobilei – cu 9,7%, serviciile transportului aerian de pasageri – cu 9,2%, serviciile stomatologice – cu 7,8%, aprovizionarea cu apă potabilă – cu 6,8%, serviciile administrației de stat – cu 6,7%, serviciile hoteliere – cu 6,4%, serviciile pentru igiena personală – cu 5,2%.

Nivelul inflației în ianuarie-iunie 2015

	Lunar, în % față de luna precedentă				În % față de luna decembrie 2014			
	Total	Produse alimentare	Mărfuri nealimentare	Servicii	Total	Produse alimentare	Mărfuri nealimentare	Servicii
Ianuarie	0,8	0,9	0,9	0,4	0,8	0,9	0,9	0,4
Februarie	2,2	2,1	3,7	0,3	3,1	3,1	4,6	0,8
Martie	0,9	1,3	0,9	0,2	3,9	4,3	5,6	1,0
Aprilie	1,0	1,7	0,7	0,7	5,0	6,1	6,3	1,7
Mai	0,5	1,1	0,3	0,1	5,6	7,3	6,6	1,8
Iunie	0,1	-0,6	0,7	0,2	5,7	6,6	7,4	2,0

Prețurile producătorului în industrie în ianuarie-iunie 2015, pe ansamblul activităților industriale, s-au majorat cu 5,0% față de ianuarie-iunie 2014, urmare creșterii prețurilor de livrare pe piața internă cu 4,4% și pe piața externă – cu 6,5%.

În luna iunie 2015 în raport cu luna mai curent prețurile producției industriale s-au majorat cu 0,2%, cu 4,4% – față de decembrie 2014 și cu 3,4% – față de iunie 2014.

Evoluția indicilor prețurilor producției industriale pe principalele tipuri de activități și pe destinațiile de livrări se prezintă astfel:

	Iunie 2015 în % față de:			Ianuarie-iunie 2015 în % față de ianuarie-iunie 2014
	mai 2015	decembrie 2014	iunie 2014	
Industrie, total	100,2	104,4	103,4	105,0
inclusiv livrat pe piața: internă	100,1	103,8	102,7	104,4
externă	100,5	105,9	105,1	106,5
Industria extractivă, total	100,0	103,5	102,6	104,8
inclusiv livrat pe piața: internă	100,0	103,7	103,3	105,2
externă	100,0	100,0	90,9	99,2
Industria prelucrătoare, total	100,2	105,0	103,8	105,6
inclusiv livrat pe piața: internă	100,1	104,6	103,2	105,2
externă	100,5	105,9	105,1	106,6
din care: industria alimentară	100,1	106,5	100,7	102,3
inclusiv livrat pe piața: internă	99,9	104,8	99,3	101,2
externă	100,6	112,1	105,2	105,9
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	100,0	100,2	100,3	100,5
din care:				
producția, transportul și distribuția energiei electrice	100,0	100,3	100,5	100,5
furnizarea de abur și aer condiționat	100,0	100,0	100,0	100,5

Industria extractivă în ianuarie-iunie 2015 a marcat creșterea prețurilor față de ianuarie-iunie 2014 cu 4,8%, înregistrând majorarea acestora pe piața internă – cu 5,2%.

Industria prelucrătoare în ansamblu a marcat creșterea prețurilor cu 5,6%. În special, în industria alimentară prețurile s-au majorat cu 2,3%, iar în activitățile componente: distilarea, rafinarea și mixarea băuturilor alcoolice – cu 11,1%, fabricarea vinurilor din struguri – cu 8,3%, fabricarea uleiurilor și grăsimilor vegetale și animale – cu 8,2%, producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne – cu 6,3%, fabricarea produselor de morărit, a amidonului și produselor din amidon – cu 5,3%, fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie – cu 2,1%, fabricarea produselor lactate – cu 1,6%, ș.a.

S-au majorat prețurile în perioada vizată și în alte activități ale industriei prelucrătoare cum sunt: fabricarea produselor de tutun – cu 40,8%, fabricarea bijuteriilor, imitațiilor de bijuterii și articolelor similare – cu 32,1%, fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie – cu 13,7%, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a. – cu 10,6%, fabricarea vopselelor, lacurilor, cernelii tipografice și masticurilor – cu 9,9%, fabricarea sticlei și a articolelor din sticlă – cu 9,0%, industria metalurgică – cu 8,8%, fabricarea de articole de îmbrăcăminte – cu 8,0%, fabricarea produselor textile – cu 7,3%, prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite – cu 6,8%, fabricarea de mobilă – cu 6,6%, fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice – cu 4,7%, fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice – cu 2,5%, fabricarea cărămidilor, țiglelor și altor produse pentru construcții, din argilă arsă – cu 2,5%, fabricarea produselor farmaceutice de baza și a preparatelor farmaceutice – cu 0,9%, fabricarea încălțăminte – cu 0,4% etc.

Totodată, s-a înregistrat diminuarea prețurilor comparativ cu ianuarie-iunie 2014 în următoarele activități: fabricarea zahărului – cu 6,2%, fabricarea echipamentelor electrice – cu 6,0%, prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor – cu 4,6%, fabricarea altor produse alimentare – cu 0,2% etc.

În *sectorul energetic* în ianuarie-iunie 2015 prețurile au crescut în medie cu 0,5% față de aceeași perioadă a anului 2014.

Pe *Principalele Grupe Industriale* (conform recomandărilor UE) prețurile au evoluat în felul următor: în luna iunie comparativ cu luna mai curent prețurile s-au majorat în industria bunurilor intermediare (exclusiv sectorul energetic) cu 0,3%, la activități și bunuri legate de energie – cu 0,3%, în industria bunurilor de folosință îndelungată – cu 0,2%, în industria bunurilor de capital – cu 0,2%, în industria bunurilor de uz curent cu – 0,1%.

Comparativ cu luna decembrie 2014 prețurile s-au majorat în industria bunurilor de uz curent cu 5,7%, în industria bunurilor de folosință îndelungată – cu 5,3%, în industria bunurilor intermediare (exclusiv sectorul energetic) – cu 3,3%, în industria bunurilor de capital – cu 1,9%, la activități și bunuri legate de energie – cu 0,5%.

Indicii prețurilor producției industriale pe Principalele Grupe Industriale se prezintă în tabelul următor:

	Iunie 2015 în % față de:	
	mai 2015	decembrie 2014
Industrie – total	100,2	104,4
inclusiv livrat pe piața: internă	100,1	103,8
externă	100,5	105,9
Industria bunurilor intermediare (excepție energie)	100,3	103,3
inclusiv livrat pe piața: internă	100,3	103,8
externă	100,5	101,1
Industria bunurilor de capital	100,2	101,9
inclusiv livrat pe piața: internă	100,3	102,8
externă	100,0	100,6
Industria bunurilor de folosință îndelungată	100,2	105,3
inclusiv livrat pe piața: internă	100,2	106,7
externă	100,2	100,3
Industria bunurilor de uz curent	100,1	105,7
inclusiv livrat pe piața: internă	100,0	104,9
externă	100,4	107,1
Activități și bunuri legate de energie	100,3	100,5

Indicii prețurilor de vânzare a produselor agricole de către întreprinderile agricole¹ se caracterizează prin următoarele date:

	Ianuarie-iunie în % față de aceeași perioadă a anului precedent				
	2011	2012	2013	2014	2015
Total produse agricole	119,8	97,7	106,8	91,5	100,4
din care:					
produse vegetale	144,2	85,2	117,3	79,5	107,7
produse animaliere	92,1	117,9	97,1	116,8	89,9

În ianuarie-iunie 2015 prețurile producătorului la produsele *vegetale* s-au mărit în medie cu 7,7%. Mai esențial s-au mărit prețurile la culturile cerealiere și leguminoase pentru boabe - cu 22,8% (în special la porumb – cu 32,1%, grâu – cu 10,8%, leguminoase pentru boabe – cu 6,6%), rapiță – cu 26,8%, floarea soarelui (exclusiv semințe de soi) – cu 20,7%.

La produsele *animaliere* a fost marcată micșorarea prețurilor cu 10,1%, care a fost determinată de scăderea mai esențială a prețurilor la vite și păsări în masă vie – cu 13,6% (inclusiv la porcine – cu 24,6%, păsări – cu 3,5%).

Prețurile în construcții. În trimestrul II 2015 indicele prețurilor la lucrările de construcții-montaj în total pe economia a constituit 107,9% față de perioada respectivă a anului 2014.

În profil pe sectoarele economiei naționale creșterea mai semnificativă a prețurilor în trimestrul de referință față de perioada respectivă a anului 2014 a fost marcată în următoarele domenii: construcția de locuințe (cu 9,9%), agricultura (cu 9,2%), transport (cu 8,7%), comerțul și alimentația publică (cu 7,8%) construcția obiectelor de menire social-culturală (7,0%).

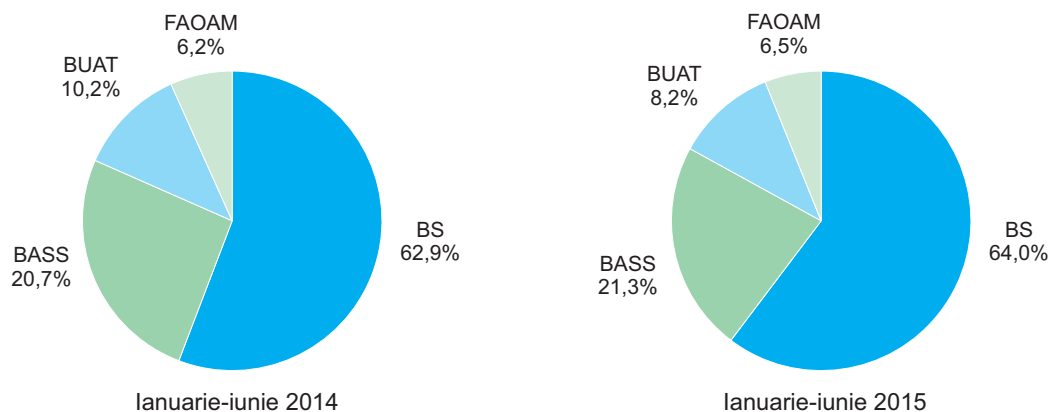
¹ Datele sunt prezentate pe întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste (fără teritoriul din partea stîngă a Nistrului și Mun. Bender) și reflectă evoluția prețurilor medii reieșind din structura efectivă a vânzărilor produselor agricole realizate de către acestea

V. FINANȚE

5.1. Executarea bugetului public național¹

În ianuarie-iunie 2015 la bugetul public național au fost acumulate venituri în sumă de 20790,5 mil. lei, fiind cu 1,2% sub nivelul sumelor prevăzute și cu 10,3% superioare veniturilor acumulate în perioada respectivă a anului 2014. Din suma totală a veniturilor bugetului public național, 64,0% revin veniturilor administrate de bugetul de stat (BS), 21,3% – veniturilor administrate de bugetul asigurărilor sociale de stat (BASS), 8,2% – veniturilor administrate de bugetele unităților administrativ-teritoriale (BUAT) și 6,5% – veniturilor administrate de fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală (FAOAM), față de 62,9%; 20,7%; 10,2% și, respectiv, 6,2% în ianuarie-iunie 2014.

Structura veniturilor bugetului public național

Veniturile fiscale au însumat 17789,0 mil. lei (85,5% din total încasări), fiind cu 0,1% în descreștere față de prevederile perioadei de analiză și cu 11,3% în creștere față de veniturile acumulate în ianuarie-iunie 2014. Nivelul prevăzut nu a fost atins la colectarea impozitelor interne pe mărfuri și servicii (95,5%) și impozitelor asupra comerțului internațional și asupra operațiunilor externe (93,2%). Sarcinile stabilite pentru I semestru 2015 au fost depășite semnificativ la colectarea impozitelor pe proprietate (cu 33,6%) și a impozitelor pe venit (cu 6,3%). Majorarea veniturilor fiscale executate în ianuarie-iunie 2015 față de cele executate în ianuarie-iunie 2014 a fost condiționată de creșterea tuturor componentelor veniturilor fiscale, cu excepția impozitelor asupra comerțului internațional și operațiunile externe, care s-au redus cu 16,4%.

Încasările nefiscale au constituit 1514,7 mil. lei (7,3% din total încasări), depășind cu 6,3% prevederile perioadei de analiză și de 1,9 ori încasările perioadei respective ale anului precedent. Încasările din amenzi și sancțiuni administrative și încasările din taxe și plăți administrative au fost superioare sarcinilor prevăzute pentru ianuarie-iunie 2015 de 5,1 ori și, respectiv, cu 1,5%. Comparativ cu nivelul executat în ianuarie-iunie 2014, s-au majorat alte venituri din activitatea de antreprenoriat și din proprietate (de 2,9 ori) și încasările din amenzi și sancțiuni administrative (cu 23,2%), concomitent, s-au redus alte încasări (cu 25,0%) și încasările din taxe și plăți administrative (cu 8,6%).

Alte venituri au constituit 1486,8 mil. lei (7,2% din total încasări), fiind cu 17,5% sub nivelul prognozat și cu 28,6% sub nivelul executat în I semestru 2014.

În ianuarie-iunie 2015 partea de cheltuieli a bugetului public național s-a realizat în sumă de 21463,9 mil. lei, fiind cu 18,6% sub prevederile perioadei de gestiune, depășind cu 11,1% cheltuielile executate în I semestru 2014. Cheltuielile pentru toate tipurile de bugete au fost sub nivelul prevăzut, devieri semnificative fiind înregistrate pentru cheltuielile bugetului de stat (-28,7%) și pentru bugetele unităților administrativ teritoriale (-24,5%).

Cheltuielile publice pe tipuri de bugete

	Ianuarie-iunie 2015			
	milioane lei			în % față de prevăzut
	prevăzut	executat	devieri	
Cheltuieli – total	26373,5	21463,9	-4909,6	81,4
Bugetul de stat	9930,7	7079,4	-2851,3	71,3
Bugetele unităților administrativ-teritoriale	7325,2	5529	-1796,2	75,5
Bugetul asigurărilor sociale de stat	6688,7	6647,4	-41,3	99,4
Fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală	2428,9	2208,1	-220,8	90,9

¹ Conform datelor Ministerului Finanțelor

Pentru realizarea acțiunilor social-culturale au fost direcționate 72,5% din cheltuielile publice, pentru domeniile economiei naționale – 10,1%, pentru apărarea națională, organele juridice, menținerea ordinii publice și protecția civilă – 7,3%, pentru serviciile de stat cu destinație generală – 4,6%. În perioada respectivă a anului 2014 distribuirea a constituit respectiv 69,8%; 13,3%; 7,1% și 4,7%.

Depășirea cheltuielilor asupra veniturilor s-a soldat, în perioada de referință, cu formarea deficitului bugetar în sumă de 673,4 mil. lei comparativ cu deficitul prevăzut în sumă de 5336,8 mil. lei.

Veniturile și cheltuielile bugetului public național în ianuarie-iunie

	Prevăzut 2015, mil. lei	Executat, mil. lei		Executat 2015 în % față de:		Structura, %		
		2014	2015	prevăzut 2015	executat 2014	prevăzut 2015	executat	
							2014	2015
Venituri – total	21036,7	18847,0	20790,5	98,8	110,3	100,0	100,0	100,0
din care:								
Venituri fiscale	17811,0	15988,0	17789,0	99,9	111,3	84,6	84,9	85,5
impozite pe venit	2635,2	2391,6	2801,1	106,3	117,1	12,5	12,7	13,5
contribuții de asigurări sociale obligatorii de stat	4300,4	3889,5	4430,0	103,0	113,9	20,3	20,6	21,3
prime de asigurări obligatorii de asistență medicală	1273,5	1155,6	1343,1	105,5	116,2	6,1	6,1	6,5
impozite pe proprietate	161,4	213,1	215,7	133,6	101,2	0,8	1,1	1,0
impozite interne pe mărfuri și servicii	8782,7	7605,5	8386,2	95,5	110,3	41,7	40,4	40,3
impozite asupra comerțului internațional și asupra operațiunilor externe	657,8	732,7	612,9	93,2	83,6	3,2	4,0	2,9
Încasări nefiscale	1424,5	777,9	1514,7	106,3	de 1,9 ori	6,8	4,1	7,3
alte venituri din activitatea de antreprenariat și din proprietate	1129,6	381,8	1123,0	99,4	de 2,9 ori	5,4	2,0	5,4
taxe și plăți administrative amenzi și sancțiuni administrative	272,5	302,4	276,5	101,5	91,4	1,3	1,6	1,3
	22,4	93,3	114,9	de 5,1 ori	123,2	0,1	0,5	0,6
alte încasări	–	0,4	0,3	–	75,0	–	–	–
Alte venituri	1801,2	2081,1	1486,8	82,5	71,4	8,6	11,0	7,2
Cheltuieli – total	26373,5	19312,0	21463,9	81,4	111,1	100,0	100,0	100,0
din care:								
pentru economie	4500,1	2559,6	2167,1	48,2	84,7	17,1	13,3	10,1
pentru acțiunile social- culturale – total	17323,3	13465,8	15567,7	89,9	115,6	65,8	69,8	72,5
inclusiv pentru:								
învățământ	5260,9	3718,9	4327,1	82,3	116,4	20,0	19,3	20,2
ocrotirea sănătății	3368,2	2443,4	3012,9	89,5	123,3	12,8	12,6	14,0
asigurare și asistență socială	7973,7	6820,4	7698,7	96,6	112,9	30,2	35,3	35,9
cultură, artă, sport și acțiuni pentru tineret	720,5	483,1	529,0	73,4	109,5	2,8	2,6	2,4
pentru apărarea națională, organele judiciare, menținerea ordinii publice, protecția civilă	1861,5	1380,3	1572,0	84,4	113,9	7,1	7,1	7,3
pentru servicii de stat cu destinație generală	1273,3	908,1	997,1	78,3	109,8	4,8	4,7	4,6
pentru activitatea economică externă	193,0	151,0	167,5	86,8	110,9	0,7	0,8	0,8
pentru deservirea datoriei de stat	399,9	276,1	376,1	94,0	136,2	1,5	1,4	1,8
alte cheltuieli	822,4	571,1	616,4	75,0	107,9	3,0	2,9	2,9
Deficit (-), excedent (+)	-5336,8	-465,0	-673,4	x	x	x	x	x

5.2. Credite, depozite și rulajul de casă¹

Credite. Soldul total al creditelor în economie la 30 iunie 2015 a însumat 43611,0 mil. lei, fiind în descreștere cu 4,7% față de soldul înregistrat la 30 iunie 2014. Reducerea a fost condiționată de micșorarea atât a soldului creditelor pe termen scurt, cât și a soldului creditelor pe termen mediu și lung cu 32,0% și, respectiv, 1,1%.

Depozite. Soldul depozitelor persoanelor fizice la 30 iunie 2015 a constituit 34690,2 mil. lei, depășind cu 3,6% soldul înregistrat la 30 iunie 2014. Creșterea soldului total a fost generată de majorarea soldului depozitelor în valută străină cu 23,9%, în timp ce soldul depozitelor în monedă națională s-a redus cu 12,8%.

	Situația la 30 iunie				
	milioane lei		structura, %		2015 în % față de 2014
	2014	2015	2014	2015	
Soldul creditelor – total	45759,0	43611,0	100,0	100,0	95,3
din care:					
credite pe termen scurt	5287,0	3596,0	11,6	8,2	68,0
credite pe termen mediu și lung	40472,0	40015,0	88,4	91,8	98,9
Soldul depozitelor persoanelor fizice – total	33488,4	34690,2	100,0	100,0	103,6
în monedă națională	18505,7	16128,2	55,3	46,5	87,2
în valută străină	14982,7	18562,0	44,7	53,5	123,9

Rulajul de casă. În perioada ianuarie-iunie 2015 încasările în numerar în instituțiile financiare au însumat 47477,6 mil. lei, fiind în creștere cu 12,4% față de încasările perioadei respective ale anului precedent. Esențial s-au majorat încasările de la vânzarea valutei străine persoanelor fizice (de 1,6 ori), urmate de încasările de la întreprinderile care prestează alte servicii (cu 25,3%) și alte încasări (cu 20,8). Încasările din impozite și taxe și încasările de la întreprinderile care prestează servicii de transport s-au redus respectiv cu 22,9% și 12,1%.

În numerar s-au eliberat mijloace bănești în sumă de 45789,7 mil. lei, depășind cu 9,2% eliberările efectuate în ianuarie-iunie 2014. Considerabil s-au majorat eliberările din conturile curente și din conturile de depozit ale persoanelor fizice (de 2,6 ori), eliberările pentru achiziționarea produselor agricole (cu 33,6%) și eliberările pentru salarii, burse, plăți sociale, plata pensiilor, indemnizațiilor și despăgubirilor de asigurare (cu 15,5%). Concomitent, s-au redus eliberările pentru alte scopuri (cu 11,9%) și eliberările pentru cumpărarea valutei străine de la persoane fizice (cu 1,6%).

	Ianuarie-iunie				
	milioane lei		structura, %		2015 în % față de 2014
	2014	2015	2014	2015	
Încasări – total	42234,0	47477,6	100,0	100,0	112,4
de la comercializarea mărfurilor de consum, indiferent de canalul de desfacere	22646,5	23819,8	53,6	50,2	105,2
din plățile pentru chirie și servicii comunale	2699,0	2902,8	6,4	6,1	107,6
de la întreprinderile care prestează servicii de transport	1207,0	1060,8	2,9	2,2	87,9
de la vânzarea valutei străine persoanelor fizice	3403,2	5311,1	8,1	11,2	de 1,6 ori
din impozite și taxe	1301,1	1003,5	3,1	2,1	77,1
de la întreprinderile care prestează alte servicii	2680,8	3360,2	6,3	7,1	125,3
alte încasări	8296,4	10019,4	19,6	21,1	120,8
Eliberări – total	41948,1	45789,7	100,0	100,0	109,2
pentru salarii, burse, plăți sociale, plata pensiilor, indemnizațiilor și despăgubirilor de asigurare	5219,2	6027,4	12,5	13,1	115,5
pentru achiziționarea produselor agricole	1382,0	1845,7	3,3	4,0	133,6
pentru cumpărarea valutei străine de la persoane fizice	16871,0	16608,3	40,2	36,3	98,4
din conturile curente și din conturile de depozit ale persoanelor fizice (net)	2909,7	7589,4	6,9	16,6	de 2,6 ori
pentru alte scopuri	15566,2	13718,9	37,1	30,0	88,1

¹ Conform datelor Băncii Naționale a Moldovei

5.3. Asigurări

În ianuarie-martie 2015 primele brute subscrise au constituit 262,5 mil. lei, fiind în creștere cu 2,9% față de primele brute subscrise încasate în perioada respectivă a anului precedent.

Despăgubirile și indemnizațiile de asigurare plătite au însumat 83,9 mil. lei, fiind în descreștere cu 36,3% față de achitățile perioadei corespunzătoare ale anului 2014.

Prime brute subscrise, despăgubiri și indemnizații de asigurare plătite în ianuarie-martie

	Prime brute subscrise					Despăgubiri și indemnizații de asigurare plătite				
	mil. lei		structura, %		2015 în % față de 2014	mil. lei		structura, %		2015 în % față de 2014
	2014	2015	2014	2015		2014	2015	2014	2015	
Total	255,1	262,5	100,0	100,0	102,9	131,6	83,9	100,0	100,0	63,7
inclusiv:										
Asigurări generale	234,9	242,3	92,1	92,3	103,2	130,7	80,5	99,3	95,9	61,6
din care:										
asigurări de vehicule terestre (altele decât feroviare) (CASCO)	53,3	56,5	20,9	21,5	106,0	27,4	30,7	20,8	36,6	112,1
asigurări de răspundere civilă auto	128,0	123,5	50,2	47,1	96,5	39,2	41,4	29,8	49,3	105,6
alte asigurări generale	53,6	62,3	21,0	23,7	116,2	64,1	8,4	48,7	10,0	13,1
Asigurări de viață	20,2	20,2	7,9	7,7	99,8	0,9	3,4	0,7	4,1	de 3,8 ori
din care:										
asigurări de viață (fără asigurarea cu pensii și fără anuități)	19,1	19,1	7,5	7,3	100,2	0,8	3,3	0,6	4,0	de 4,1 ori
alte asigurări de viață	1,1	1,1	0,4	0,4	100,0	0,1	0,1	0,1	0,1	125,8

În I trimestru 2015 veniturile și cheltuielile societăților de asigurare au crescut în raport cu perioada respectivă a anului 2014 de 1,8 ori și de 1,6 ori respectiv.

În perioada de referință 11 societăți de asigurare au acumulat profit în sumă de 73,4 mil. lei și 8 societăți de asigurare au suportat pierderi în sumă de 14,0 mil. lei.

Rezultatele financiare ale societăților de asigurare

	Ianuarie-martie		
	Milioane lei		2015 în % față de 2014
	2014	2015	
Venituri – total	413,7	733,9	de 1,8 ori
Venituri din activitatea operațională	385,3	348,3	90,4
din care, din activitatea de asigurare	381,6	345,5	90,5
Cheltuieli – total	433,6	674,5	de 1,6 ori
Cheltuieli ale activității operaționale	423,0	403,9	95,5
din care, ale activității de asigurare	367,1	317,7	86,5
Profitul (+)/ Pierderea (-) până la impozitare	-19,9	59,4	x

5.4. Piața valorilor mobiliare¹

În ianuarie-iunie 2015, în Registrul de stat al valorilor mobiliare (RSVM) au fost înregistrate 4 emisiuni de constituire în volum de 8,5 mil. lei și 25 emisiuni suplimentare de acțiuni în volum de 128,8 mil. lei. Volumul total al emisiunilor valorilor mobiliare corporative în perioada curentă s-a redus comparativ cu perioada respectivă a anului 2014 cu 782,2 mil. lei.

În aceeași perioadă din RSVM au fost excluse valorile mobiliare a 16 societăți pe acțiuni.

Valorile mobiliare corporative înregistrate în RSVM

	Ianuarie-iunie			
	Volumul total al emisiunilor, mil. lei		Modificări față de perioada respectivă a anului precedent (+)/(-)	
	2014	2015	mil. lei	%
Emisiuni de constituire	–	8,5	8,5	–
Emisiuni suplimentare	919,5	128,8	-790,7	-86,0
Total	919,5	137,3	-782,2	-85,1

În perioada de referință, pe piața reglementată (piața bursieră) și în afara pieței reglementate (piața extrabursieră) au fost efectuate tranzacții cu valori mobiliare corporative în sumă de 495,4 mil. lei, fiind în scădere cu 476,0 mil. lei comparativ cu volumul tranzacțiilor efectuate în I semestru 2014.

Tranzacții cu valori mobiliare corporative

	Ianuarie-iunie			
	Volumul total al valorilor mobiliare tranzacționate, mil. lei		Modificări față de perioada respectivă a anului precedent (+)/(-)	
	2014	2015	mil. lei	%
Piața reglementată (piața bursieră)	437,2	183,0	-254,2	-58,2
În afara pieței reglementate (piața extrabursieră)	534,2	312,4	-221,8	-41,5
Total	971,4	495,4	-476,0	-49,0

¹ Conform datelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare

VI. SITUAȚIA SOCIALĂ

6.1. Nivelul de trai al populației

Veniturile disponibile ale populației. Conform datelor Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice, veniturile disponibile ale populației în trimestrul I 2015 au constituit 1853,6 lei lunar în medie pe o persoană, fiind în creștere cu 12,3% față de aceeași perioadă a anului precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum)¹ veniturile populației au înregistrat o creștere de 5,8%.

Veniturile disponibile ale populației, în trimestrul I

	2011	2012	2013	2014	2015
Venituri disponibile – total (medii lunare pe o persoană) lei	1349,9	1438,3	1560,4	1651,1	1853,6
inclusiv în % pe surse de formare:					
Activitatea salariată	48,9	43,9	42,5	42,6	40,2
Activitatea individuală agricolă	9,8	10,1	9,1	10,1	9,6
Activitatea individuală non-agricolă	4,3	5,9	6,4	5,9	5,3
Venituri din proprietate	0,3	0,1	0,3	0,1	0,2
Prestații sociale	16,6	18,4	19,4	20,0	21,3
pensii	13,7	15,3	16,0	17,8	17,8
indemnizații pentru copii	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9
ajutor social	0,2	0,6	0,9	0,4	0,2
Alte venituri	20,1	21,6	22,3	21,2	23,3
din care, transferuri din afara țării	14,8	15,5	16,6	17,0	18,6
Ponderea veniturilor în natură în total venituri disponibile	11,6	12,5	10,8	11,2	10,8

Plățile salariale reprezintă cea mai importantă sursă de venit, 40,2% din veniturile totale disponibile, contribuția acestora fiind în descreștere față de trimestrul I 2014 cu 2,4 puncte procentuale. Veniturile din prestațiile sociale sînt a doua sursă de venit după importanță și au contribuit la formarea veniturilor populației în proporție de 21,3% sau cu 1,3 puncte procentuale mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent.

Veniturile din activitățile pe cont propriu reprezintă 14,9% din veniturile populației, inclusiv 9,6% sînt veniturile din activitatea individuală agricolă, iar 5,3% – activitatea individuală non-agricolă.

O sursă importantă pentru bugetul gospodăriilor rămîn a fi transferurile bănești din afara țării, care în medie au constituit 18,6% din total venituri, față de 17% în trimestrul I 2014.

Veniturile populației din mediul urban sînt în medie cu 817,9 lei sau de 1,5 ori mai mari decît veniturile populației rurale. Totodată, sursa principală de venit a populației din mediul urban este activitatea salariată, care reprezintă 53% din total venituri și prestațiile sociale – 20,7%. În mediul rural, cea mai importantă sursă de venit la fel este activitatea salariată (25,5%), dar contribuția acesteia este de 2,1 ori mai mică decît în mediul urban. Veniturile obținute din activitatea individual agricolă au asigurat 19% din totalul veniturilor disponibile ale gospodăriilor din mediul rural.

În structura veniturilor disponibile predominante sunt *veniturile bănești*, cu o pondere de 89,2% față de 10,8% pentru *veniturile în natură*. În termeni absoluți, valoarea veniturilor bănești a însumat 1652,9 lei lunar în medie pe o persoană, iar cele în natură – 200,7 lei. Veniturile bănești constituie 96,1% din veniturile populației din mediul urban, iar în cazul mediului rural contribuția acestora este de 81,2%.

Cheltuielile de consum ale populației. Cheltuielile medii lunare de consum ale populației în trimestrul I 2015 au constituit 1913,1 lei pe o persoană, fiind în creștere cu 10,4% față de aceeași perioadă a anului precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum) populația a cheltuit în medie cu 4% mai mult comparativ cu trimestrul I 2014.

Cheltuielile de consum ale populației, în trimestrul I

	2011	2012	2013	2014	2015
Cheltuieli de consum – total (medii lunare pe o persoană), lei	1427,4	1510,9	1656,1	1733,7	1913,1
inclusiv în % pentru:					
Produse alimentare	43,0	43,8	43,4	43,9	41,5
Băuturi alcoolice, tutun	1,7	1,6	1,7	1,2	1,4
Îmbrăcăminte, încălțăminte	10,0	10,9	9,6	10,4	11,0

¹ Indicele prețurilor de consum în trimestrul I 2015 față de trimestrul I 2014 a constituit 106,1%

	2011	2012	2013	2014	2015
Întreținerea locuinței	16,9	18,3	18,3	18,6	17,1
Dotarea locuinței	3,2	3,0	3,2	3,2	3,5
Îngrijire medicală și sănătate	6,1	6,2	6,7	6,6	7,7
Transport	6,1	3,8	4,6	4,4	4,9
Comunicații	4,5	4,5	4,5	4,5	4,4
Agrement	1,4	1,1	1,3	1,2	1,6
Învățământ	1,2	1,1	0,8	0,6	0,6
Hoteluri, restaurante, cafenele etc.	2,0	2,1	1,8	1,2	1,6
Diverse	4,0	3,7	4,1	4,1	4,7

Cea mai mare parte a cheltuielilor a fost destinată acoperirii necesarului de consum alimentar, 41,5%. Pentru întreținerea locuinței o persoană în medie a alocat 17,1% din cheltuielile totale de consum (-1,5 p.p față de trimestrul I 2014), iar pentru îmbrăcăminte și încălțăminte – 11% (+0,6 p.p.). Celelalte cheltuieli au fost direcționate pentru sănătate (7,7% față de 6,6% în trimestrul I 2014), transport (4,9% față de 4,4%), comunicații (4,4% față de 4,5%), dotarea locuinței (3,5% față de 3,2%), învățământ – 0,6% (nivelul anului precedent) etc.

Remunerarea muncii. În luna iunie 2015, câștigul salarial nominal mediu brut a fost de 4732,7 lei, înregistrând o creștere cu 12,6% față de luna iunie 2014 și cu 4,6% față de luna precedentă (mai 2015).

Indicele câștigului salarial real pentru luna iunie 2015 față de luna iunie 2014 (calculat ca raport între indicele câștigului salarial nominal brut și indicele prețurilor de consum) a fost de 104,0%.

În sfera bugetară câștigul salarial mediu a constituit în luna iunie curent 4469,7 lei (+17,1% față de iunie 2014). În sectorul economic (real) câștigul salarial în iunie a înregistrat 4841,0 lei (+11,0% față de iunie 2014).

Evoluția câștigului salarial mediu lunar

	Cîștigul salarial mediu lunar al unui salariat din economia națională, lei	În % față de:	
		perioada similară a anului precedent	perioada precedentă
2013			
Trimestrul I	3478,7	108,9	95,8
Trimestrul II	3785,7	105,6	108,8
Semestrul I	3638,4	107,3	x
Trimestrul III	3833,3	109,6	101,3
Ianuarie-septembrie	3703,2	108,1	x
Trimestrul IV	3951,4	108,8	103,1
Anual	3765,1	108,3	x
2014			
Trimestrul I	3803,7	109,1	96,3
Trimestrul II	4081,8	107,8	107,3
Semestrul I	3944,2	108,4	x
Trimestrul III	4291,2	111,9	105,1
Ianuarie-septembrie	4060,4	109,6	x
Trimestrul IV	4508,6	114,1	105,1
Anual	4172,0	110,8	x
2015			
ianuarie	4260,6	112,8	87,6
februarie	4241,2	114,1	99,5
martie	4397,3	112,4	103,7
Trimestrul I	4300,2	113,1	95,4
aprilie	4526,5	112,9	102,9
mai	4524,0	112,2	99,9
iunie	4732,7	112,6	104,6
Trimestrul II	4594,2	112,6	106,8
Semestrul I	4448,3	112,8	x

Câștigul salarial mediu pe activități economice în luna iunie 2015

	Lei	în % față de:		În % față de câștigul salarial mediu pe economie în iunie 2015
		iunie 2014	mai 2015	
Total economie	4732,7	112,6	104,6	100,0
Agricultură, silvicultură și pescuit	2936,6	114,3	101,3	62,0
Industrie total	4936,5	110,5	101,9	104,3
Industria extractivă	4752,5	105,9	104,4	100,4
Industria prelucrătoare	4515,4	110,8	102,2	95,4
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	7771,4	108,4	101,3	164,2
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	4751,2	113,3	101,3	100,4
Construcții	4687,3	106,4	102,3	99,0
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	3974,5	111,6	103,9	84,0
Transport și depozitare	4369,3	108,3	95,7	92,3
Activități de cazare și alimentație publică	3081,0	110,0	103,7	65,1
Informații și comunicații	9611,4	115,9	102,2	203,1
Activități financiare și de asigurări	8471,0	104,2	104,7	179,0
Tranzacții imobiliare	4119,4	104,2	96,7	87,0
Activități profesionale, științifice și tehnice	6558,3	119,3	105,0	138,6
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	3715,0	115,8	102,0	78,5
Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	5997,0	112,7	109,0	126,7
Învățământ	4304,3	117,5	112,9	90,9
Sănătate și asistență socială	4562,2	115,5	102,1	96,4
Artă, activități de recreare și de agrement	3180,2	115,8	106,1	67,2
Alte activități de servicii	7943,6	115,7	115,6	167,8

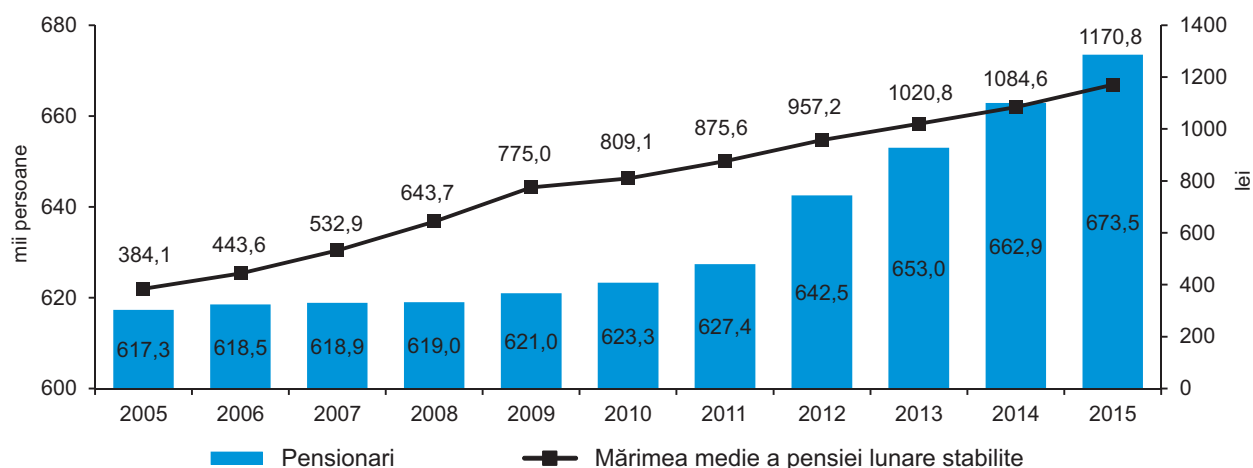
Câștigul salarial mediu în profil teritorial în luna iunie 2015

	Lei	în % față de:		În % față de câștigul salarial mediu pe economie în iunie 2015
		iunie 2014	mai 2015	
Total	4732,7	112,6	104,6	100,0
Regiuni de dezvoltare				
Mun. Chișinău	5563,4	112,2	104,3	117,6
Nord	3984,4	112,2	103,3	84,2
Mun. Bălți	4778,9	108,5	97,1	101,0
Briceni	3274,9	111,4	106,1	69,2
Dondușeni	4002,7	101,6	109,1	84,6
Drochia	4275,1	123,1	104,6	90,3
Edineț	3387,3	115,3	103,3	71,6
Fălești	3408,5	125,5	102,5	72,0
Florești	3700,8	117,0	105,3	78,2
Glodeni	3789,5	119,3	126,1	80,1
Ocnița	3543,7	112,6	115,0	74,9
Rîșcani	3510,0	119,7	108,2	74,2

	Lei	În % față de:		
		iunie 2014	mai 2015	În % față de câștigul salarial mediu pe economie în iunie 2015
Sîngerei	3674,3	112,9	123,4	77,6
Soroca	3608,5	109,0	98,7	76,2
Centru	3763,3	114,5	106,9	79,5
Anenii Noi	3454,6	109,9	105,6	73,0
Călărași	3830,5	116,5	109,1	80,9
Criuleni	3990,3	114,2	107,0	84,3
Dubăsari	4320,8	116,2	113,3	91,3
Hîncești	3946,5	120,3	113,7	83,4
Ialoveni	3899,0	107,7	106,2	82,4
Nisporeni	3433,5	113,2	104,4	72,5
Orhei	3815,8	122,0	105,2	80,6
Rezina	3986,3	114,4	101,7	84,2
Strășeni	3973,9	115,3	108,8	84,0
Șoldănești	3324,1	120,4	117,8	70,2
Telenești	3104,5	109,7	108,3	65,6
Ungheni	3840,4	113,7	100,6	81,1
Sud	3625,3	115,6	107,4	76,6
Basarabeasca	3292,3	98,6	108,6	69,6
Cahul	4218,7	120,1	110,8	89,1
Cantemir	3208,3	115,7	94,7	67,8
Căușeni	3366,7	118,7	102,1	71,1
Cimișlia	3657,2	110,7	112,8	77,3
Leova	3189,2	112,1	110,6	67,4
Ștefan Vodă	3170,0	100,3	106,3	67,0
Taraclia	4004,2	136,2	109,8	84,6
UTA Găgăuzia	3629,6	119,2	106,2	76,7

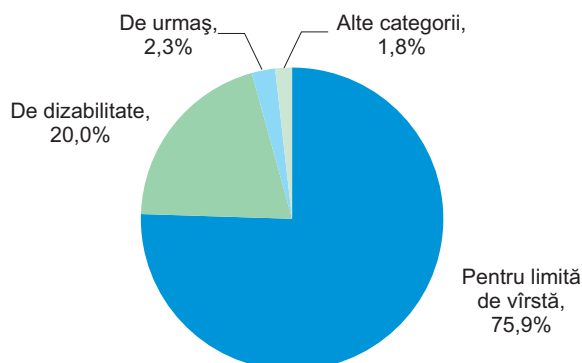
Pensii. Conform datelor Casei Naționale de Asigurări Sociale numărul pensionarilor aflați la evidența organelor de protecție socială la 1 iulie 2015 a constituit 673,5 mii persoane sau cu 10,6 mii persoane mai mult comparativ cu 1 iulie 2014. Mărimea medie a pensiei lunare stabilite la 1 iulie 2015 a constituit 1170,8 lei (pînă la indexare), fiind în creștere cu 7,9 la sută față de 1 iulie 2014.

Evoluția numărului pensionarilor și a mărimii medii a pensiei lunare stabilite la 1 iulie

În structura pensionarilor cea mai mare pondere o dețin pensionarii pentru limita de vîrstă – 75,9%, urmată de categoria de pensionari cu dizabilități și de urmaș, respectiv cu 20,0% și 2,3%.

Structura pensionarilor, la 1 iulie 2015

Circa 56 mii persoane beneficiază de alocații sociale, cea mai mare categorie de beneficiari fiind persoanele cu dizabilități din copilărie (47,9%). La 1 iulie 2015, 76,3 mii persoane beneficiau de indemnizații pentru îngrijirea copiilor, din care 53,5% sunt persoane asigurate. Mărimea medie a indemnizației lunare pentru îngrijirea copiilor în cazul persoanelor asigurate a constituit 1120,4 lei, iar pentru cele neasigurate – 400 lei.

Piața forței de muncă. Conform datelor Anchetei Forței de Muncă, în trimestrul I, 2015 populația economic activă a Republicii Moldova a constituit aproximativ 1152 mii persoane.

Rata de activitate a populației de 15 ani și peste (proporția populației active de 15 ani și peste în populația totală în vîrstă de 15 ani și peste) a constituit 38,6%, atingînd valori mai înalte în rîndul populației masculine – 41,2%, în comparație cu rata pentru femei – 36,1%. Ratele de activitate pe medii au înregistrat următoarele valori: urban – 43,7%, rural – 34,5%. Cea mai înaltă rată de activitate (58,4%) s-a înregistrat în categoria de vîrstă 40-44 ani.

Populația ocupată a fost de 1054 mii persoane. Repartiția pe sexe relevă că ponderea bărbaților în total populație ocupată (49,5%) a fost practic egală cu cea a femeilor (50,5%). Mediului rural i-au revenit 50,4% și celui urban – 49,6%.

Rata de ocupare a populației de 15 ani și peste (proporția populației ocupate în populația de 15 ani și peste) a fost de 35,3%. La bărbați ea a fost mai înaltă decît la femei (respectiv 36,6% și 34,1%). Rata de ocupare în mediul rural (31,8%) a fost mică decît cea din mediul urban (39,7%). Cea mai înaltă rată de ocupare (55,2%) s-a înregistrat la persoanele de 45-49 ani.

Numărul șomerilor conform definiției Biroului Internațional al Muncii (BIM) a fost de aproximativ 98 mii persoane.

Rata șomajului (proporția șomerilor BIM în populația activă) a înregistrat la nivel de țară valoarea de 8,5%. La bărbați ea a atins valoarea de 11,2% și la femei – 5,7%. Continuă să se mențină disparități semnificative între rata șomajului în mediul urban (9,2%) și cel rural (7,8%).

Populația după participarea la activitatea economică, pe sexe și medii

procente

	Trimestrul I 2014	Trimestrul II 2014	Trimestrul III 2014	Trimestrul IV 2014	Trimestrul I 2015
Total					
Rata de activitate ¹	37,7	44,5	44,2	38,6	38,6
Rata de ocupare ²	35,8	42,8	42,7	37,2	35,3
Rata șomajului ³	5,1	3,7	3,3	3,5	8,5
Masculin					
Rata de activitate ¹	40,4	47,8	47,5	40,9	41,2
Rata de ocupare ²	37,9	45,8	45,6	39,0	36,6
Rata șomajului ³	6,1	4,1	4,0	4,5	11,2
Feminin					
Rata de activitate ¹	35,4	41,5	41,1	36,5	36,1
Rata de ocupare ²	33,9	40,1	40,0	35,6	34,1
Rata șomajului ³	4,1	3,2	2,6	2,4	5,7
Urban					
Rata de activitate ¹	43,9	45,0	44,5	43,2	43,7
Rata de ocupare ²	41,2	42,3	42,4	41,3	39,7
Rata șomajului ³	6,0	5,8	4,6	4,2	9,2

	Trimestrul I 2014	Trimestrul II 2014	Trimestrul III 2014	Trimestrul IV 2014	Trimestrul I 2015
Rural					
Rata de activitate ¹	33,2	44,1	43,9	35,2	34,5
Rata de ocupare ²	31,8	43,2	42,9	34,2	31,8
Rata șomajului ³	4,2	1,9	2,3	2,8	7,8

¹ Proporția populației active de 15 ani și peste în populația totală de 15 ani și peste

² Proporția populației ocupate de 15 ani și peste în populația totală de 15 ani și peste

³ Proporția șomerilor BIM în populația activă

Populația după situația economică, pe sexe, medii și grupe de vîrstă în trimestrul I 2015

Sexe, medii, grupe de vîrstă	Persoane active, mii persoane			Rata de activitate, %	Rata de ocupare, %	Rata șomajului BIM, %
	total	din care:				
		ocupate	șomeri BIM			
Total	1151,9	1054,0	97,9	38,6	35,3	8,5
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	8,8	7,7	20,5	19,6	15,7	19,8
25-34 ani	26,1	25,0	37,4	45,0	39,5	12,2
35-49 ani	35,4	36,0	29,1	56,5	52,6	7,0
50 ani și peste	29,7	31,3	13,0	31,6	30,4	3,7
Masculin	587,7	521,7	66,0	41,2	36,6	11,2
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	10,2	9,0	20,1	21,5	16,8	22,0
25-34 ani	28,4	26,7	41,4	48,7	40,7	16,4
35-49 ani	31,0	31,5	27,5	53,4	48,1	10,0
50 ani și peste	30,4	32,8	11,0	38,6	37,0	4,0
Feminin	564,2	532,3	31,9	36,1	34,1	5,7
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	7,3	6,4	21,2	17,4	14,5	16,5
25-34 ani	23,7	23,4	29,1	41,1	38,3	7,0
35-49 ani	40,0	40,4	32,3	59,4	56,7	4,6
50 ani și peste	29,1	29,8	17,3	26,4	25,5	3,4
Urban	575,6	522,7	52,8	43,7	39,7	9,2
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	7,3	6,2	17,8	22,4	17,3	22,5
25-34 ani	30,7	30,2	36,4	52,9	47,2	10,9
35-49 ani	32,8	32,9	31,9	63,4	57,7	8,9
50 ani și peste	29,1	30,7	13,8	33,8	32,3	4,4
Rural	576,3	531,3	45,1	34,5	31,8	7,8
			Inclusiv în %			
	100,0	100,0	100,0			
15-24 ani	10,3	9,1	23,5	18,0	14,8	17,9
25-34 ani	21,4	20,0	38,6	37,1	31,9	14,1
35-49 ani	38,0	39,0	25,8	51,7	49,0	5,3
50 ani și peste	30,3	31,9	12,1	29,8	28,9	3,1

Șomajul înregistrat. Conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, la 1 iulie 2015 în căutarea unui loc de muncă se aflau 21,8 mii șomeri înregistrați, fiecare al cincisprezecelea fiind disponibilizat de la unitățile economice. Din numărul total de șomeri, 51 la sută o constituie femeile. Circa 10% din șomerii înregistrați beneficiază de ajutor de șomaj, mărimea medie a căruia a fost în luna iunie 2015 de 1182,2 lei. La un loc liber de muncă, anunțat de către întreprinderi, reveneau în medie trei șomeri.

6.2. Situația demografică

Evoluția proceselor demografice în ianuarie-iunie 2015 se caracterizează prin următorii indicatori principali ai mișcării naturale a populației¹:

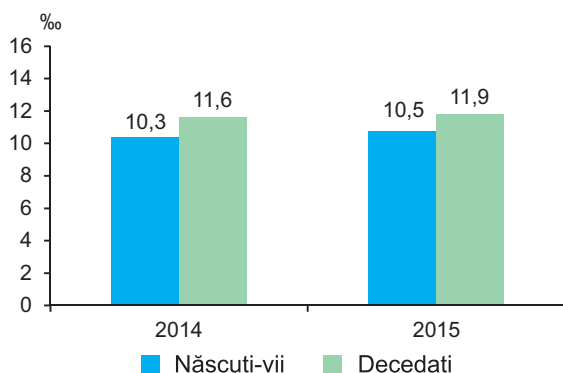
	ianuarie-iunie 2014	ianuarie-iunie 2015	ianuarie-iunie 2015 în % față de ianuarie-iunie 2014
Născuți-vii, persoane	18250	18522	101,5
Decedați, persoane	20548	21049	102,4
din care, copii sub 1 an	193	182	94,3
Scăderea naturală	-2298	-2527	110,0
Numărul căsătoriilor	9878	9553	96,7
Numărul divorțurilor	5672	5724	100,9

Conform datelor preliminare, în ianuarie-iunie 2015 numărul născuților-vii a crescut cu 1,5% comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, rata natalității constituind 10,5 născuți-vii la 1000 locuitori. Mortalitatea generală a înregistrat de asemenea o creștere de 2,4% comparativ cu ianuarie-iunie 2014, rata mortalității a constituit 11,9 decedați la 1000 locuitori. Prin urmare, scăderea naturală a fost de 1,4 persoane la 1000 locuitori, față de 1,3‰ în semestrul I 2014.

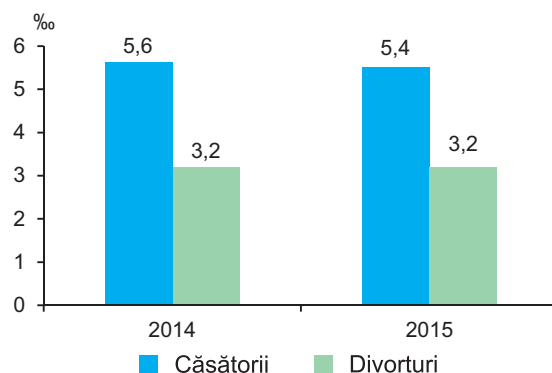
Numărul copiilor decedați în vârstă sub 1 an în această perioadă s-a micșorat cu 11, rata mortalității infantile constituind 9,8 decedați în vârstă sub un an la 1000 născuți-vii.

Rata nupțialității a constituit 5,4 căsătorii la 1000 locuitori, numărul căsătoriilor fiind în scădere cu 3,3%, iar rata divorțialității a alcătuit 3,2 divorțuri la 1000 locuitori, numărul divorțurilor înregistrând la fel o creștere cu 0,9% față de perioada similară a anului trecut.

Născuți-vii și decedați la 1000 locuitori în ianuarie-iunie

Căsătorii și divorțuri la 1000 locuitori în ianuarie-iunie

Structura mortalității pe clase ale cauzelor de deces relevă, că cele mai multe decese (60,2%) au drept cauză bolile aparatului circulator, tumorile maligne constituie 13,6%, bolile aparatului digestiv – 8,6%, accidentele, intoxicațiile și traumele – 8,3%, bolile aparatului respirator – 5,0%, alte clase – 4,3%.

Conform datelor preliminare evoluția proceselor demografice pe regiuni de dezvoltare în ianuarie-iunie 2015 se prezintă astfel:

	Mun. Chișinău	Nord	Centru	Sud	UTA Găgăuzia
<i>Date absolute</i>					
Născuți-vii, persoane	4808	4746	5552	2567	849
Decedați, persoane	3341	6876	6663	3296	873
din care, copii sub 1 an	73	42	44	19	4
Sporul natural	1467	-2130	-1111	-729	-24
Numărul căsătoriilor	2382	2475	3001	1268	427
Numărul divorțurilor	1476	1492	1699	827	230
<i>Rate la 1000 locuitori</i>					
Născuți-vii	12,0	9,7	10,6	9,7	10,6
Decedați	8,3	14,0	12,7	12,5	10,9
Sporul natural	3,7	-4,3	-2,1	-2,8	-0,3
Căsătorii	5,9	5,0	5,7	4,8	5,3
Divorțuri	3,7	3,0	3,2	3,1	2,9

¹ Inclusiv unele cazuri de înregistrare a actelor de stare civilă din partea stângă a Nistrului și mun.Bender

Migrațiunea populației. Potrivit informației prezentate de Ministerul Afacerilor Interne, în ianuarie-iunie 2015, permis de ședere (permanentă și temporară) au primit 1621 cetățeni străini și 320 repatriați.

Cetățeni străini, după țara de emigrare și scopul sosirii în ianuarie-iunie 2015

	Numărul imigranților	inclusiv sosiți la:						Alte cauze	
		muncă		studii		imigrația de familie			
		persoane	%	persoane	%	persoane	%	persoane	%
România	384	235	61,2	22	5,7	77	20,1	50	13,0
Ucraina	339	63	18,6	7	2,1	235	69,3	34	10,0
Federația Rusă	219	20	9,1	1	0,5	156	71,2	42	19,2
Turcia	136	103	75,7	6	4,4	24	17,7	3	2,2
Italia	86	46	53,5	–	–	28	32,6	12	13,9
Statele Unite ale Americii	35	8	22,9	–	–	1	2,8	26	74,3
Azerbaidjan	26	13	50,0	2	7,7	11	42,3	–	–
Belarus	21	5	23,8	–	–	15	71,4	1	4,8
Franța	21	8	38,1	–	–	1	4,8	12	57,1
Israel	17	2	11,8	12	70,6	3	17,6	–	–
Armenia	16	4	25,0	–	–	11	68,8	1	6,2
Liban	16	9	56,3	2	12,5	5	31,2	–	–
Siria	16	8	50,0	4	25,0	4	25,0	–	–
Alte țări	289	96	33,2	49	17,0	71	24,6	73	25,2
Total	1621	620	38,2	105	6,5	642	39,6	254	15,7

6.3. Ocrotirea sănătății

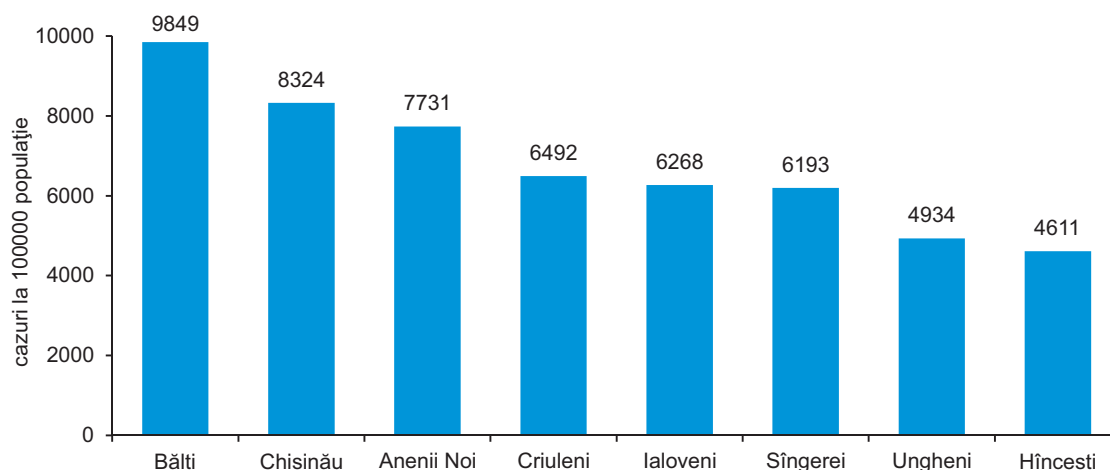
Conform datelor preliminare ale Ministerului Sănătății, morbiditatea populației de unele boli infecțioase în ianuarie-iunie 2015 se caracterizează prin majorarea semnificativă a cazurilor de îmbolnăviri prin hepatită virală, infecțiilor acute ale căilor respiratorii, inclusiv a cazurilor de gripă, precum și a parotiditei epidemice. În cazul celorlalte boli infecțioase pentru majoritatea bolilor se constată o tendință de reducere a cazurilor de îmbolnăvire.

Morbiditatea populației, pe principalele boli infecțioase

	I Ianuarie-iunie 2014, cazuri	I Ianuarie-iunie 2015		Cazuri la 100000 populație	
		total, cazuri	în % față de ianuarie-iunie 2014	ianuarie- iunie 2014	ianuarie- iunie 2015
Infecții intestinale					
Infecții intestinale acute	7625	7208	94,5	214,3	202,7
inclusiv dizenterie bacteriană	67	28	41,8	1,9	0,8
Hepatite virale					
Hepatite virale – total	112	163	145,5	3,1	4,6
din care:					
Hepatita A	29	118	de 4,1 ori	0,8	3,3
Hepatita C	37	27	72,9	1,0	0,8
Infecții imunodirijabile					
Varicela	5339	4378	82,0	150,1	123,1
Hepatită virală B	23	6	26,1	0,9	0,2
Parotidită epidemică	18	26	144,4	0,5	0,7
Infecții respiratorii acute					
Infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple	141757	187040	131,9	3985,9	5261,1
Gripă	522	1985	de 3,8 ori	14,7	55,3
Boli infecțioase „social determinate”					
Tuberculoza organelor respiratorii	1455	1326	91,1	40,9	37,3
Sifilis	874	890	101,8	24,6	25,0
Infecție gonococică	487	461	94,7	13,7	12,9
Pediculoză	1520	1578	103,8	42,7	44,4

Cele mai multe cazuri al morbidității prin infecții respiratorii acute se înregistrează în mun. Bălți (14,8 mii cazuri sau 9,8 mii cazuri la 100 mii populație), mun. Chișinău (67,4 mii sau 8,3 mii cazuri la 100 mii populație), în raioanele Anenii Noi (6,4 mii sau 7,7 mii cazuri la 100 mii populație), Criuleni (4,8 mii sau 6,5 mii cazuri la 100 mii populație), Ialoveni (6,3 mii sau 6,2 cazuri la 100 mii populație) etc.

Morbiditatea populației prin infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple, ianuarie-iunie 2015

Fiecare al doilea caz de infecții acute ale căilor respiratorii cu localizări multiple se înregistrează pentru copii. Cele mai multe cazuri au fost înregistrate în mun. Bălți (40,1 mii sau 38,2 mii cazuri la 100 mii populație), mun. Chișinău – (38,0 mii sau 27,8 mii cazuri la 100 mii populație), raioanele Anenii Noi (4,0 mii sau 22,2 mii cazuri la 100 mii populație), Ungheni (3,9 mii sau 13,9 mii cazuri la 100 mii populație), Ialoveni (3,7 mii sau 15,7 mii cazuri la 100 mii populație) etc.

În cazul morbidității de boli „social determinate” se remarcă o majorare a cazurilor de sifilis și pediculoză, respectiv cu 1,8% și 3,8%.

6.4. Infracțiuni

Conform datelor Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-iunie 2015 s-au înregistrat 18,7 mii infracțiuni sau cu 4,6 la sută mai puțin decât în perioada respectivă a anului precedent. Din numărul total de infracțiuni înregistrate, 3,5% sau 649 cazuri revin celor excepțional de grave și deosebit de grave, 3,2 mii cazuri (17,1%) – celor grave, iar cea mai mare parte revine infracțiunilor puțin grave - 10,0 mii cazuri (53,5%).

Numărul infracțiunilor înregistrate la 10 mii locuitori a constituit 52,5 crime. În mun. Chișinău rata infracționalității a constituit 80 crime la 10 mii populație, ceea ce depășește nivelul mediu pe țară de 1,5 ori. Un nivel înalt al criminalității a fost înregistrat de asemenea și în mun. Bălți – 59 crime la 10 mii locuitori.

În ianuarie-iunie 2015 au fost înregistrate tendințe de creștere a numărului de infracțiuni economice (10,4%), contra sănătății publice și conviețuirii sociale (4,9%). Totodată, au fost înregistrate mai puține cazuri de infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei, contra patrimoniului, contra familiei și minorilor.

Numărul infracțiunilor înregistrate

	ianuarie-iunie 2014	ianuarie-iunie 2015	ianuarie-iunie 2015 în % față de ianuarie-iunie 2014
Infracțiuni înregistrate – total	19603	18696	95,4
din care:			
Infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei	722	599	82,9
inclusiv:			
omor	92	74	80,4
vătămări intenționate grave	148	118	79,7
Infracțiuni privind viața sexuală	326	286	87,7
inclusiv violuri	184	139	75,5
Infracțiuni contra patrimoniului	10107	9615	95,1
inclusiv:			
furturi	7642	7143	93,5
țilhării	60	72	120,0
jafuri	540	462	85,6
escrocherii	1026	919	89,6
pungășii	368	514	139,7
șantaj	43	23	53,5
Infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale	682	716	104,9
inclusiv infracțiuni legate de droguri	601	632	105,2
Infracțiuni contra familiei și minorilor	1074	1039	96,7
inclusiv:			
trafic de copii	11	19	172,7
violență în familie	1008	969	96,1
Infracțiuni economice	646	713	110,4
inclusiv:			
contrabandă	111	97	87,4
fabricarea banilor falși	103	259	de 2,5 ori
Infracțiuni contra securității și a ordinii publice	842	847	100,6
inclusiv huliganism	755	722	95,6

Fiecare a șasea infracțiune a fost săvârșită în locuri publice, iar cu aplicarea armelor de foc, explozivelor și grenadelor în această perioadă au fost înregistrate 29 cazuri, inclusiv 12 cazuri de huliganism, 7 cazuri de vătămare intenționată, cîte 2 cazuri de furt, omor și țilhărie, 1 caz de jaf.

În urma infracțiunilor săvârșite au decedat 258 persoane sau cu 44 persoane mai puțin comparativ cu ianuarie-iunie 2014. Principale cauze de deces fiind accidentele rutiere (35,7%), omorurile (22,9%) și vătămarile intenționate (15,1%), violența în familie (1,6%).

Din total infracțiuni înregistrate, fiecare a șasea este săvârșită de persoane în vîrstă aptă de muncă, dar fără ocupație. Ponderea infracțiunilor săvârșite de către minori sau cu participarea acestora a constituit 2,5%.

În ianuarie-iunie 2015 au fost înregistrate 1221 accidente rutiere, numărul acestora fiind în creștere cu 15,1% față de ianuarie-iunie 2014. În fiecare zi, în medie s-au produs circa 7 accidente rutiere, în urma cărora și-au pierdut viața 136 persoane, inclusiv 10 copii; paralel fiind înregistrate 1433 persoane traumatizate, din care 159 copii.

Numărul accidentelor rutiere

	ianuarie-iunie 2014	ianuarie-iunie 2015	ianuarie-iunie 2015 în % față de ianuarie-iunie 2014
Numărul accidentelor rutiere	1061	1221	115,1
Persoane care au decedat în urma accidentelor rutiere	136	136	100,0
inclusiv copii	8	10	125,0
Persoane traumatizate în urma accidentelor rutiere	1272	1433	112,6
inclusiv copii	136	159	116,9

Conform datelor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a Ministerului Afacerilor Interne, numărul incendiilor în ianuarie-iunie 2015 s-a micșorat cu 2,3% comparativ cu anul precedent, alcătuind 841 cazuri. În rezultatul incendiilor au fost înregistrate 64 cazuri de deces, fiind traumatizate 20 persoane.

Numărul incendiilor și cazurilor de deces

	ianuarie-iunie 2014	ianuarie-iunie 2015	ianuarie-iunie 2015 în % față de ianuarie-iunie 2014
Numărul incendiilor	861	841	97,7
Persoane care au decedat în urma incendiilor	60	64	106,7
inclusiv copii	–	3	–
Persoane traumatizate	22	20	90,9

Director general adjunct

Vitalie VALCOV

PRECIZĂRI METODOLOGICE

Datele privind principalii indicatori macroeconomici ai Republicii Moldova în ianuarie-iunie 2015 sînt preliminare și în edițiile ulterioare pot fi precizate.

PRODUSUL INTERN BRUT

Produsul intern brut (PIB) – principalul agregat macroeconomic al sistemului conturilor naționale care reprezintă rezultatul final al activității de producție din unitățile producătoare rezidente și care corespunde valorii bunurilor și serviciilor produse de către aceste unități pentru consumul final.

La etapa de producție PIB constituie suma valorii adăugate brute pe activități economice, iar la etapa de utilizare – valoarea bunurilor și serviciilor destinate pentru consumul final, formarea brută de capital și exportul net de bunuri și servicii.

Producția include toate produsele fabricate și serviciile prestate în cursul unei perioade contabile.

Consumul intermediar reprezintă valoarea bunurilor și serviciilor utilizate ca intrări în cursul producției, excluzînd consumul de capital fix, și care sînt fie transformate, fie consumate în totalitate în timpul procesului de producție.

Serviciile intermediarilor financiari indirect măsurate (SIFIM) se măsoară indirect convențional prin soldul dintre dobînzile încasate și cele plătite de instituțiile financiare, fiind rezultatul activității de intermediere financiară a acestora. Deoarece serviciile de intermediere financiară indirect măsurate nu pot fi repartizate pe tipuri de activități, prin convenție, acestea sunt alocate consumului intermediar al unei unități speciale, numită unitate fictivă. Unitatea fictivă are o producție nulă, un consum intermediar egal cu valoarea SIFIM și o valoare adăugată brută egală, dar de semn contrar.

Valoarea adăugată brută corespunde producției totale de bunuri și servicii, diminuată cu consumul intermediar.

Impozite pe produse – impozite prelevate proporțional cu cantitatea sau valoarea bunurilor și serviciilor produse, comercializate sau importate de rezidenți. Din ele fac parte taxa pe valoarea adăugată, accize, impozite pe bunurile și serviciile importate.

Subvenții pe produse – sumele vărsate pe unitatea de bun sau serviciu produsă sau importată.

Impozite nete pe produse – impozite pe produse minus subvenții pe produse.

Consumul final reprezintă valoarea bunurilor și serviciilor utilizate pentru satisfacerea directă a necesităților umane, fie ele individuale sau colective. Consumul final acoperă consumul final al gospodăriilor, administrației publice și instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației.

Consumul final al gospodăriilor populației însumează toate bunurile și serviciile utilizate pentru satisfacerea directă a nevoilor individuale ale gospodăriilor rezidente.

Consumul final al administrației publice cuprinde cheltuielile administrației publice pentru procurarea bunurilor și serviciilor în folosul colectivității sau al unor grupuri de gospodării.

Consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației reprezintă cheltuielile acestor unități pentru procurarea bunurilor și serviciilor în vederea furnizării lor gratis gospodăriilor populației cu titlu de transferuri sociale în natură.

Formarea brută de capital arată procurarea netă a bunurilor și serviciilor de către unitățile rezidente, produse în perioada considerată, dar nu și consumate. Cuprinde formarea brută de capital fix, variația stocurilor.

Formarea brută de capital fix reprezintă valoarea bunurilor durabile dobîndite de unitățile rezidente în scopul de a fi utilizate ulterior în procesul de producție.

Variația stocurilor reprezintă diferența între stocul de la sfîrșitul perioadei considerate și cel inițial. Stocurile reprezintă bunurile, altele decît cele de capital fix, deținute la un moment dat de unitățile de producție.

Exportul net de bunuri și servicii se determină ca diferența între exportul de bunuri și servicii și importul de bunuri și servicii.

Produsul intern brut se calculează în prețuri de bază, de piață (PIB nominal) și prețuri comparabile (PIB real).

Prețul de bază reprezintă prețul primit de producător pentru o unitate de bun și serviciu, excluzînd impozitele pe produse și incluzînd subvențiile pe produse.

Prețul de piață include marjele comercială și de transport, impozitele pe produse și exclude subvențiile pe produse. Pentru excluderea influenței diferitor taxe pe impozite și subvenții în diferite activități economice asupra structurii producției și a exploatării veniturilor, indicatorii de ramură se calculează în prețuri de bază.

Recalcularea în prețuri comparabile (prețurile anului precedent) se efectuează atît pentru produsul intern brut pe resurse, cît și pe componentele de utilizări.

La recalcularea producției și consumului intermediar în prețuri comparabile se utilizează două metode:

– deflatarea datelor în prețuri curente în perioada de raport cu utilizarea indicilor de preț respectivi;

– extrapolarea datelor în prețuri curente în anul de bază utilizînd indicii volumului fizic sau indicatori naturali.

La recalcularea componentelor produsului intern brut pe utilizări se utilizează, atât indici de preț respectivi (indicii prețurilor de consum, indicele de preț pentru investiții ș.a.), cât și indicatori naturali.

Indicele-deflator al produsului intern brut – raportul produsului intern brut, calculat în prețuri curente de piață la volumul produsului intern brut calculat în prețurile anului precedent sau în prețurile perioadei respective a anului precedent. Spre deosebire de indicii de prețuri la bunuri și servicii, deflatorul produsului intern brut caracterizează schimbarea remunerării muncii, excedentului brut de exploatare / venitului mixt brut, consumului de capital fix în rezultatul modificării prețurilor, precum și a masei nominale a impozitelor nete.

Economia neobservată se definește ca ansamblul activităților „lipsă” în informația de bază utilizată la elaborarea conturilor naționale, fie din motivul că acestea sînt activități ascunse, ilegale, informale sau că reprezintă producția gospodăriilor casnice pentru consum propriu, fie în rezultatul neajunsurilor în sistemul colectării datelor. Includerea acestora în conturile naționale se numește **măsurarea (estimarea) economiei neobservate**.

Producția în sectorul informal se determină ca activitate economică efectuată de întreprinderi necorporative neînregistrate ale gospodăriilor casnice și/sau talia cărora după numărul salariaților e sub censul stabilit și care produc producție destinată pieței.

Producția ascunsă în sectorul formal reprezintă producția legală neînregistrată de organele administrative și fiscale și neraportată lor de către agenții economici cu scopul evaziunii impozitelor, contribuțiilor de asigurări sociale, nerespectarea legii în privința salariului minim, a numărului de ore lucrate, necompletarea chestionarelor administrative, fiscale sau statistice etc.

Producția gospodăriilor casnice pentru consum propriu este determinată ca activitate economică, în rezultatul căreia gospodăriile casnice consumă sau acumulează bunurile și serviciile produse de ele înseși.

Producția ilegală reprezintă producția de bunuri și servicii a căror vânzare, distribuire sau posesie este interzisă de lege sau care în mod obișnuit este legală, dar devine ilegală cînd se realizează de persoane neautorizate.

INDUSTRIE

Cercetările statistice ale producției industriale cuprind activitățile încadrate în secțiunile B „Industria extractivă”, C „Industria prelucrătoare”, D „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat” și E „Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare” conform Clasificatorului Activităților Economiei Moldovei CAEM, Rev.2.

Cercetările statistice cuprind:

- **lunar** – întreprinderile, în special, cu activitate principală de industrie, cu numărul personalului de la 20 persoane în sus - exhaustiv și cele cu numărul personalului de la 4 la 19 persoane – prin eșantion aleatoriu. Cu titlu de excepție în cercetările lunare mai sînt incluse unele unități industriale secundare ale întreprinderilor neindustriale, care ocupă o pondere importantă în activitatea industrială corespunzătoare, cum ar fi sectoarele de producere a cărnii de pasăre a unor fabrici avicole, unitățile de producere a pâinii și produselor de patiserie proaspete, altor produse alimentare din cadrul întreprinderilor de comerț, etc.

- **anual** – întreprinderile cu activitate principală de industrie și unitățile industriale secundare ale întreprinderilor neindustriale - exhaustiv.

Indicatorul **Valoarea producției fabricate** în prețuri curente este calculat pentru producția destinată vânzării (include și valoarea stocurilor evaluate la prețuri de vânzare). Pentru producția fabricată din materia primă a clientului se include doar costul serviciului de prelucrare.

Indicele producției industriale (exprimat în procente) este calculat prin metoda raportării valorii producției în luna de raport la media lunară a anului de bază 2012 (bază fixă). Este un indice valoric de tip Laspeyres. La calcularea indicelui valoarea producției include costul materiei prime a clientului. Pentru a obține un indice de volum al producției industriale, începînd cu nivelul claselor CAEM (primele 4 semne ale codului CAEM) indicele valoric în prețuri curente este deflatat cu indicele de preț al producției industriale. Pentru agregarea indicilor de la nivelele inferioare la cele superioare ale clasificării sînt utilizate doua tipuri de ponderi: la nivelele inferioare ale clasificării (cod produs conform nomenclatorului PRODMOLD, cod grup de produse conform clasificatorului CSPM) se folosește valoarea producției fabricate în anul de bază pentru fiecare cod. La nivelele superioare: clase, grupe, diviziuni, secțiuni CAEM și Totalul general, este utilizată Valoarea adăugată brută a anului de bază, calculată în sistemul Conturilor Naționale.

Pentru colectarea datelor privind **producția fizică** a produselor industriale este utilizat Nomenclatorul de produse și servicii industriale PRODMOLD-2013, armonizat la standardul european PRODCOM, lista 2013.

AGRICULTURĂ

Producția agricolă în expresie valorică este evaluată în prețuri curente și include producția vegetală și animală, precum și valoarea serviciilor destinate pieței prestate de către întreprinderile de deservire a agriculturii și întreprinderile agricole, gospodăriile țărănești producătoare de producție agricolă și servicii nedestinate pieței, prestate de către instituțiile și organizațiile bugetare. Pentru calcularea indicelui volumului fizic al producției agricole se utilizează prețurile comparabile, în care se estimează producția vegetală și

animală. Până în anul 2012 în calitate de prețuri comparabile au fost utilizate prețurile anului 2005, iar începând cu anul 2013 la calcularea producției agricole în calitate de prețuri comparabile se utilizează prețurile medii ale anului precedent.

Volumul producției vegetale se determină prin mărimea recoltei globale a culturilor agricole. În expresie valorică, la valoarea recoltei globale se adaugă sporirea (sau se scad pierderile) valorii producției neterminate în fitotehnie pe an, precum și valoarea cheltuielilor pentru înființarea și întreținerea plantațiilor multianuale până la intrarea pe rod.

Volumul producției animale se determină prin mărimea masei vii a prăsilii obținute și sporului vitelor și păsărilor tinere crescute în curs de un an, a sporului în greutate al animalelor mature, obținut în urma îngrășării lor, precum și cantității de lapte, lână, ouă și alte produse animaliere obținute în procesul folosirii gospodărești a animalelor și păsărilor.

INVESTIȚII ÎN CAPITAL FIX

Investițiile în active materiale pe termen lung reprezintă totalitatea cheltuielilor îndreptate la crearea și reproducerea mijloacelor fixe – construcția nouă, lărgirea, reconstrucția și reutilizarea tehnică a întreprinderilor industriale, agricole, de transport, comerț și altele în funcțiune, cheltuielile pentru construcția locuințelor și obiectelor cu destinație social culturală.

Investitiile reprezintă cheltuielile efectuate pentru lucrari de constructii, de instalatii si de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, alte cheltuieli destinate **creării de noi active materiale pe termen lung**, cheltuieli pentru dezvoltarea, modernizarea, reconstrucția, reparația capitală celor existente, precum și valoarea serviciilor legate de transferul de proprietate al activelor pe termen lung.

TRANSPORTURI

Volumul mărfurilor transportate – cantitatea de mărfuri transportate, în tone.

Parcursul mărfurilor – volumul mărfurilor transportate, în tone-kilometri, adică deplasarea unei tone de marfă la un kilometru. Se calculează prin însumarea produsurilor obținute de la înmulțirea cantității mărfurilor transportate în tone cu distanța de transport în kilometri.

Pasageri transportați exprimă numărul persoanelor care au constituit obiectul transportului cu mijloacele de transport în perioada de raport, inclusiv estimările pasagerilor beneficiari de gratuități de transport.

Parcursul pasagerilor – volumul transportului de pasageri, în pasageri-kilometri, adică deplasarea unui pasager la un kilometru. Se calculează prin însumarea produsurilor obținute de la înmulțirea numărului pasagerilor transportați cu distanța de transport în kilometri.

Mărfuri și pasageri transportați, parcursul mărfurilor și pasagerilor se determină în baza datelor centralizate pe transportul feroviar și aerian și prezentate, respectiv de Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, precum și datelor rapoartelor statistice centralizate pe transportul auto, fluvial și troleibuze.

Volumul mărfurilor transportate cu **transportul auto** cuprinde datele centralizate ale cercetărilor statistice exhaustive ale întreprinderilor cu activitatea principală transport auto, cât și întreprinderilor cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri pentru terți (contra plată) și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate.

În **transportul feroviar** volumul mărfurilor transportate include transportul mărfurilor în trafic intern, mărfurile intrate (import) și ieșite (export) și cele în tranzit.

Pasagerii transportați și parcursul pasagerilor cu autobuze (inclusiv microbuze) – calculați în baza rapoartelor statistice primite de la persoane juridice și fizice care efectuează transportări de pasageri cu transportul public, exceptând transportările urbane realizate de întreprinderile individuale în orașele-reședință și orașele UTA Găgăuzia.

COMUNICAȚII

Indicatorii privind prestațiile și mijloacele de comunicații vizează întreprinderile de stat și societatea pe acțiuni care activează în acest domeniu.

TURISM

Datele privind capacitatea și frecventarea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici care administrează efectiv structurile de cazare turistică colective.

Datele pentru activitatea turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economici titulari de licențe de turism.

Prin **structură de primire turistică** cu funcțiuni de cazare turistică se înțelege orice construcție sau loc amenajat, destinat, conform proiectării și executării, pentru cazarea turiștilor.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune (exprimată în locuri-zile) reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către structurile de cazare turistică colective, ținând cont de numărul de

zile în care acestea sînt deschise în perioada de raport, adică zilele în care a fost posibilă cazarea turiștilor.

Numărul de turiști cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare turistică cuprinde toate persoanele (cetățeni moldoveni și străini), care se deplasează într-un loc, altul decît acela în care își au reședința, pentru o perioadă mai mică de 12 luni și petrec cel puțin o noapte într-o structură de cazare turistică colectivă în locul vizitat, scopul principal al vizitei fiind altul decît acela de a desfășura o activitate remunerată în locul vizitat.

Înnoptarea reprezintă fiecare noapte pentru care o persoană este înregistrată într-o structură de cazare turistică colectivă, indiferent dacă fizic este prezentă sau nu în cameră.

Indicii de utilizare netă a locurilor de cazare turistică se calculează prin raportarea umărului de înnoptări realizate la capacitatea de cazare turistică în funcțiune din perioada respectivă.

Turismul intern reflectă serviciile turistice prestate în locurile turistice din țară și vîndute de către titularii de licențe cetățenilor moldoveni.

COMERȚ EXTERIOR

Datele din compartimentul "Comerțul exterior" sînt elaborate în baza declarațiilor vamale completate ulterior cu unele categorii de mărfuri (produse) transportate prin cablu, conducte (energie electrică, gaze naturale), evidența cărora se ține în baza rapoartelor statistice.

Volumul comerțului exterior reprezintă totalitatea bunurilor materiale care fac obiectul schimbului între țara noastră și alte țări, care măresc sau micșorează resursele materiale ale țării ca rezultat al intrării sau ieșirii lor din țară. În volumul comerțului exterior nu sînt incluse serviciile cu caracter material și nematerial.

Evaluarea exporturilor se efectuează în prețuri F.O.B. sau franco-frontiera țării exportatoare, a importurilor – în prețuri C.I.F. sau franco-frontiera țării importatoare. Exportul cuprinde și reexportul, adică mărfurile importate și apoi reexportate fără a fi supuse prelucrării.

Soldul balanței comerciale se calculează ca diferența dintre export și import.

PREȚURI

Indicele prețurilor de consum este un instrument de măsură care caracterizează și furnizează o estimare a evoluției de ansamblu a prețurilor mărfurilor cumpărate și tarifelor serviciilor utilizate de către populație pentru satisfacerea necesităților de trai într-o anumită perioadă (denumită perioadă curentă) față de perioada fixă (denumită perioadă de bază).

Calculul indicelui se efectuează în baza datelor privind structura (ponderea) cheltuielilor de consum conform cercetării gospodăriilor casnice în anul 2012 și prețurile înregistrate la 1200 de mărfuri și servicii reprezentative în 850 unități de comerț și prestări servicii amplasate în 8 orașe ale țării.

Rata lunară a inflației reprezintă creșterea prețurilor de consum într-o lună față de luna precedentă.

Indicele prețurilor producătorului în industrie determină evoluția prețurilor produselor industriale în primul stadiu al comercializării (fără taxa pe valoarea adăugată). Indicii sînt calculați lunar în baza observării statistice a prețurilor la circa 866 de produse reprezentative în 221 întreprinderi industriale.

Indicele prețurilor la producția agricolă vîndută de gospodăriile agricole se calculează în baza prețurilor medii reale stabilite la producția vîndută în perioada de raport, în procente față de anul de bază.

Indicele prețurilor în construcții – raportul prețurilor curente la lucrările de construcțimontaj, înregistrate trimestrial în 100 organizații reprezentative, către prețurile de deviz ale anului 1991 (adoptate ca constante) și prețurile curente ale anului precedent.

FINANȚE

Bugetul public național reprezintă totalitatea veniturilor și cheltuielilor, formate ca elemente independente în sistemul bugetar.

Veniturile bugetului public național sînt impozitele și taxele, alte încasări, specificate de legislația în vigoare.

Cheltuielile bugetului public național sînt determinate de cheltuielile prevăzute de legea bugetară anuală în vederea satisfacerii necesităților societății, din care: acoperirea necesităților socialculturale și de cercetări științifice, întreținerea aparatului de stat, acoperirea necesităților militare, achitarea datoriei de stat, acordarea de subvenții, dezvoltarea sectorului economic al statului etc.

Deficitul bugetar reprezintă depășirea cheltuielilor asupra veniturilor.

Excedentul bugetar reprezintă depășirea veniturilor asupra cheltuielilor.

SITUAȚIA SOCIALĂ

Veniturile medii disponibile ale unui membru al gospodăriei reprezintă totalitatea veniturilor bănești și în natură (evaluate în lei) obținute din diverse tipuri de activități.

Cheltuielile de consum pe un membru al gospodăriei casnice reprezintă totalitatea cheltuielilor curente pentru produse alimentare, nealimentare și servicii.

Minimul de existență reprezintă volumul minimal de bunuri materiale și servicii, necesare pentru satisfacerea cerințelor primordiale, asigurarea menținerii sănătății și susținerea viabilității omului.

Cîștigul salarial nominal brut – plăți brute în bani sau în natură acordate salariaților de obicei peste intervale regulate de timp pentru timpul lucrat sau lucrul efectuat. În cîștigul salarial se includ de asemenea plățile pentru timpul nelucrat, premiile anuale, sezoniere sau alte premii acordate neregulat etc. Datele privind salariile caracterizează remunerațiile brute, adică sumele totale calculate pînă la careva rețineri, efectuate de angajator în numele salariatului.

Cîștigul salarial nominal mediu brut lunar al unui lucrător din economie (pe activități economice, raioane, municipii) – raportul dintre sumele brute calculate salariaților (fondul de remunerare) și numărul mediu de salariați.

Cîștigul salarial real – puterea de cumpărare a cîștigului salarial nominal.

Indicele cîștigului salarial real – raportul dintre indicele cîștigului salarial mediu nominal și indicele prețurilor de consum.

În numărul pensionarilor sînt incluse persoanele, cărora le-au fost stabilite pensiile conform Legii Republicii Moldova cu privire la asigurarea cu pensii.

Mărimea medie a pensiei se calculează ca raportul dintre suma pensiilor stabilite și numărul pensionarilor aflați la evidența organelor de protecție socială.

Populație activă din punct de vedere economic – persoane de 15 ani și peste, care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii, incluzînd populația ocupată și șomerii.

Populație ocupată – persoane de 15 ani și peste, care desfășoară o activitate economică sau socială producătoare de bunuri și servicii în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii sau alte beneficii.

Șomeri conform criteriului BIM – persoane de 15 ani și peste, care în cursul perioadei de referință îndeplinesc concomitent următoarele condiții:

- nu au un loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri;
- sînt în căutarea unui loc de muncă, utilizînd în ultimele patru săptămîni diferite metode pentru a-l găsi;
- sînt disponibili să înceapă lucrul în următoarele 15 zile, dacă și-ar găsi imediat un loc de muncă.

Rata șomajului – raportul dintre numărul șomerilor și populația activă (șomeri plus populația ocupată).

Șomeri înregistrați – persoane apte de muncă, în vîrstă aptă de muncă, care nu au un loc de muncă, un alt venit legal și sînt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă ca persoane în căutare de lucru și care dau dovadă că doresc să se încadreze în muncă.

Numărul populației pentru anii intercenzitari se determină în baza rezultatelor ultimului recensămînt și a datelor referitoare la mișcarea naturală și migratorie dintre data recensămîntului și anul de referință. Totodată se ia în considerație și schimbarea numărului populației în rezultatul reorganizării teritorial-administrative.

Începînd cu 1 ianuarie 2015, Biroul Național de Statistică (BNS) a renunțat la buletinele statistice pe suport de hîrtie și produce statistici despre mișcarea naturală a populației utilizînd numai datele primite în format electronic de la ÎS CRIS „Registru” în conformitate și în condițiile Contractului de prestare a serviciilor informaționale nr.159-I din 24 noiembrie 2008, încheiat între Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor și BNS.

Ratele de natalitate, mortalitate, nupțialitate și divorțialitate sînt calculate ca raportul dintre numărul celor născuți, decedați din perioada de referință, adus la expresia anuală cu ajutorul coeficientului de timp și numărul mediu anual al populației stabile din aceeași perioadă. Se calculează în promile.

Sursa datelor pentru **mișcarea migratorie a populației** este baza de date automatizată a Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor și a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Morbiditate – cazuri de îmbolnăviri ale populației, înregistrate în anul curent cu diagnosticul stabilit pentru prima dată.

Criminalitatea – fenomen socialjuridic, care include infracțiunea săvîrșită pe un anumit teritoriu și pe parcursul unei perioade anumite de timp.

Infracțiune înregistrată – fapt obștesc periculos, relevat și luat la evidență oficial, în conformitate cu legislația penală în vigoare.